

Belediye

Cumhuriyet Halk Partisi'nin Dijital Yayınıdır

Gazetesi

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
YEREL YÖNETİMLER

“TÜRKİYE YOKSULLAŞARAK YAŞLANIYOR”

Doç. Dr.
ÖZGÜR ARUN
Akdeniz Üniversitesi
Gerontoloji Bölümü

Röportaj

Birbirini kopyalayan, aynı uygulamaları hayata geçirmeye çalışan, yaşlanmanın çeşitliliğinin farkında olmadan kurgulanan uygulamalar orta ve uzun vadede yeni eşitsizlikler üretecektir. Merkezî yönetimin ve yerel yönetimlerin dikkat etmesi gereken en önemli husus, toplumsal yaşlanmanın bir sorun olmadığıdır. Türkiye için sorun, yoksullaşarak yaşlanmasıdır. [Sayfa.4](#)

YAŞLILIK HİZMETLERİNE İLİŞKİN DÜNYA ÖRNEKLERİ

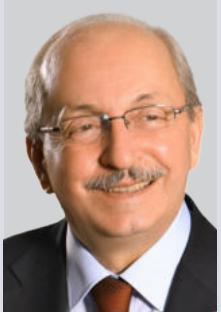
[Sayfa.8](#)

Haftanın Röportajları

[Sayfa.10](#)

65 YAŞ VE ÜSTÜ BİREYLERİN TOPLUMSAL YAŞAMDAKİ KONUMUNU, BAKIM HİZMETLERİNİ, YAŞLI HAKLARINI VE YAŞLILARA YÖNELİK SOSYAL POLİTİKALARI BAŞKANLARLA KONUŞTUK.

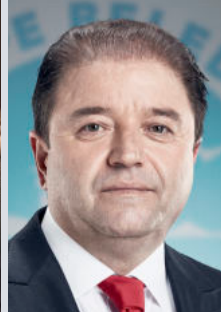
**KADİR
ALBAYRAK**
TEKİRDAĞ

**RIZA
AKPOLAT**
BEŞİKTAŞ

**MUAMMER
KESKİN**
ŞİŞLİ

**ALİ
KILIÇ**
MALTEPE

**NEŞET
TARHAN**
MEZİTLİ

**HALİL
ARDA**
GAZİEMİR

**FETHİ
YAŞAR**
YENİMAHALLE

SEYİT TORUN

CHP Yerel Yönetimlerden
Sorumlu Genel Başkan
Yardımcısı ve
Ordu Milletvekili

YAŞLI HAKLARI VE AİLE DESTEKLERİ SİGORTASI

Yaşlılığa ilişkin ekonomik ve sosyal sorunlara, sağlık sorunlarına yönelik politikaların yeniden değerlendirilmesi gerekiyor. [Sayfa.3](#)

Röportaj

ALİ HAYDAR HAKVERDİ

CHP Ankara Milletvekili

“YAŞLILARI KORUMAK, SOSYAL DEVLET OLMANIN GEREĞİDİR”

Sadece yaşlılara değil, dezavantajlı diğer gruplara da pozitif ayrımcılıkla yaklaşmak ve onları korumak, sosyal devlet olmanın bir gereğidir. [Sayfa.2](#)

Yazı

AYLİN YAMAN

CHP PM Üyesi

“YAŞLI BAKIM MODELLERİ VE FİNANSMAN”

Doğru finansman modelleriyle “bakıma muhtaçlık” kavramı ortadan kalkacaktır. “Kaliteli bakım” anlayışı yaygınlaşacaktır. [Sayfa.3](#)

Röportaj

Doç. Dr. ÖZLEM ERDEN AKİ

Hacettepe Üniversitesi
Tıp Fakültesi Psikiyatri
Anabilim Dalı

“YAŞLI BAKIM HİZMETLERİ ÇOK İYİ PLANLANMALI”

Ülkemizde yaşlı bireylerin ve engelli bireylerin evden çıkması, topluma karışabilmesi için yapılması gereken düzenlemelerin büyük oranda eksik bırakıldığını görüyoruz. [Sayfa.6](#)

BELEDİYELER ÇALIŞIYOR

[Sayfa.29](#)

RAMİS UZUN

Trabzon-Beşikdüzü
Belediye Başkanı

“Vatandaşların gönlünde yer edinmek istiyoruz”

OSMAN KESMEN

Isparta-Gönen
Belediye Başkanı

“Vaatlerimizi yerine getireceğiz”

BELEDİYELERDEN HABERLER

[Sayfa.18](#)

SODEMSEN

MERVE NUR GÖK

SODEMSEN Toplu İş Sözleşmesi Avukatı

EMEKLİLİK SEBEBİYLE İŞTEN AYRILAN İŞÇİLERİN TAZMİNAT HAKLARI [Sayfa.28](#)

“YAŞLILARI KORUMAK, SOSYAL DEVLET OLMANIN GEREĞİDİR”

Röportaj

ALİ HAYDAR HAKVERDİ

CHP Ankara Milletvekili

Sizi tanıyabilir miyiz? Siyasete giriş nedeniniz neydi?

ALİ HAYDAR HAKVERDİ: 1979 yılında Çorum Alaca'da doğdum. Esnaf bir babanın zor koşullarda büyütme çalıştığı dört çocuğundan biriyim. 2000 yılında Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdikten sonra avukatlık mesleğini icra etmeye başladım. Yıllarca sokakta ve okulda savunduğum fikirleri bu defa karakollarda, duruşma salonlarında savunmaya başladım. Yüksek lisansımı Kastamonu Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü'nde tamamladım. Bu süreçte Çorum-Der'de genel sekreterlik, Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği'nde ve Çağdaş Hukukçular Derneği'nde yöneticilik yaptım. 2015 yılında CHP Mamak İlçe Başkanvekili olarak görev yaptığım dönemde Ankara 1. Bölge'den milletvekili seçildim, TBMM'de çalışmalarına devam ettim. TBMM Başkanlık Divanı'nda kâtip üyeliği ve Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu üyeliği görevlerini yerine getirdim. Şu anda İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyesi olarak meclisteki çalışmalarımı sürdürüyorum. Daha önce amfide, sokakta, adliye koridorlarındaki adil ve özgür yaşam mücadelemi artık TBMM çatısı altında veriyorum. Ben, her türlü davranışın ya da aktivitenin politik bir yönü olduğuna inanıyorum. Yani yaşamını sadece gündelik pratikler üzerine inşa etmiş bir birey bile, ne kadar uzak olduğunu söylese de, yaşadığı sistemin bir parçası olarak politik mücadelenin tarafı olmaktan kendini soyutlayamaz. İçine doğduğum politik, ekonomik ve sosyal koşullar nedeniyle aktif olarak siyasetin içinde yer almam benim için bir tercih değildi, kaçınılmaz bir durumdu.

Türkiye'de dezavantajlı grupların yaşadığı sorunlar derinleşiyor. Dezavantajlı gruplar arasında yer alan yaşlılara yönelik ayrımcılığı, istismarı, şiddeti ve yaşlı yoksulluğunu ortadan kaldıracak sosyal politikaların kapsamı sizce nasıl olmalı? Bu süreçte yerel yönetimler nasıl bir rol üstlenmeli?

ALİ HAYDAR HAKVERDİ: Sadece yaşlılara değil, dezavantajlı diğer gruplara da pozitif ayrımcılıkla yaklaşmak ve onları korumak, sosyal devlet olmanın bir gereğidir. Yaşlılar her konuda (ulaşım, sağlık hizmetleri, temel ve ekonomik ihtiyaçlar) desteklenmelidir. Bu konudaki en büyük sorumluluk devlete ait olsa da, yardımlar ve hizmetler belediyelerimiz tarafından da desteklenmeli ve çeşitlendirilmelidir. CHP'li belediyelerimiz örnek uygulamalara imza atıyor, ulaşım, barınmada, sağlık hizmetlerine erişimde kolaylık sağlıyor, yaşlıların hayatını kolaylaştıracak çalışmalar yapıyor. Siyasi iktidar, sorumluluğu altındaki dezavantajlı gruplara gerekli desteği vermediği gibi, CHP'li belediyelerimizin projelerine engel oluyor. Kurumlar sorumluluğu sırtından atmaya çalışırken, belediyelerimiz bütün engellemelere rağmen hizmet üretmeye devam ediyor.

TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyesisiniz. Özellikle cezaevlerindeki insan hakkı ihlallerine yönelik çalışmalarınız var. Cezaevlerindeki hak ihlallerinin ve yaşanan mağduriyetin giderilmesi, antidemokratik uygulamaların engellenmesi için neler yapılmalı?

ALİ HAYDAR HAKVERDİ: Cezaevleri, bir ülkenin insana ve insan haklarına verdiği değeri gösteren yerlerdir. Cezaevindeki bir mahkûmun hayatı ve yaşam kalitesi, devletin sorumluluğundadır. Türkiye bu konuda sınıfta kalmış durumda. Türkiye'nin dört bir yanındaki cezaevlerini ziyaret ediyoruz. Yaşam koşullarındaki olumsuzluklar ve hak ihlalleri, her cezaevinde benzerlik gösteriyor. Cezaevleri sadece ceza çeken yerler değil, aynı zamanda suça karışmış bireyleri yeniden topluma kazandırma yerleri. Güvenliğe ve yasaklara dayalı uygulamalarla birey topluma kazandırılmadığı gibi, yeni suçların önüne geçmek de mümkün olmuyor. Ceza İnfaz Kurumları, insan onuruna yakışır yaşam alanlarıyla, kişiyi topluma yeniden kazandıracak ıslah programlarıyla yeniden yapılandırılmalı. Kişinin sosyal, kültürel ve entelektüel gelişiminin önüne geçen kitap ve yayın yasakları, keyfi verilen haberleşme ve görüş cezaları uygulamadan kaldırılmalı. Mahkûmların birlikte vakit geçireceği sosyal alanlar ve aktiviteler, yönetmelikteki yazılı metin olmaktan çıkarılmalı, uygulanmalı. Bu konularda yapılacak düzenlemeler sadece resmî kurumlarla değil, mahkûmlarla, mahkûmların aileleriyle ve avukatlarıyla fikir alışverişinde bulunarak, uzmanlarla, sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte yapılmalı.

“YAŞLI BAKIM MODELLERİ VE FİNANSMAN”

Yaşlanma, özellikle son on yıldır ekonomik ve sosyal politikaların merkezine oturdu, hak temelli, sürdürülebilir ve bütüncül bakış açısı gerektiren bir kavram olarak gündemde yerini aldı. Sağlık hizmetlerinin ve sosyal hizmetlerin adil olarak dağıtıldığı, insan onuruna yakışan bakım modellerinin uygulandığı, kuşaklararası dayanışmanın var olduğu, yaşa bağlı ayrımcılığın (yaşçılık) ve yoksulluğun diğer yaş gruplarına göre daha derin hissedilmediği bir toplum yaratmak mümkün iken, hazırlıksız yakalanan ya da konuya öncelik tanımayan toplumlar, göz ardı ettikleri konunun ne kadar önemli olduğunu fark ettiklerinde çoğu zaman, “artık çok geç” noktasına ulaşırlar.

Türkiye, son yirmi yılda giderek yaşlanan bir toplum. İnsana ve altyapıya yeterince kaynak ayrılmadan, nüfusun %9.1'inin 65 yaş ve üstü oluşuyla, “yaşlı bir toplum” statüsüne geçildi. Maalesef aynı duyarsızlıkla 2023'de beklenen %10.2'lik oranla hızla “çok yaşlı toplum” evresine doğru ilerleniyor. Hazırlıksız yakalanmak, yaşlıların sağlıklı geçirebileceği süreyi kısaltıyor ve yaşlılığı derin yoksullukla baş başa bırakıyor.

“Yaşlanma” kavramını vatandaşına doğru aktaramayan ve yerinde yaşlanma için kaynak ayırmayan toplumlar pandeminin de etkisiyle daha yoğun bir şekilde hissedilen yaşçılıkla (ageism), yaşlısına düşman olan ve ona yabancılaşan toplumlara dönüşme tehlikesiyle karşı karşıya kaldı. Son yıllarda bütçeleme ve kaynak ayırma sürecindeki önceliklendirme zaafiyeti, yaşlıların ikinci plana itilmesine, haklarından yoksun kalmasına, daha da önemlisi, haklarından haberdar ol(a)mamasına yol açtı.

Günlük yaşamın alışlagelmiş gereklerini dahi yerine getiremeyen, başkasının desteği olmadan hayatını devam ettiremeyecek durumda olan “bakıma muhtaç” bireyler, yaşlılığa hazırlıksız yakalanan toplumların en temel sorunlarından biridir. Türkiye’de Sağlıkta Dönüşüm Programı’yla başlatılan, sağlığın koruyucu hekimlikten tedavi edici hekimliğe yönlendirildiği sistem, hastalıktan ve muhtaçlıktan beslenen bir yapıya dönüştü. Yaşlanan nüfus, kronik hastalıklarla mücadele etmeye başladı ve bakıma muhtaç hâle geldi. Sağlık sistemleri, sağlıklı kalma hâlini yönetmek yerine hastalığı yöneten bir sürece evrildi, ulaşımı zor, kaotik, standartlardan uzak ve sürdürülemez dev şehir hastaneleri karşımıza çıktı. Aile Sağlığı Merkezleri, ticari işletmelere dönüştü, bir merkeze ortalama 3.141 kişi (2019 Sağlık İstatistikleri Yıllığı verisine göre) ulaştı. Bu durum, yaşlıların sağlık sisteminden hızla kopmasına, sisteme yabancılaşmasına neden oldu. Kronik hastalık yükü arttı, sağlıklı kalma hâline ve sağlık ekonomisine sekte vurdu.

Tüm bu süreç, “Yatılı Bakım”, “Evde Sağlık Hizmetleri”, “Huzurevi”, “Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi” gibi kurumların hızla, hızın yarattığı kontrolsüzlükle, planlamadan/ denetimden uzak ve çok başlı yapılar olarak hayatımıza girmesine neden oldu. Çoğunlukla Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı’na bağlı olan bu kurumlar, barındırdığı nüfusun sağlık problemlerini daha ikincil düzeyde görüyor, bu yaklaşımla sağlık sorunları göz ardı edilmiyor. Bu nedenle hastalar, merkezler ve hastaneler arasında gidip geliyor, yaşlılar da aidiyet duygusunu yitiriyor.

Sağlık Bakanlığı, yaşlanan nüfusu sosyal, psikolojik, tıbbi ve ekonomik açıdan değerlendiren bir altyapıya sahip olmalı, geriatrik eğitilmiş sağlık personeliyle temel tıbbi yaklaşımı oluşturmalı. Bu süreç, sosyal hizmet uzmanları, psikologlar, fizyoterapistler gibi diğer yetkin sağlık çalışanlarıyla desteklemeli.

“Yaşlı Sağlığı” ve “Bakım Merkezleri” yönetimi, sadece Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı’na bırakılmamalı. Sağlık Bakanlığı’nın teşkilat şemasında bulunan “Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü” ya da “Sağlığın Geliştirilmesi Genel Müdürlüğü” bünyesi altında ele alınmalı. Bu yaklaşım, tıbbi temelli kurgulandıktan sonra mutlaka sosyolojik açıdan sistematize edilmeli. Yaşlı bakım finansmanı, hak temelli sağlanmalı.

Türkiye’de emeklilik, analık, sağlık, iş kazası ve meslek hastalığı, işsizlik, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları, temel 8 sigortalama modeli olarak biliniyor. Oysaki var olmasına rağmen, yoksulluğun yönetimi tercih edildiği için, bilinçli olarak hiç kullanıma alınmayan 9. sigortalama modeli olan “Aile Destekleri Sigortası” bilinmiyor. Yaşlıların, yaşlılık sigortasına ek olarak hak kaybı yaşamadan Aile Destekleri Sigortası’yla desteklenmesi, uygulamanın “Aile Destekleri Sigortası Kurumu” aracılığıyla yürütülmesi, aile kavramına ve yaşlı bakımına yeni bir yaklaşım kazandıracaktır. Bu kurum, her bir ailenin ve aile bireyinin durumunu özel olarak değerlendirecektir. Dolayısıyla ailenin ve aile bireylerinin duruma göre farklı katkılar sunacak bir yapıda olacaktır. Bu model, aile ve yaşlının yaşam kalitesini artırmakla kalmayacak, durum değerlendirmesi yapacak sosyal hizmet uzmanlarına ve diğer yetkin kadrolara istihdam olanağı sağlayacak bir proje olarak memnuniyet yaratacaktır.

Ortalama yaşam süresi, 78.6 yıl. Bu sürenin 58 yılının sağlıklı geçmesi için oluşturulacak yaşlı bakım modellerinin koruyucu sağlık hizmetleriyle koordineli sürdürülmesi, yaşam süresine de olumlu anlamda katkı sağlayacaktır. Doğru finansman modelleriyle “bakıma muhtaçlık” kavramı ortadan kalkacaktır. “Kaliteli bakım” anlayışı yaygınlaşacaktır.

Yazı

AYLİN
YAMAN

CHP PM Üyesi

SEYİT TORUN

CHP Yerel Yönetimlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ve Ordu Milletvekili

YAŞLI HAKLARI VE AİLE DESTEKLERİ SİGORTASI

Resmî araştırmalara göre, ülkemizde “yaşlı nüfus” olarak kabul edilen 65 yaş üstü vatandaşların sayısı, 2016 yılında oranla %24 arttı, 8 milyon 245 bine ulaştı. Yaşlı nüfusun toplam nüfus içindeki oranı %9.7’ye yükseldi. Bu oranlar Avrupa’da daha yüksek. Dünya nüfusu yaşlanıyor. Yaşlılığa ilişkin ekonomik ve sosyal sorunlara, sağlık sorunlarına yönelik politikaların yeniden değerlendirilmesi gerekiyor.

Ülkemizde yaşlı haklarının korunmasına yönelik yasal düzenlemeler hem yetersiz hem de dağınık. Sosyal hizmetlerde koordinasyonsuzluk ve erişilebilirlik sorunu hâkim. Rahat bir emeklilik dönemi yaşamak yerine düşük ücretlerle güvencesiz çalışmak zorunda bırakılan vatandaşlar, hayatını devam ettiren her geçen gün daha da zorlanıyor. Ülkemizdeki bu büyük sorunu, yaşlı yoksulluğu verilerine bakarak görmek mümkün. Bu sorunların çözülmesi için yeni bir anlayışın, ihtiyaçlara cevap verecek kapsamlı yasal düzenlemelerin hayata geçirilmesi gerekiyor.

Yaşlıların tüm ihtiyaçlarını muhtaçlık duymadan karşılayabilmesi, kolay erişilebilir ve nitelikli bakım hizmetlerinden faydalanabilmesi için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu tarafından açıklanan “Aile Destekleri Sigortası” projesi, tüm toplumsal kesimlerin temel haklarını olduğu gibi, yaşlı haklarını da güvence altına almayı amaçlıyor. Aile Destekleri Sigortası’nda hedef, doğumdan ölüme kadar vatandaşların sosyal devlet teminatı altına alınmasıdır. Proje sadece yoksul ailelere belli bir tutarda destek verilmesini kapsamıyor. Bir ailede engelli, bakıma muhtaç yaşlı ya da eğitim gören öğrenci olması durumunda projenin kapsamı da genişletiliyor.

Özetle, Aile Destekleri Sigortası’yla, tamamlayıcı uygulamalarla yaşlılara gelir güvencesi sağlanıyor, kurumsal ve koordineli evde bakım hizmetleri için etkin düzenlemeler hayata geçiriliyor.

CHP, yaşlıların ihtiyacı olan kurumsal bakımı ve evde bakım hizmetlerini, kentlerdeki demografik yapıyı ve ihtiyaçları göz önünde bulundurarak yeniden düzenleyecek. Tüm illerde yeterli sayıda, nitelikli, uzman personele sahip yaşlı bakım evleri ve huzurevleri açacak, evde bakım ve destek hizmetlerinin kalitesini artıracak.

Belediye Gazetesi’nin “Yaşlılık” dosyasında yaşlı haklarına, yaşlıların sorunlarına ve beklentilerine eğiliyor, belediyelerimizin yürüttüğü çalışmaları da sizlerle paylaşıyoruz.

“TÜRKİYE YOKSULLAŞARAK YAŞLANIYOR”

Röportaj

Türkiye, nüfus açısından giderek yaşlanan bir ülke. Yaşa bağlı bilişsel, fiziksel, psikolojik, ekonomik ve toplumsal değişiklikler bağlamında aktif yaşlılık dönemine ilişkin sosyo-ekonomik politikalar ve uygulamalar yeterli mi? Yaşlılığa bakış açısı değiştirilebilir mi?

ÖZGÜR ARUN: Türkiye, dünyanın en hızlı yaşlanan toplumlarından biri. Bilhassa 2000’li yılların başındaki yaşlanma hızı oldukça çarpıcı. Her yaşta doğum ve ölüm oranlarının düşmesi, çeşitlenen göç süreçleri, toplumsal yaşlanmayı oldukça hızlandırdı. Biz araştırmacılar, elimizdeki bu bulgulara bakarak 20 yıl önce “Türkiye hızla yaşıyor,” diyorduk. Bugün için “Türkiye yaşıyor,” demek yetersiz, eksik ve eskimiş kalır. Zira Türkiye artık “yaşlı” bir toplum. Birkaç yıl içinde de “çok yaşlı” toplum evresine geçecek. Bu nedenle 20 yıl önce yaptığımız “Türkiye hızla yaşıyor, altyapıyı dönüştürelim ve insan kaynağımızı güçlendirelim, demografik fırsat penceresi açıkken değerlendirilmeli,” çağrılarını artık geç. Çok geç. Türkiye’de hem merkezî yönetim hem de yerel yönetimler yaşlı bir toplum olduğumuzun farkında olmalı, bu duruma yönelik sosyal politikalar üretmeli ve hayata geçirmeli.

Türkiye, bölgesel olarak farklı hızda ve biçimde yaşlandığı için özellikle yerel yönetimlerin çeşitlendirilmiş, rafine yaşlanma politikaları üretmesi ve uygulaması gerekiyor. Birbirini kopyalayan, aynı uygulamaları hayata geçirmeye çalışan, yaşlanmanın çeşitliliğinin farkında olmadan kurgulanan uygulamalar orta ve uzun vadede yeni eşitsizlikler üretecektir. Merkezî yönetimin ve yerel yönetimlerin dikkat etmesi gereken en önemli husus, toplumsal yaşlanmanın bir sorun olmadığıdır. Türkiye için sorun, yoksullaşarak yaşlanmasıdır.

Yaşlılık genel itibarıyla toplumsal hayattan uzaklaştırılmayla, bakıma muhtaçlığa yapılan vurguyla ilişkilendiriliyor. 65 yaş ve üstü bireylerin maruz kaldığı ayrımcılığı, istismarı, hak ihlallerini ve dışsal engelleri ortadan kaldırmak için neler yapılmalı?

ÖZGÜR ARUN: “Yaşlı”, “yaşlılık” ve “yaşlanma” kelimeleri olumsuz imajlarla yüklü. Yaşlılığın yoksunluk, düşkünlük ve kayıp dönemi olduğu öğretiliyor. Yaşa ve yaşlılığa iliştilen olumsuz imajlar, yaş ayrımcılığının ne denli sinsi olduğunu gösteriyor.

Son on yıl içinde yerel ve ulusal düzeyde yaptığımız araştırmalar, Türkiye’de yaş ayrımcılığının yaygınlaştığına işaret ediyor. Yaşlılar, yaşları nedeniyle haksızlığa uğruyor, damgalanıyor ve toplum dışına itiliyor. 2021 yılından başlayarak aylık olarak bir çalışma gerçekleştiriyoruz. Yaşlılara yönelik şiddeti, ihmali, istismarı, hak ihlalini ve ayrımcılığı izliyoruz. Bu çalışmanın adı: Senex İzleme (www.senex.org.tr’den ulaşılabilir). Senex İzleme araştırmamızın aylık raporları, Türkiye’de yaşlılara yönelik şiddetin, ihmalin, istismarın, hak ihlalinin ve ayrımcılığın oldukça yaygın ve sistematik olduğunu gösteriyor. 2021 yılında toplam 2.033 yaşlı insana karşı işlenmiş şiddet, ihmal, istismar, hak ihlali ve ayrımcılık vakası tespit ettik. Bu vakaların yarısı doğal olmayan ölümlerden oluşuyor. Önemli bir kısmı şüpheli ölümler. Şiddet, istismar ve ihmal oldukça yaygın. Yoksul yaşlıların daha fazla şiddete, ihmale ve istismara maruz kaldığını, daha çarpıcı biçimde hak ihlali yaşadığını tespit ediyoruz. Oysa, yerel yönetimlerin alacağı basit ama etkili tedbirlerle yaşanan kayıpların sayısı azaltılabilir. Yerel yönetimler, Senex İzleme çalışmasını takip ederek sorumlu oldukları bölgelerde yaşlılara yönelik şiddetin, ihmalin, istismarın, hak ihlalinin ve ayrımcılığın farkında olmalı. Hak temelli hizmetleri nasıl oluşturabilecekleri ve sunabilecekleri konusunda çalışmalı. Bilim insanları, araştırmacılar ve sivil toplum kuruluşları yerel yönetimlere destek vermeye ve işbirliğine hazır.

Türkiye’de yaşlılık homojen bir yapı olarak görülüyor. Yaşlılık, cinsiyet farklılığı başta olmak üzere sınıfsal, kültürel ve ekonomik farklılığı kapsayan heterojen bir yapı. Mekân gerontolojisi ve bu yapısal farklılıklar doğrultusunda yerinde yaşlanmanın sağlanması neden önemli ve gerekli?

ÖZGÜR ARUN: “Yerinde yaşlanma”, son yıllarda Türkiye’de konuşulmaya başladı. İnsanların yaşadıkları yörede, çevrede ve mekânda yaşlanmasının daha anlamlı olduğu dile getiriliyor. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı da yerinde yaşlanma yaklaşımını politika belgelerine dahil etmeye çalışıyor. Aslında yerinde yaşlanma, Kuzey Amerika ve Avrupa’da neoliberal politikaların da etkisiyle, devletin yurttaşlara sunduğu bakım ve sağlık hizmetlerini azaltmaya çalışmasıyla paralel olarak ele alınan bir yaklaşım. Bu yaklaşımın temel hizmetlerin bölgesel farklılıklar olmaksızın eksiksiz biçimde sunulduğu toplumlarda bir anlamı olabilir. Ancak Türkiye gibi hizmetlerin parçalandığı, bölgesel olarak farklılaştığı, kimi yörelerde sunulmadığı ülkelerde “yerinde yaşlanma” yeni eşitsizlikler yaratır.

Doç. Dr. ÖZGÜR ARUN Akdeniz Üniversitesi
Gerontoloji Bölümü**Doç. Dr. ÖZGÜR ARUN**

Yüksek öğrenimini ODTÜ’de tamamladı. 2001 yılında ODTÜ’den mezun olduktan sonra Berlin’e yerleşti, 2002 yılının sonuna kadar araştırmalarına Berlin’de devam etti. Türkiye’ye döndükten sonra 2004 ve 2011 yılları arasında ODTÜ Sosyoloji Bölümü’nde araştırma görevlisi olarak çalıştı. 2011 yılında Akdeniz Üniversitesi Gerontoloji Bölümü’nde tam zamanlı öğretim üyesi olarak araştırmalarına başladı. 2013-2016 yılları arasında Gerontoloji Bölüm Başkanlığı yaptı. 2014 yılında Akdeniz Üniversitesi “Bilim, Hizmet, Teşvik” ödülleri kapsamında sosyal bilimler alanında ödül aldı. 2017 yılında Association for Gerontology in Higher Education (AGHE) tarafından yüksek öğrenimde etkileyici ve yenilikçi çalışmalar yapan ve üstün liderlik sergileyen bilim insanlarına verilen Rising Star Ödülü’ne layık görüldü. Yüksek öğrenim, gençlik ve işsizlik, kırsal kalkınma, gelir ve refah, çocuk işgücü ve engellilik konularında araştırmalar yaptı. Yaşlanma, kuşaklararası ilişkiler, kültür, sınıf ve beğeniler üzerine çalışmalarına devam ediyor. Yaşlanma ve yaşlılık yazınında öncü olan The Gerontologist dergisinin editörler kurulu üyesidir. Senex: Yaşlanma Çalışmaları Derneği’nin kurucularındandır.

Yaşlıların yarısından fazlası 1980 öncesinde yapılmış konutlarda yaşıyor. Konutlar, yaş dostu çevreye uygun olmayan biçimde riskli ve güvensiz. Bu konutlarda yaşayan yaşlıların üçte ikisi kadınlardan oluşuyor. Yine bu konutlardaki yaşlı kadınların yarısından fazlası dul. Yaşanan mahallede, köyde, kasabada ya da yörede sağlık/bakım hizmetleri eksik, yaygın değil ya da hiç oluşturulmamış. Bakım, temel bir insan hakkı olarak görülmediği için bakıma ihtiyacı olan insanların (sadece yaşlıların değil, elbette farklı toplumsal kesimlerin de) bakım ihtiyacı ailenin omzuna yıkılmış. Oysaki orada da bakım veren aile değil, hanedeki kadın.

Yoksul kadın. Bu koşullar altında Türkiye’de yaşlılara “Yerinde yaşlan,” diye seslenmek, bu konuda hevesle politika ve uygulama geliştirmeye çalışmak en hafif ifadeyle oldukça naif olur. Türkiye’de yoksul yaşlıların sayısı hızla artarken, yoksul yaşlılar ve daha geniş halkada yaşlanan orta sınıflar yaş dostu çevre ve hizmetlere erişemezken, “yerinde yaşlan” çağrısı ve bu yöndeki uygulamalar, insanları yoksulluğa, muhtaçlığa terk etmek anlamına gelir. Yaşlıları ve yaşlananları mekân mahkûmuna dönüştürür.

Kentte ve kırsalda yaşayan yaşlıların ihtiyaçları aynı değil. Yereldeki hizmetlere ulaşma açısından eşit şartlara da sahip değiller. Değişen aile yapısı nedeniyle kentte ve kırsalda yaşayan yaşlıların sosyal hayata katılım, bireysellik, çocuklara bağımlı kalma mecburiyeti nedeniyle karşılaştığı zorlukların etkisi nasıl azaltılabilir?

ÖZGÜR ARUN: Öncelikle sosyal politikalar bakıma ihtiyaç duyan insanlara ulaşmak için çeşitlenmeli. Bakım ihtiyacı, temel bir insan hakkı. Sadece ailenin omzuna yıkılarak karşılanamaz. Türkiye’de bakım hizmetlerindeki nakdi ve ayni transferler aile üzerinden sunulmaya çalışılıyor. Aileyi güçlendirmezseniz bu yaklaşım sorunlar yaratır. Nitekim böylesi bir eksik politikayla tek başına yaşlananlara, tek başına yaşayanlara, yetim yaşlılara nasıl ulaşılabilir? Konvansiyonel aile nosyonuna sahip olmayan, çeşitlenmiş yaşam tarzlarına sahip insanlara ulaşmak için bakımı ve bakımın aktörlerini çeşitlendirmek gerekli. Devlet mutlaka bakım sürecinde olmalı. Türkiye’de devletin bakım alanından çekilmeye çalışması çok riskli. Yerel yönetimler mutlaka bakım sürecinde yer almalı. Çocuk, kadın, engelli, yaşlı ve göçmenler gibi kesimler arasındaki incinebilir insanların bakım ihtiyaçlarında en etkin olması gereken aktör, yerel yönetimler. Günümüzde özel sektörün varlığı da kaçınılmaz. Sıkı denetlenen, insan kaynağı açısından zengin bir özel sektörden söz etmeli. Tüm bu aktörlerin yanı sıra Türkiye’de görmezden gelinen, unutulmuş, dikkate alınmayan bir başka aktör daha bakım alanında olmalı: Sivil toplum. Sivil toplum olmadan yerelde, kırsalda ya da kentte yaşlanma sürecinde çeşitlenmiş bakım ihtiyacının hakkıyla karşılanması olanaksız. Ne yazık ki, Türkiye’de bilhassa yaşlanma alanında hak temelli çalışan sivil toplum kuruluşlarının sayısı yok denecek kadar az.

Özellikle kadın yaşlıların yoksulluğu, aile bireylerine ve çocuklarına verdikleri bakım hizmeti bakımından değerlendirdiğinizde yerelde geliştirilecek ekonomik ve sosyal modeller hangi uygulamaları kapsamalı?

ÖZGÜR ARUN: Yaşlılık dönemini dikkate aldığımızda bilmemiz gereken en önemli husus, yaşlılığın kadınsallaşmasıdır. Bu ne demek? Erkekler kadınlara göre daha kısa ömürlü. Türkiye’de bir erkek, bir kadından ortalama 5-6 yıl daha kısa yaşıyor. Bu, kadınlar için bir müjde olmayabilir. Belli bir yaştan sonra sadece kadınların kalması olgusuna “yaşlılığın kadınsallaşması” diyoruz. Bizim araştırmalarımız bu sınıra Türkiye’de 75 yaş olduğunu gösteriyor. 75 yaşından sonra oldukça çarpıcı biçimde kadınların sayısı artıyor. Merkezî yönetim ve yerel yönetimler bu olguyu tanımalı, toplumsal cinsiyeti anaakımlaştırarak politika ve uygulamalar geliştirmeli. Aksi takdirde etkin biçimde hizmet sunmak olanaksız.

Başka bir husus da yoksul yaşlı kadınların bağımlılığı. Türkiye’de yoksul yaşlı kadınlar bir kuruma ya da bir kişiye bağımlı konumda. Yaşamları boyunca istihdam piyasalarına girememiş, eğitimden mahrum bırakılmış, gelir getirici bir işte çalışması engellenmiş, ücretsiz aile işçisi olarak yaşamını sürdürmüş kadınlar yaşlandıklarında ne yapacak? Yoksul yaşlı kadınlar kamusal alanda seslerini duyuramıyor. Kamusal alanda görünür olmadıkları için kurumsal açıdan ve aile içinde ihmal ediliyorlar. Daha fazla şiddete, istismara maruz kalıyorlar. Daha fazla ayrımcılık yaşıyorlar. Yerel yönetimler yoksul yaşlı kadınları fark etmeli. Yoksul yaşlı kadınlar vardır. Yoksul yaşlı kadınların seslerini duyurması için yeni bir gündemle yerel yönetimlerin çalışmalarını organize etmesi kaçınılmaz.

Özel bakım gerektiren yaşlılık hastalıklarının tedavi ve rehabilite süreçleri oldukça pahalı. Türkiye’nin ekonomik koşullarını, emekli maaşlarını, hiç geliri olmayan yaşlıları düşündüğümüzde yaşlılara yönelik sağlık, tedavi ve rehabilite hizmetlerinin ulaşılabilir olması için nasıl bir yapı oluşturulmalı? Yerel yönetimler hangi inisiyatifleri almalı?

ÖZGÜR ARUN: Türkiye’de sağlık ve bakım hizmetleri parçalanıyor. Yereldeki eşitsizliklerle mücadele etmek üzere hükümetler yetkilerini yerele devretmeye başladı. Bu, küresel bir eğilimdi. Ancak yetkilerini yerele devretmek hizmetlerin de parçalanmasına neden oldu. Nitekim yerele yetki devriyle eşitsizlikleri törpülemeyi başarmış ülke sayısı bir elin parmakları kadar bile değil. Türkiye’de son 15 yıl içinde iki defa yerel yönetim yasası değişti. Kadın, çocuk, engelli ve yaşlılara yönelik hizmetleri

yerel yönetimlere devretmek üzere gerçekleştirilen yetki devri, Türkiye’de hizmetlerin parçalanmasına yol açıyor. Zira Türkiye’de yerel yönetimlerin homojen biçimde insan kaynağı ve finansman açısından güçlü olmaması, hizmet sunumunda yeni eşitsizliklerin doğmasına neden oluyor. Bu nedenle öncelikle hizmetlerin parçalanmasını önleyecek tedbirler alınmalı. Yerel yönetimler hem finansman hem insan kaynağı açısından güçlendirilmeli. İhtiyaç temelli hizmet uygulamalarından vazgeçilmeli. Türkiye’deki yerel yönetimlerin tamamı ihtiyaç temelli hizmet sunmaya alışmış. Hak temelli hizmetlerin ne olduğu, nasıl üretilip sunulacağı bilinmiyor. Türkiye’nin benimsediği yıkıcı kalkınma modeli, sosyal yaşamda ve çevre üzerinde büyük bir baskı oluşturuyor. Hak temelli hizmetleri sunmak demek, refahın daha adil paylaşılması, çevreye duyarlı bir politika ve kalkınma anlamına gelir.

“YAŞLI BAKIM HİZMETLERİ ÇOK İYİ PLANLANMALI”

Türkiye’de yaşlılık psikiyatrisine önem veriliyor mu? Yaşlıların fiziksel, bilişsel, psikolojik ve toplumsal değişim/dönüşüm sürecinde yaşadığı zorluklar, onların yaşam kalitesi üzerinde nasıl bir etki yaratıyor?

ÖZLEM ERDEN AKİ: Yaşlılık psikiyatrisi, Türkiye’de yeni tanınmaya başlayan bir alan. Henüz bir üst-uzmanlık dalı olarak tanınmadı, ama Türkiye Psikiyatri Derneği, Geriatrik Psikiyatri Çalışma Birimi, bu alanın ayrı bir bilim dalı olması ve üst-uzmanlık eğitimi verilebilmesi için girişimlerde bulunuyor. Yaşlı bireylerin psikiyatrik hastalıkları, bu hastalıkların tedavisi genç erişkinlerden farklı. Yaşlı bireylerle çalışmak için mutlaka multi-disipliner çalışma gerekiyor. Özellikle sosyal hizmetler ve bakım hizmetleri bu alanda çok önemli yer tutuyor. Türkiye’de birtakım çalışmalar olsa da, henüz bu alanlarda yeterli değiliz.

Yaşlılık dönemi birçok değişimi beraberinde getiriyor, ancak yaşlı bireyler homojen, yani birbirine benzeyen bir grup değil. Yaşam şartları, gelir/eğitim düzeyi ve sosyal sermaye, kişilerin nasıl yaşlanacağını da büyük ölçüde belirliyor. Yoksul ve eğitimsiz kesimler yaşlılık dönemine aynı eşitsizliklerle giriyor, ileri yaşlarında daha da yoksullaşıyor. Bu durum, kişilerin sağlık hizmetlerine ve tedaviye erişimini de etkiliyor. Yoksulluğun yanı sıra sosyal desteği de kısıtlı olan kişiler ileri yaşlarında hem fiziksel hem psikolojik açıdan en dezavantajlı grubu oluşturuyor.

Yaşlı kadınlar, yaşlı erkeklere göre daha yoksul ve güvenceden yoksun. Dünyanın tüm ülkelerinde yapılan araştırmalar bize bunu gösteriyor. Kadınlar ileri yaşlarında da daha fazla sorumluluk yüklenmeye devam ediyorlar, kendi evlerinin işlerini ve diğer aile üyelerinin bakımını üstleniyorlar, bir kısmı torunlarının sorumluluğunu da yükleniyor. Bu emek-yoğun işlerin maalesef bir maddi karşılığı da yok. Yaşlı kadınlar, toplumda çok önemli bir maddi-manevi açığı kapatıyor. Ek sorumluluklar yükü artırıyor, bazı yönlerden manevi ve sosyal bir doyum da sağlıyor. Bu şekilde görevler yüklenen ileri yaştaki kadınların hâlen amaçlarının ve planlarının olması manevi doyumu da beraberinde getiriyor, ama ek yıpranma/tükenmişlik gibi sonuçları da oluyor. Bu sorumlulukların maddi karşılığı devlet tarafından verilebilmeli diye düşünüyorum.

Toplumlar daima devinim içindedir. Son yüzyılda hız ve verimlilik kavramlarının yüceltildiğini, bu özelliklere sahip olmadığı düşünülen toplumsal gruplara olumsuz bakıldığını görüyoruz.

Bu grupların başında yaşlı bireyler geliyor. Birkaç dekad önce yaşlılık, kişinin artık gündelik sorumlulukların altında ezilmediği ve kendine zaman ayırabileceği, yapmak istediği şeylere zaman bulabileceği bir dönem olarak görülürken, şimdi üretken olmayan bir çağ olarak görülüyor. Yaşlılara neredeyse miadını doldurmuş, toplumun sırtında yük olan insanlar gibi bakılıyor, bu durum yaşlı bireylerin kendine bakışını da olumsuz etkiliyor elbette.

Yalnızlık, işe yaramama hissi, hareket kabiliyetinin azalması, aile bireylerine bakım hizmeti verilmesi, ekonomik sıkıntılar ve yoksulluk nedeniyle yaşlılar genellikle eve kapalı yaşıyor. Yaşlılık depresyonu, anksiyete bozuklukları, demans/Alzheimer gibi önemli hastalıkların tedavisi ve rehabilite süreci için Türkiye’deki uygulamalar yeterli mi?

ÖZLEM ERDEN AKİ: Ülkemizde yaşlı bireylerin ve engelli bireylerin evden çıkması, topluma karışabilmesi için yapılması gereken düzenlemelerin büyük oranda eksik bırakıldığını görüyoruz. Sokakları, kaldırımları, otobüsleri, dolmuşları, alışveriş merkezlerini, devlet dairelerini bir düşünün, engelli ve yaşlı bireyler bu alanları nasıl kullanabilir? Ben çocuğum olduğunda, pusule sokağa çıktığımda anlamıştım bunu, birçok yerde diğer insanların yardımına ihtiyaç duyduğumu, belli yerlere gitmekten kaçındığımı fark etmiştim. Yalnız yaşayan, her işini kendisi görmek zorunda olan yaşlı ve engelli bireyler için Türkiye’deki ortak alanlar maalesef kâbus gibi. Üstüne yoksulluğu eklediğinizde bu insanların evden çıkması neredeyse imkânsız oluyor.

İleri yaşlardaki psikiyatrik bozukluklar gerçekten özel bir alan, genç erişkin psikiyatrisinden çok farklı yönleri var. Yaşlı bir insan psikiyatrik bazı belirtilerle karşımıza geldiğinde öncelikle altta yatan bir fiziksel hastalık olup olmadığını araştırırız. Bu durumu açıklığa kavuşturduktan sonra psikiyatrik tedaviye başlarız. Yaşlı bireylerde depresyon ve anksiyete bozukluklarının belirtileri genç erişkinlerden farklı olabilir.

Örneğin, yaşlı bireyler, genç depresyonundaki isteksizlik, hayattan zevk alamama, suçluluk ve değersizlik duygularını daha az yaşar, bu duyguları hissetseler bile daha az dile getirirler. Sanırım bir kuşak etkisi de var burada, bu çağda yaşlılığını yaşayan insanlar kendi dertlerini anlatmak ve sorunlarıyla meşgul etmek istemiyorlar.

Röportaj

Doç. Dr. ÖZLEM ERDEN AKİ

Hacettepe Üniversitesi
Tıp Fakültesi
Psikiyatri Anabilim Dalı

Doç. Dr. ÖZLEM ERDEN AKİ

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi’ni bitirdi. Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı’nda uzmanlık eğitimini tamamladı. 2002 yılında ABD Houston Baylor College of Medicine Geriatrik Psikiyatri Departmanı’nda gözlemci olarak bulundu. 2004-2005 yıllarında Saint Louis Üniversitesi Geriatrik Psikiyatri Departmanı’nda “Geriatrik Psikiyatri” üst ihtisasını yaptı. 2005-2009 yılları arasında Ankara Başkent Üniversitesi Psikiyatri Anabilim Dalı’nda çalıştı. Mayıs 2009’da Hacettepe Üniversitesi Psikiyatri Anabilim Dalı’nda göreve başladı. Hâlen aynı bölümde gero-psikiyatri (yaşlılık psikiyatrisi) alanında çalışmaktadır ve eğitim vermektedir. Bir süre Alzheimer Derneği Ankara Şubesi’nde başkanlık görevi yaptı, hâlen derneğin yönetim kurulu üyesidir.

Yine benim klinik pratiğimde gözlemlediğim bir şey var: Yaşlılar, doktorlara genellikle hürmet gösteriyor, doktorlarını yormak istemiyorlar. Bu nedenle sorunlarını iletmiyorlar. Diğer yandan, depresyonun, yaşlılığın “doğal, normal” sonucu olduğu şeklindeki kabul de maalesef hem toplumda hem sağlık çalışanları arasında oldukça yaygın. Yaşlıların depresyonu bile önemsenmiyor. Yaşlı insanların hastalıkları, çoklu ilaç kullanımı, olası ilaç etkileşimi, tedavi sürecinde ortaya çıkabilecek sorunlar da hekimleri biraz ürkütüyor. Diğer yaygın kanı, yaşlıların hastalıklarının kronik olduğu ve düzelmeyeceği yönündeki inanç. Tüm bu olumsuz inançların ve tutumların sonucunda, evet, yaşlıların psikiyatrik hastalıklarının tedavisinde aksamalar yaşanıyor.

Yaşlılığa karşı olumsuz tutumlar sadece ülkemizde değil, tüm dünyada yaygın. Pandemiye bunu açıkça gördük: Avrupa'da yaşlı bakımevlerinde ölüme terk edilen insanlar, İtalya'da yoğun bakıma hasta kabul edilirken, yataklar kısıtlıysa genç hastalara öncelik verilmesi gibi resmî uygulamalar, bizde neredeyse bir yıl boyunca 65 yaş üzerine sokağa çıkma yasağının uygulanması bu tutumun örnekleri. Sosyal medyada yaşlılarla dalga geçen, şikâyet eden, öfke kusan paylaşımları hep birlikte gördük ve son iki yıl boyunca utandık.

Son yıllarda Amerika Birleşik Devletleri'nde yaşlılık psikiyatrisi eğitimine başvuranların sayısı önemli ölçüde azalmış. Tıp öğrencilerinin yaşlı hastalarla ilişkili alanlara ilgisini değerlendiren bir çalışmada pek çok öğrencinin yaşlılık alanında çalışmak istemediği saptanmış. Bunun nedenleri çok çeşitli: Tedavilere sonuç alınmadığı, ayrılan zamanın karşılığının alınmadığı (yine hız sorunu), tedavi değil, daha çok bakım verildiği gibi. Bu nedenlerin arasında çarpıcı olan bir örnek var: Bir hekim olarak yaşlılarla çalışmanın "sosyal problemlere tıbbi çözümler bulmaya çalışmak" olduğu kanısı dile getirilmiş. Gerçekten de karşınıza bir yaşlı hasta geldiğinde hekim olarak yaptıklarınızın tedavinin çok küçük bir kısmını oluşturduğunu, devasa sosyal sorunlar yumağını tek başınıza çözmeye ve çözümler üretmeye çalıştığınızı görüyorsunuz. Bu durumda iki yol söz konusu: Umutsuzluğa kapılıp teslim olmak veya hekim rolünüzün sosyal sorumluluğu da içerdiğini fark edip haklar için mücadele etmek. Umarız ki, mücadeleyi tercih eden daha fazla olsun.

Yaşlılık alanında çalıştığınızda hekimliğin bir odada tek başına yapılmadığını, geniş bir ağıla çalışma ve dayanışma gerektiren, sosyal sorumluluğu kapsayan bir meslek olduğunu fark ediyorsunuz. Hemşire, sosyal hizmet uzmanı, farmakolog, iş ve uğraş terapisti, fizyoterapist ve birçok farklı alandan kişilerin katılımının yanı sıra bu hizmetlerin finansmanı ve planlanıp yürütülmesi için kamu kurumlarının ve yerel yönetimlerin olmazsa olmaz olduğunu da görüyorsunuz. Yaşlı sağlığı ve bakımı sadece hekimlerin ve kişilerin omuzlarına yüklenecek bir hizmet değil. Yaşlı bireyler, ömürleri boyunca çalışmış, vergi ödemiş vatandaşlardır. Yaşlı kadınlar, ev içlerine yıllarca karşılığını almadıkları bir emek dökmüşlerdir. Bu insanlar yaşlılıkta hizmeti ve bakımı hak ederler. Bu, bir yardım projesi değildir, devletin vatandaşına borçlu olduğu bir haktır. Dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi Türkiye'de de bu hizmetler ve uygulamalar eksiktir.

Dünyadaki örnekleriyle karşılaştığınızda Türkiye'de yaşlılara yönelik özellikle psiko-sosyal sağlık hizmetleri hangi aşamada? Yaşlıların kendilerini "değersiz" hissetmemesi, yaş ayrımcılığının önlenmesi için neler yapılmalı?

ÖZLEM ERDEN AKİ: Yaşlılara yönelik kapsamlı bir sağlık hizmeti planlaması yok. Son yıllarda yerel yönetimler, yaşlıların evlerine hizmet götürme konusunda epey çalışma yaptı, yalnız yaşayan yaşlılara üç öğün yiyecek yardımı, ev temizliği ve kişisel bakım gibi küçük görünen ama aslında çok değerli bazı hizmetler sundular. Bu hizmetler daha ziyade gündelik işlerde yardım aşamasında kaldı. Pandemiye önce belediyelerin "Bahar Evleri" projesi başlamıştı, nispeten sağlıklı yaşlı bireylere toplanacakları ve hobilerle uğraşacakları alanlar yaratma çabasıydı. Hekimler ve diğer yardımcı sağlık çalışanları bu hizmetlere Alzheimer Derneği bünyesinde katkı vermeye çabaladı. Yine birçok ilde Alzheimer Derneği'nin il şubeleri ve yerel yönetimler ortak çalışarak gündüz bakımevleri kurdular. Bu tür çabalar çok kıymetli, önemli bir boşluğu doldurma yönünde atılan adımlar, bu nedenle daha fazla desteklenmelidir.

Yaşlılığa bakış açısı nasıl değişecek? Her bireyin deneyimleyeceği bir süreç neden görmezden geliniyor ve yaşlılık pek de olumlu olmayan bir aşama olarak kabul ediliyor?

ÖZLEM ERDEN AKİ: Yaş ayrımcılığı, ırk ve cinsiyet ayrımindan sonra en sık görülen ayrımcılık türü ama nadiren dikkatimizi çekiyor. Yaşlı ayrımcılığı, ilginç bir ayrımcılık türü. Diğer tüm ayrımcılıklarda bir ötekenden bahsediyoruz. Oysa hepimiz yeterince şanslıysak, bir gün yaşlılık dönemini tadacağız. Herkesin muhtemelen bir parçası olacağı bu döneme yönelik ayrımcılık gerçekten tuhaf. Bu düşünce, yaşlı bireylerin hepsini ortak bir topluluk olarak tanımlıyor: Kadın, erkek, gelir ve eğitim düzeyi, sağlık ve hastalık özellikleri, yaşam koşulları, coğrafya gibi nitelikler doğrultusunda yaşlılar birbirinden farklı. Ancak ayrımcı düşünce hepsini tek potada eritiyor; yavaş, üretken olmayan, teknolojiye anlamayan, dolayısıyla yeni dünyaya uyum sağlayamayan, "son kullanma tarihi geçmiş" bir grup insan olarak görüyor. Bu olumsuz görüşler, açık ve tanınması kolay görüşler. Bir de örtük yaş ayrımcılığı mevcut: Koruyucu-kollayıcı veya idealize edici tutumlar iyi niyetli görünse de, aslında yine ayrımcı bir tutumu gösteriyor.

"Siz yorulmayın," "Bu yaşta sizi yormayalım," "Pamuk nine," gibi söylemler ve çocuklaştırıcı tutumlar koruyucu-kollayıcı ayrımcılığa aitken, idealize edici tutumlar da "Yaşınızdan, başınızdan utanın," "Bu yaşta yakışık almıyor," gibi söylemler de yaşlı insanların bilge, dünya nimetlerinden elini eteğini çekmiş, istekleri-arzuları olmayan, verilenle yetinen "kanaatkâr" insanlar olmaları gerektiği düşüncesini içeriyor. Bir de bazı iltifatlar var: "Yaşınızı hiç göstermiyorsunuz," "Yaşlanmadık, yaş aldık," gibi görünüşte olumlu olan bu sözler de aslında yaşlılık dönemini olumsuz, kaçınılması gereken bir dönem olarak işaretliyor, neredeyse bir hakaret gibi algılanmanın izlerini taşıyor. Bu sonuncu ayrımcılık davranışını özellikle yaşlı insanların kendilerinin benimsediğini görüyoruz, yani yaşlılar da kendi yaşlarına karşı ayrımcı bir tutum geliştirebiliyor.

Tıp makalelerinde, gazetelerde, haberlerde de bu ayrımcı dilin (gri tsunami, beyaz felaket, yaşlılar ordusu geliyor vb.) izlerini görüyoruz. Yaşlı nüfusun arttığını, bunun toplumun omzunda "bir yük" teşkil ettiğini, bu nüfusun ihtiyaçlarının devasa olduğunu ifade eden birçok yorum okuyoruz. Evet, nüfusun yaşlanması gerçek bir olgu, ancak yaşlı insanları "üretken olmayan, gelişimi durmuş, yük" olarak tanımlayan dil uygun değil.

Hız ve tüketim çağında yavaşlık ve deneyim, değerini yitiriyor. Yaşlılık dönemi, insanın yavaşladığı ama olumlu anlamda yavaşladığı, yani durup düşündüğü, kendisini ve dünyayı yorumladığı, çıkarımlar yaptığı bir dönem. Deneyim, hayat deneyimi çok önemli bir olgu ama yeni dünyada deneyimin de değersizleştirildiğini görüyoruz. Bu deneyim planlanıp kullanılabilir. Japonya'da kreşler ve bakımevleri yan yana inşa ediliyor, bakımevindeki yaşlı bireyler, küçük çocukların basit bakımını yürütebiliyor, onlara kitap okuyup masallar anlatıyorlar. Ne kadar doğru bir adım. Acelesi olmayan, bolca zamanı olan, sabrı bilen insanların çocuklarla etkileşimi ne kadar kıymetli.

Aslında pek çok kültürde yaşlılık ve ileri yaşların deneyimi bilinen ve takdir edilen bir olguyken, yeni hızlı dünyanın gereksinimleri bu olguyu geri plana attı. Son zamanlarda yapılan araştırmalar, Doğu toplumlarında, daha doğru deyişle, geleneksel toplumlarda yaşlı ayrımcılığının hızla arttığını ve Batı toplumlarına nazaran daha güçlü olduğunu gösterdi. Yaşlı nüfustaki hızlı artış, bu nüfusun gereksinimlerini karşılamaya hazırlıksız olmayla ve yoksullukla birleşince bu olumsuz sonucu ortaya çıkardı.

Yaşlı ayrımcılığıyla mücadele edebilmek için insan hakları alanında mücadele etmek, ekonomik ve sosyal önlemler almaya istekli olmak gerekiyor. Yaşamımızın her döneminde insanca yaşamayı hak ediyoruz, bu dönemlerin belki de en önemlisi yaşlılık. Yaşlılar, seslerini daha az duyuruyor, ayrımcılığın altında eziliyorlar. Bu nedenle özellikle bu alanda çalışanlar olarak onları sesi olmamız gerekiyor.

Yaşlı bakım hizmetleri oldukça pahalı. Türkiye nüfusunun yaşlandığı gerçeğinden hareketle bakım hizmetlerine talep gün geçtikçe artacak. Gerek psikolojik gerek fiziksel gerek bilişsel bakım hizmetlerinin sürdürülebilir, ulaşılabilir ve etkili olması için sizce yerel yönetimler neler yapmalı? Yaşlılar için sosyal hizmet politikaları nasıl yapılmalıdır?

ÖZLEM ERDEN AKİ: Yaşlı bakım hizmetlerinin çok iyi planlanması gerekiyor. Yaşlılık denince akla çoğunlukla hastalık, bakım ve sağlık hizmetleri geliyor, yaşlılık hizmetleri sadece sağlık alanıyla sınırlandırılıyor.

Oysaki çok daha geniş bir hizmet ihtiyacı var: Gündelik işler, ev hizmetleri, barınma ve beslenme, sosyalleşme ihtiyacı vb.

Bu alanlardaki hizmetler iyi planlansa, sağlık alanının yükü azalacak. Daha önceki bir soruya verdiğim cevabımı tekrar vurgulayayım: Biz, yaşlılarla çalışan sağlık emekçileri, zamanımızın pek azını tıbbi sorunlara ayırıyoruz, zamanımızın çoğunu sosyal sorunları çözmek için kullanıyoruz. Bu da hem hizmet alanı hem de hizmet vereni yoruyor ve umutsuzluğa sürüklüyor.

Yerel yönetimlere önemli sorumluluklar düştüğünü düşünüyorum: Yaşlı bireylerin ev içi ve ev dışı hayatının kolaylaştırılması (ev işlerine yardım, beslenme yardımı, sokakların ve toplu taşımının yaşlılara uygun olacak şekilde düzenlenmesi), sağlıklı yaşlılar için sosyalleşebilecekleri ortak alanların oluşturulması (parklar, kafeler, eliş ve hobi atölyeleri vb.), yaşlıların üretime katılımı (Japonya örneğinde olduğu gibi basit çocuk bakımı, eğitimi vb. görevlerde istihdam), bakıma ihtiyacı olan yaşlılar için gündüz bakımevlerinin kurulması ve işletilmesi oldukça önemli.

Sayıdığım hizmetler elbette ki eksik. Ben, yaşlılık psikiyatrisi alanında çalışan bir uzman hekim olarak kendi alanımdan hareketle bunları söylüyorum. Yaşlıların temel ihtiyaçlarının ve özellikle sosyalleşme ihtiyaçlarının karşılanmasıyla psikiyatristlerin yükünün azalacağına inanıyorum. Yaşlı hastaların çoğu yalnızlıktan muzdarip, sosyalleşme imkânları olduğu zaman ilaçlara ihtiyaçlarının kalmadığını o kadar çok gördüm ki. Yalnızlık, yoksullukla da bağlantılı. Çünkü insanlar dolmuş parası bulamayınca evden çıkamıyor, hobi edinmiyor, hatta doktora dahi ulaşamıyorlar. Özellikle yaşlı yoksulluğunu ve yalnızlığını azaltmaya yönelik politikaların önemli olduğunu düşünüyorum.

YAŞLILIK HİZMETLERİNE İLİŞKİN DÜNYA ÖRNEKLERİ

AUSTRIA

Key policies to promote longer working lives

<https://www.oecd.org/employment/emp/ageingandemploymentpolicies.htm>

AVUSTURYA

Avusturya özellikle erken emekliliğe giden bir yol olarak engellilik yardımlarının kullanımını kısıtlamak, yaşa bağlı olmayan istihdam koruma önlemleri uygulamak, firmalara istihdam/işe alma sübvansiyonları sağlamak için aktif işgücü piyasası programlarına odaklanan, yaşlı işçileri, işyeri güvenliğini, fiziksel ve zihinsel sağlığı güçlendiren önemli adımlar attı.

Çalışmaya devam etmek için teşviklerin artırılması:

Avusturya emeklilik sisteminin en önemli uygulaması, "kullandıkça öde" yasal planıdır (Gesetzliche Pensionsversicherung). Toplu iş sözleşmelerinde kararlaştırılan mesleki emeklilik planlarıyla 2003 yılında uygulamaya konulan "yeni kıdem tazminatı planı", sistemin ikinci uygulamasıdır. Üçüncü uygulama planının kamu sübvansiyonu almasıyla özel tasarrufları içerir. 2014 yılında emeklilik yaşının ve istihdam hedeflerinin bir emeklilik izleme programı tarafından gözden geçirilmesi ve hedef doğrultusunda bağlayıcı önlemlerin alınması için anlaşmaya varıldı.

Yaşlı işçiler için Kamu İstihdam Kurumu (KİH) tarafından verilen yarı zamanlı ödenek, emekliliğe kadar yaşlı işçilerin istihdamını korumak ve sürdürmek alınan bir önlemdir, 58 yaş ve üstü erkeklerle 53 yaş ve üstü kadınlara ödenmektedir. Yarı zamanlı program, yaşlı çalışanların emeklilik, işsizlik ve sağlık sigortası haklarının temelini korur, kısmi ücret tazminatıyla çalışma saatlerini azaltma fırsatı verir. Plan, 2009 ve 2010'da yeniden düzenlendi ve asgari emeklilik yaşının üzerindeki yaşlı işçiler yarı zamanlı çalışmaya teşvik edildi (Avrupa Komisyonu, 2012).

Uzun kariyerlerin ödüllendirilmesi:

2004 emeklilik reformu, yasal emeklilik yaşına ulaştıktan sonra yaşlılık aylığının alınmasını erteleme ikramiyesini yılda %4.2 olarak sabitledi. Hükümet, 1 Ocak 2014 tarihinden itibaren tüm sigortalı (1955 ve sonrası doğumlular) için emeklilik hesaplamalarını standartlaştıran yeni bir emeklilik hesabı modelini uygulamaya koydu. Yeni modelde tek bir emeklilik hesabı sistemi bazında rant oranı hesaplanabiliyor. Emeklilik yardımlarının şeffaf ve adil şekilde hesaplanması, çalışanların işgücü piyasasında daha uzun süre kalmasını teşvik ediyor.

Ağır/tehlikeli işler için özel hükümler getirilmesi:

2007 yılından bu yana emeklilik yaşının hemen öncesindeki 20 yılın en az 10'unda ağır işlerde çalışan uzun süreli sigortalılar ("ağır çalışma emekliliği") için erken emeklilik talebinde bulunmak için özel kurallar yürürlüğe girdi (Schwerarbeitertempension). Bu işçiler için emeklilik kesinti oranı, erken talepler için yıllık %1.8'dir. Yardım alanların sayısı Aralık 2008'de 1.300 iken, Aralık 2016'da 14.652'ye yükseldi. "Ağır işçilik" kriterleri, özel düzenlemelerle tanımlanır, gece vardiyaları, soğuğa, sıcağa ve kimyasallara maruz kalma, ağır fiziksel çalışma ve özel bakım görevleri gibi koşulları içerir. Uygunluk şartları, erkekler için minimum 60 yaş ve 45 yıllık sigorta kapsamıdır. Geceleri ağır işler yapanlar için de belirli erken emeklilik kuralları vardır (Sonderruhegeld). Uygunluk, erkekler için en az 57, kadınlar için 52 yaşır. Ağır Gece Çalışması Yasası uyarınca 15 veya 20 yıllık sigortayla bağlantılıdır. 60 yaşından önce ayrılma durumunda yıllık emekli maaşı kesintileri %4.2'dir.

Engellilik ödenekleri:

Engellilik emeklilik planında revizyon yapıldı. "Emeklilik öncesi rehabilitasyon" ilkesi merkezî bir rol oynamaya devam ediyor. Ayrıca kişilerin daha uzun süre istihdamda kalmasını sağlamak için hedefe yönelik tedbirler alınacak. İkinci İstikrar Yasası 2012 (2. Stabilitätsgesetz 2012) ve Sosyal Güvenlik Değişikliği Yasası (Sozialrechts-Änderungsgesetz-SRÄG 2012), emeklilik için ön koşulları önemli ölçüde sıkılaştırdı. Faaliyete dayalı maluliyet sigortası rejiminde malulen emeklilik yaşının kademeli olarak 60'a (1 Ocak 2017'den itibaren) yükseltilmesi, mesleğe dayalı maluliyet sigortası rejimine ilişkin düzenlemelerin yapılması ve mesleki rehabilitasyon hakkının getirilmesi sonucunda malullük aylığı azaldı. Avusturya Emeklilik Komisyonu tarafından yapılan incelemeye göre bu eğilimin önümüzdeki yıllarda da devam etmesi bekleniyor.

Sağlık sorunları yaşayan yaşlı işçilere yardımcı olmak için "emeklilik öncesi rehabilitasyon" ilkesi doğrultusunda alınan tıbbi ve mesleki rehabilitasyon önlemleri 2009 yılında yoğunlaştırıldı. Sağlık sorunları yaşayan daha yaşlı işçiler, mesleki yeterliliğe girmeden önce tıbbi rehabilitasyon önlemlerine hak kazanır. Mesleki yeterlilik önleminin içeriği ve süresi, her katılımcının geçmişine göre şekillendirilir. Ayrıca psikolojik ve sosyo-pedagojik destek de sunulur. 2011'den beri ülke çapında faaliyet gösteren yeni merkezi iş sağlığı değerlendirme birimi "Health Road"un (Gesundheitsstrasse) rolü, çeşitli sağlık bozuklukları olan kişilerin çalışma yeteneklerini tespit etmektir. Birimin amacı, ilgili makamlar (yani KİH ve Emeklilik Sigortası Kurumu) tarafından yapılan tıbbi değerlendirmelerin karşılıklı olarak tanınmasını sağlamaktır.

Toplu iş sözleşmelerinde ve/veya bireysel işverenler/endüstriler tarafından yaşa göre çeşitlilik gösteren bir işgücünün yönetiminde iyi uygulamaların teşvik edilmesi:

2017'nin ikinci çeyreğinde yeni bir "demografi danışmanlığı" programı (Demografieberatung) başlatıldı. Bu teklif, şirketler ve çalışanlar için demografik değişimin neden olduğu zorluklara yardımcı oluyor. Ülke çapında destek, takas ve yönlendirme, eylem planlama ve uygulama desteğinden aktif yaşlanmaya kadar çeşitli modeller sunuluyor ve demografik danışmanlar tarafından ücretsiz destek veriliyor. Yaşa uygun ve yaşam döngüsü odaklı çalışma ortamlarını teşvik etmek için çeşitli çalışmalar yapılıyor.

İşçilerin çalışma hayatları boyunca istihdam edilebilirliklerinin teşvik edilmesi:

2007 yılında "Üretken Yaşlanma Yaklaşımı" uygulandı. Yaklaşımın ana hedefi, yaşlı çalışanlar için ek eğitim önlemleri sağlamak. İşverenler için bir danışmanlık programı da sunuluyor: Avrupa Sosyal Fonu (ESF) tarafından ortak finanse edilen şirketler için mesleki rehberlik (Qualifizierungsberatung für Betriebe) ve ulusal düzeyde finanse edilen Impulsberatung für Betriebe. Yaşam döngüsü odaklı eğitim programlarının detaylandırılmasına, "çeşitlilik yönetimi" ve "üretken yaşlanma" kavramlarının tanıtılmasına önem veriliyor.

PORTEKİZ

Eşitsizlikleri dengelerken finansal sürdürülebilirliği geliştirmek:

Portekiz'de yasal emeklilik yaşı, emeklilik sisteminin finansal sürdürülebilirliğini iyileştirmeyi ve yetişkin çalışma hayatının, emeklilikte harcanan zamana oranını kabaca sabit tutmayı amaçlıyor. Uzun çalışma hayatına sahip kişiler daha erken emekli olabiliyor. 43 yıllık kariyeri olan bir işçi, standart yasal emeklilik yaşından bir yıl önce emekli olabilir. 20 yaşında çalışmaya başlayan biri için bu, emeklilik yaşının aslında üçte iki oranında değil, yaşam beklentisi kazanımlarının yarısı kadar artması anlamına geliyor. Daha düşük kazançlar için daha yüksek tahakkuk oranları söz konusu. Bu, düşük gelirli olanların daha düşük yaşam beklentisinden kaynaklanan emeklilik dezavantajını dengeliyor.

Bu yaklaşımın avantajları:

Emeklilik yaşını ortalama yaşam süresine bağlamayı, emeklilik parametrelerini demografik gerçeklerle uyumlu tutmaya çalışan geçici girişimlere eşlik eden siyasi çekişme ihtiyacını ortadan kaldırıyor. Üçte ikilik artış, çalışma yaşamıyla emeklilik yaşamı arasında sabit bir oranı koruyor. Uzun çalışma hayatı için dahil edilen hüküm, ekonomik açıdan dezavantajlı gruplar için faydalı ancak herkes için yaşam beklentisiyle bağlantılı kolan ilerleyici bir unsur temsil ediyor.

NORVEÇ

https://www.oecd-ilibrary.org/sites/c4d4f66a-en/1/2/4/index.html?itemId=/content/publication/c4d4f66a-en&_csp_=d7923bdee41bdf16059354ebbe19aa0f&itemIGO=oecd&itemContentType=book

Yaşlı çalışanları üretken tutmak için toplu sözleşmelerde yaş yönetimi stratejilerini teşvik etmek:

Kapsayıcı İşyeri Sözleşmesi, sosyal ortaklar ve hükümet arasında yaş yönetimi konusunda üçlü işbirliğini sağlamaya yönelik merkezî bir çerçevedir. Şirketleri daha üst düzey bir politika geliştirmeye ve yaşlı işçileri elde tutmak için özel önlemler almaya teşvik eder. Anlaşmanın üç hedefi:

1. Hastalık izninde %20'lik azalma,
2. İşlevsel yeteneği azalan kişilerin artan istihdamı,
3. 50 yaşındaki bir çalışanın etkin işgücünden çıkış yaşının altı ay uzatılması.

Alman kimya endüstrisindeki sosyal ortaklar, 2008 yılında "ömür boyu çalışma süresi ve demografi" başlıklı toplu sözleşme imzaladı. Sözleşme, eğitim, beceri geliştirme, iş organizasyonu ve ömür boyu çalışma süresi modellerini kapsıyordu. Ayrıca tüm şirketlerin, şirkete özel yaş yönetimi stratejileri için bir başlangıç noktası olarak yaş yapılarını analiz etmesini zorunlu kıldı. Kademeli emeklilik planları, sağlık, eğitim programları ve iyi bir iş-yaşam dengesini teşvik eden diğer planlar gibi önlemleri finanse etmek için demografik fonlar kuruldu. Fonlar, firmalar tarafından finanse edildi ve personel başına yıllık 300 euro olarak planlandı. Fonların kullanımı, iş konseyleri, firma ve işyeri düzeyinde müzakere ediliyor.

FİNLANDİYA

<https://www.oecd-ilibrary.org/sites/c4d4f66a-en/1/2/4/index.html?itemId=/content/publication/c4d4f66a-en&csp=d7923bdee41bdf16059354ebbe19aa0f&itemIGO=oecd&itemContentType=book>

Daha uzun kariyerlere olanak sağlamak: Finlandiya İş Yaşam Döngüsü Modeli

Finlandiya Sosyal Ortakları, işverenler için tüm yaş gruplarını (yalnızca yaşlı çalışanları değil) dikkate alan bir yaş planı tasarlamaya yönelik bir kılavuz geliştirdi.

Plan, işyeri yaş planındaki yedi süreci vurguluyor:

1. Yaş yönetimi,
2. Kariyer planlama ve kariyer genişletme,
3. Yetkinlik ve profesyonel becerileri yönetme,
4. Esnek çalışma saatleri,
5. Bir işi yeniden tanımlamak,
6. İşyerinde sağlık değerlendirmesi,
7. Sağlıklı alışkanlıkları ve yaşam yönetimini teşvik etmek.

Yaşlı Yetişkinler Arasında Eğitime Katılımı Artırmaya Yönelik Politikalar

AVUSTRALYA

Avustralya, yaşlı yetişkinleri hedefleyen, kariyer tavsiyesi ve rehberlik hizmetlerini kapsayan programı beş bölgede denedi. "Kariyer Geçiş Yardımı" programını ulusal düzeyde uygulamaya başladı. Program, farklı teknoloji türlerini kullanarak kişiye özel kariyer yardımıyla işlevsel dijital okuryazarlık eğitimini birleştiriyor.

HOLLANDA

Hollanda'da 45 yaş ve üzeri işçiler, sübvansiyonlu kariyer geliştirme rehberliğine (Ontwikkeladvies) katılabiliyor. Bu rehberlik faaliyetleri, yaşlı çalışanların beklentilerinin anlaşılmasına yardımcı oluyor, beceri profilleri ve kariyer fırsatları hakkında fikir veriyor. Katılımcılar, emeklilik yaşına kadar istihdamı sağlamak için alınacak önlemleri anlatan bir kişisel gelişim planı geliştiriyor.

KORE

İş Umut Merkezleri, iş aramaya başlamadan önce (yeniden) eğitime ihtiyaç duyan ve çevrimiçi hizmetleri kullanmak için gereken temel bilgisayar becerilerinden yoksun olan yaşlı işçiler için danışmanlık ve rehberlik hizmetleriyle 40 yaş ve üzerindeki savunmasız bireyler için yeniden istihdam hizmetleri sunuyor. Bu programdan yaklaşık 30.000 kişi yararlandı.

İşverenleri, Yaşlı İşçileri Eğitmeye Teşvik Etme Kapsamında

ALMANYA

İş ve İşçi Bulma Kurumu, WeGebAU programı aracılığıyla KOBİ'lerdeki düşük vasıflı ve yaşlı işçilerin eğitimini destekliyor. KOBİ'ler, 45 yaş ve üzeri çalışanların eğitim masraflarına %75 oranında sübvansiyon alıyor. Bu oran mikro işletmelerde (10'dan az çalışanı olan) %100. Program, katılımcıların istihdamda geçirdiği zamanı artırmaya yardımcı oluyor.

SLOVENYA

"Çalışanların Aktif Yaşlanması İçin Şirketler İçin Kapsamlı Destek Programı", işverenlere mali teşvik sağlıyor. Ayrıca yaşlı işçilere (45 yaş üstü) becerilerini yükseltmeleri için mali destek sunuyor. Program kapsamında etkinlikler düzenleniyor.

JAPONYA-TOYAMA

Rakuno Okulu

<https://www.oecd.org/cfe/regionaldevelopment/Policy-Brief-Ageing-in-Cities.pdf>

Toyama, yaşlıların istihdam edilebilirliğini artırmak için tarımsal eğitime odaklanmayı seçti. Rakuno Okulu, yaşlı insanların tarımsal üretime katılmasına yardımcı oluyor ve çiftçileri destekliyor. Bu strateji, tarım sektörüyle, çiftçi nüfusuyla uyum içinde.

LİZBON

Kültür ve İşbirliği Akademisi

Kültür ve İşbirliği Akademisi, kıdemli gönüllülerin edebiyat, tarih, çizim veya bilgisayar bilimleri gibi konularda ders verdiği açık sınıflardan oluşuyor.

Bu sınıflar, eğitim düzeyi ne olursa olsun, 50 yaşını dolduran herkese açık. Lizbon Teknik Üniversitesi (UTL), 50 yaşın üzerindeki kişilere bilim, teknoloji ve vatandaşlık dersleri veriyor.

Ageing in Cities

Policy Highlights

“YAŞLILARA YÖNELİK ÇALIŞMALAR TITİZLİKLE YÜRÜTÜLMELİ”

Belediyenizin 65 yaş ve üstü bireylere yönelik hizmetlerinden bahseder misiniz? Belediyeniz bünyesinde “Yaşlılık/Bakım Merkezi”, “Yaşlılık Birimi” gibi mekanizmalar oluşturduunuz mu?

KADİR ALBAYRAK: Belediyemizin Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı bünyesinde Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Şube Müdürlüğü kurduk. Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Şube Müdürlüğü, yaşlı vatandaşlar için evde temizlik hizmeti veriyor. Evde temizlik hizmetiyle kendi ihtiyaçlarını karşılamayacak durumda olan, kimsesiz, bakıma muhtaç, ekonomik ve bedensel gücü yetersiz vatandaşlara destek oluyoruz. Özel donanımlı iki temizlik aracımızda 17 kilogramlık yıkama ve kurutma kapasiteli dört çamaşır makinesi, halı yıkama makinesi, temiz su tankı, kirli su tankı, temizlik makineleri ve jeneratör bulunuyor. Evde temizlik hizmetlerinde iki şoför ve sekiz temizlik personeli görev alıyor. Evde temizlik hizmetimiz Sosyal Demokrat Belediyeler Derneği (SODEM) tarafından Sosyal Belediyecilik Ödülü'ne layık görüldü.

65 yaş ve üstü bireylerin yerinde yaşlanmasına olanak tanıyacak kentsel alan, mekân ve ulaşım planlamasını nasıl yapıyorsunuz? Yaşlı dostu kent kimliği oluşturmak amacıyla hangi projeleri hayata geçirdiniz?

KADİR ALBAYRAK: Şehirçi toplu taşıma hizmetimizden 65 yaş ve üstü vatandaşlar ücretsiz yararlanıyor. Öte yandan, yaşlı vatandaşların sağlık kuruluşlarına erişimini sağlamak amacıyla engelli bireylerin de yararlanabileceği donanıma sahip iki aracımızla hizmet veriyoruz.

Yaşlılara yönelik şiddeti, istismarı ve hak ihlallerini engellemek, yaşlı yoksulluğunun etkilerini azaltmak ve yaşlılara psiko-sosyal destek vermek için çalışmalarınız var mı? Sivil toplum kuruluşlarıyla, sağlık kurumlarıyla, yaşlı dernekleriyle ve aileleriyle işbirliği yapıyor musunuz?

KADİR ALBAYRAK: Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü'yle, sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapıyoruz. Huzurevlerindeki yaşlıları özel günlerde bir araya getiriyoruz, onların istek ve önerilerini dinliyoruz, imkânlar dâhilinde ihtiyaçlarını karşılıyor. Yaşlı yoksulluğunu azaltmak için aynı ve nakdi yardım çalışmaları yapıyoruz.

Çerkezköy, Çorlu ve Süleymanpaşa ilçelerinde faaliyet gösteren Kadın Danışma Merkezleri'nde psikologlar ve sosyal hizmet görevlileri aracılığıyla yaşlılara psikolojik ve sosyal danışmanlık hizmeti veriyoruz.

Yerel yönetimlerde yaşlılara yönelik hizmetlerin çeşitliliğini, güvenilirliğini ve kalitesini artırmak için yapılan çalışmalar, bütçe ve mevzuat yeterli mi?

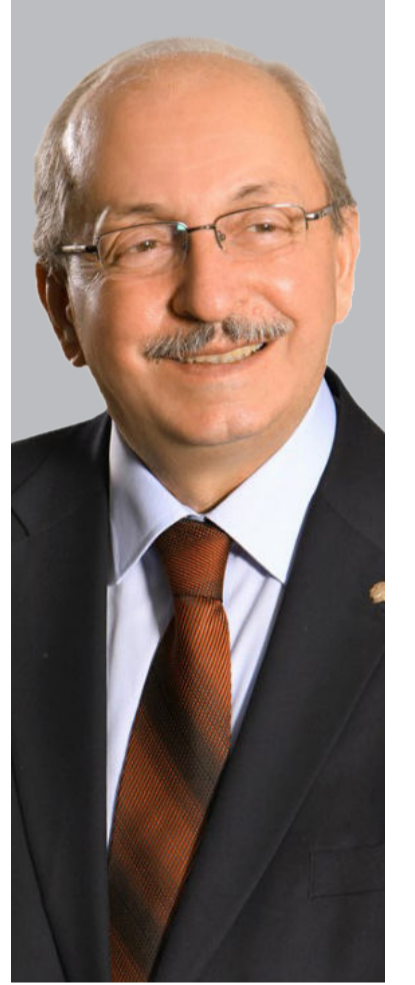
KADİR ALBAYRAK: Yaşlılık hizmetleri için bütçe ve mevzuat yetersiz. Yaşlılara yönelik hizmetlerle ilgili mevzuatta gerekli düzenlemeler yapılmadığı gibi, özel bir bütçe de ayrılmıyor. Gündüz Bakımevi Projesi'ni bütçe yetersizliği nedeniyle hayata geçiremedik.

Yaşlılık

**KADİR
ALBAYRAK**

Tekirdağ Büyükşehir
Belediye Başkanı

Yaşlıların haklarının korunması, yaşlılara yönelik sosyo-ekonomik politikaların kapsamlı ve sürdürülebilir olması için yerel yönetimlerin alacağı inisiyatifler nelerdir?

KADİR ALBAYRAK: Yaşlılara yönelik çalışmaların titizlikle yürütülmesi gerekiyor. Belediyeler, vatandaşlarla yakın temasta olduğu ve ihtiyaçları en iyi şekilde tespit edebildiği için yaşlılara yönelik hizmetlerde daha etkin olmalı. Yerel yönetimlerin başarılı çalışmaları, belediyelere daha fazla yetki verilmesine ve ek bütçe düzenlemesine zemin hazırlayabilir.

“YEREL YÖNETİMLER GERONTOLOJİK FAALİYETLER YÜRÜTMELİ”

Belediyenizin 65 yaş ve üstü bireylere yönelik hizmetlerinden bahseder misiniz? Belediyeniz bünyesinde “Yaşlılık/Bakım Merkezi”, “Yaşlılık Birimi” gibi mekanizmalar oluşturduunuz mu?

RIZA AKPOLAT: 65 yaş ve üstü nüfusun %16.01 oranında olduğu ilçemizde tüm birimlerimizle ileri yaştaki vatandaşlara hizmet veriyoruz. Bu hizmetler, belediyemizin Sosyal Yardım İşleri ve Sağlık İşleri Müdürlüğü tarafından sağlanıyor. 75 yaş ve üstü vatandaşların hayatını kolaylaştırmak amacıyla “Esenlik Hizmeti” adıyla evde temizlik, hijyen, kuaför ve pratik ev düzenlemesi hizmeti sunuyoruz. Ulus ve Etiler Yaşam Evleri, 65 yaş ve üstü vatandaşların sosyalleşmesi, yeni insanlarla tanışması ve günlük faaliyetlere katılması amacıyla hizmet veriyor. 65 yaş üstü fiziksel dezavantajlı hastalara aylık bir paket olmak üzere hasta bezi desteği sağlıyoruz. Akülü ve manuel tekerlekli sandalye, yürüteç ve hane hasta yatağı desteğinde bulunuyoruz. Temel ihtiyaçlarını karşılayamayan dar gelirli ileri yaştaki vatandaşlara bütçemiz dahilinde, komisyon kararıyla aylık nakdi yardım desteği veriyoruz. Günde 5.000 adet yemek kapasiteli aşevimizle sıcak yemek dağıtıyoruz. Pandemi süresince sokağa çıkamayan veya dar gelirli 65 yaş ve üstü vatandaşlara gıda kolisi desteği verdik. İlçemizde yaşayan vatandaşların kullanmaktan vazgeçtiği, kullanılabilir durumdaki eşyaları (ev ve ofis mobilyası, mutfak eşyası, ev/iş tekstili, kitap, oyuncak, beyaz eşya ve elektronik eşyalar) ileri yaştaki vatandaşlar Halk Kart aracılığıyla ücretsiz alabiliyor. Temel gıda ve temizlik maddelerini kendilerine tanımlanan aylık Halk Kart bakiyesi uyarınca temin edebiliyorlar.

65 yaş ve üstü vatandaşlar için verdiğimiz diğer hizmetleri şöyle sıralayabilirim:

- Ambulans hizmetleri (7/24 acil yardım ambulansı, hasta nakil ambulansı, hemodiyaliz hastası nakil hizmeti),
- Evde sağlık destek hizmeti (evde doktor muayene hizmeti, evde hemşire ve hasta bakıcı hizmeti, evde fizyoterapi hizmeti),
- Psikolojik danışmanlık hizmeti,
- Diyetisyen desteği,
- Sağlıklı Yaşam Merkezi,
- 7/24 online tıbbi danışmanlık hizmeti,
- Poliklinik hizmeti.

Belediyemiz bünyesinde 65+Yaşam Ofisi’ni açtık. Uygulama, Türkiye’de bir ilk. 65 yaş üzeri vatandaşlar, gerontologların ve sosyal çalışmacıların yer aldığı ofisimizde ihtiyaç duydukları birçok alanda bilgi ve danışmanlık hizmeti alabiliyor.

65 yaş ve üstü bireylerin yerinde yaşlanmasına olanak tanıyacak kentsel alan, mekân ve ulaşım planlamasını nasıl yapıyorsunuz? Yaşlı dostu kent kimliği oluşturmak amacıyla hangi projeleri hayata geçirdiniz?

RIZA AKPOLAT: Belediyemizde görev yapan uzman ekiple birlikte yaşlı vatandaşlar için kent tasarımı ve peyzaj çalışmaları yapıyoruz, sağlıklı bir ilçe inşa ediyoruz. Bu kapsamda kaldırımları ve yolları düzenliyoruz. Yaşlı vatandaşların hareketlerini kısıtlayan engelleri kaldırarak kaldırımları yeniliyoruz, kaldırım kodlarının düşük yapılmasını sağlıyoruz ve genişliklerini ayarlıyoruz. Yokuşlu yollarda sıkıntı yaşanmaması için tirabzanlı merdiven imalatı yapıyoruz, bank alanları oluşturuyoruz.

Kaldırımlara çıkışı kolaylaştırmak amacıyla eğimli rampa imal ediyoruz. Araçların apartman girişlerini engelleyecek şekilde park edilmemesi için plastik delinatör montajı yapıyoruz.

Yaşlılara yönelik şiddeti, istismarı ve hak ihlallerini engellemek, yaşlı yoksulluğunun etkilerini azaltmak ve yaşlılara psiko-sosyal destek vermek için çalışmalarınız var mı? Sivil toplum kuruluşlarıyla, sağlık kurumlarıyla, yaşlı dernekleriyle ve aileleriyle işbirliği yapıyor musunuz?

RIZA AKPOLAT: Psiko-sosyal destek çalışmalarımız var. Söz konusu olumsuzlukların önüne geçmek için projeler geliştiriyoruz, sivil toplum kuruluşlarıyla, derneklerle, sağlık kurumlarıyla, ailelerle işbirliği yapıyoruz. Türkiye’de yaşlılara yönelik şiddet, ihmal ve istismar vakaları, Covid-19 salgınıyla yaygınlaşan ayrımcı ve ötekileştirici söylemlerin de etkisiyle arttı. Biz, bu sorunun çözümü için çalışmalarımıza hassasiyetle devam ediyoruz. Bu kapsamda önemli hizmetlerimizden biri, Kadın Dayanışma ve Yaşam Merkezi’nin sunduğu psiko-soyal destek ve danışmanlık hizmetleri. Kadın Dayanışma ve Yaşam Merkezi, yaşlılara güç veriyor. Faaliyete giren 65+ Yaşam Ofisi de yaşlılara özel psiko-sosyal destek hizmetiyle önemli bir rol üstlenecek.

Yaşlı yoksulluğu, hepimizin üzerine düşünmesi gereken bir konu. Türkiye, dünyanın en hızlı yaşlanan ülkelerinden biri. Yaşlı nüfusun yaklaşık %10’u yaşlı aylığı alıyor. Bu ücret, Dünya Bankası tarafından belirlenen mutlak yoksulluk sınırının altında. Dahası, yaşanan ekonomik krizi de hesaba kattığımızda ciddi bir yoksulluk tehlikesiyle karşı karşıyayız. Biz de aynı ve nakdi destek sürecini devam ettirmek için belediyemizin tüm imkânlarını kullanıyoruz. Katılımcı bir yönetim anlayışıyla sivil toplum kuruluşlarıyla, diğer paydaşlarımızla beraber çalışıyoruz.

Yerel yönetimlerde yaşlılara yönelik hizmetlerin çeşitliliğini, güvenilirliğini ve kalitesini artırmak için yapılan çalışmalar, bütçe ve mevzuat yeterli mi?

RIZA AKPOLAT: Yaşlılara yönelik hizmetlerin kalitesine ve çeşitliliğine dair mevzuatımız uygun ve bütçemiz yeterli. Ülkemizin ve dünyanın yaşlı nüfus oranını göz önünde bulundurduğumuzda yerel yönetimlerin gerontolojik faaliyetler yürütmesi gerektiğini, halk nezdinde bu faaliyetlere ihtiyaç duyulduğunu görüyoruz.

Yaşlılık

RIZA AKPOLAT

İstanbul-Beşiktaş
Belediye Başkanı

Yaşlıların haklarının korunması, yaşlılara yönelik sosyo-ekonomik politikaların kapsamlı ve sürdürülebilir olması için yerel yönetimlerin alacağı inisiyatifler nelerdir?

RIZA AKPOLAT: 65 yaş ve üstü vatandaşların sosyal yaşama dahil edilebilmesi için yerel yönetimlerin tüm olanaklarını seferber etmesi gerekiyor. Yerel yönetimler, yerinde yaşlanma anlayışını hayata geçirecek kentsel planlama yaklaşımı geliştirmeli ve uygulamalı. Yerel yönetim birimlerinde yaşlılık konusunda uzman kişiler çalıştırılmalı. Gerekli durumlarda alanında uzman kişilerden destek alınmalı. Yaşlılara yönelik sosyo-ekonomik politikaların kapsamlı ve sürdürülebilir olması için uzmanların çalışmalarına temel teşkil edecek çalıştaylar düzenlenmeli ve rehberler oluşturulmalı. Bu rehberler doğrultusunda diğer kamu kurumlarına ve belediyelere örnek olacak sürdürülebilir projeler üretilmeli.

“HER YAŞ GRUBUNU YAŞLANMAYA HAZIRLAYACAK ÇALIŞMALAR YAPILMALI”

Belediyenizin 65 yaş ve üstü bireylere yönelik hizmetlerinden bahseder misiniz? Belediyeniz bünyesinde “Yaşlılık/Bakım Merkezi”, “Yaşlılık Birimi” gibi mekanizmalar oluşturduunuz mu?

MUAMMER KESKİN: Pandemi döneminde yaşlılara yönelik hak ihlallerinin artması, dünya nüfusunun yaşlanması ve Türkiye'nin yaşlı bir ülke olma sürecine diğer ülkelerden daha hızlı girmesi, bizim için yol gösterici oldu. 2021 yılı Mart ayında belediyemizin Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü'ne bağlı olan Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Birimi'ni ayırdık, Türkiye'nin ilk Gerontolojik Hizmetler Birimi'ni kurduk. Türkiye'de yaşlılık hizmetleri, bakım alanına hapsedildi. Gerontoloji Türkiye'de yeni yeni gelişirken yerel yönetimlerde buna öncülük etmenin ve ilk olmanın heyecanını sizinle paylaşıyoruz.

Şişli Belediyesi'nin sosyal politikalarını belirlerken güncel olaylara bilimsel verilerin ışığında bakıyoruz ve çalışmalarımızı bu anlayışla planlıyoruz. Mevcut durumun koşullarına göre değerlendirmeler yapıyoruz, saha çalışmaları yürütüyoruz, hangi mahallede hangi grubun neye ihtiyacı var tespit ediyoruz. Böyle bir çalışmayı 2021 yılında Gerontolojik Hizmetler Birimi'nde yürüttük. Birimi kurduğumuzda Şişli'de yaşlanmanın nasıl olduğunu, yaşlıların ihtiyaçlarının neler olduğunu tespit edebilmek ve çalışmaların etkisini artırabilmek için saha çalışması yaptık. Şişli'de yaşayan 31.000 yaşlının 1.023'üyle görüştük, ihtiyaç haritamızı çıkardık. Şişli'de yalnız yaşlanma sorunu yaşanıyor. Bireylerin sosyal izolasyon ve yalnızlık sebebiyle yaşadıkları kaygı ve depresyonu azaltmak amacıyla farklı uygulamaları hayata geçirmeye başladık. Türkiye Alzheimer Derneği'yle işbirliğimiz kapsamında 2011 yılından bu yana hizmet veren Alzheimer gündüz bakımevimiz var. Bakımevinde Alzheimer hastalarına ve yakınlarına psiko-sosyal destek hizmeti veriyoruz.

65 yaş ve üstü bireylerin yerinde yaşlanmasına olanak tanıyacak kentsel alan, mekân ve ulaşım planlamasını nasıl yapıyorsunuz? Yaşlı dostu kent kimliği oluşturmak amacıyla hangi projeleri hayata geçirdiniz?

MUAMMER KESKİN: Dünya Sağlık Örgütü'nün Yaş Dostu Şehirler ve Topluluklar Küresel Ağı'na üye olabilmek amacıyla geçtiğimiz ekim ayında belediye meclisimizden onay aldık. “Yaş Dostu Belediye” unvanını kazanmak için çalışmalarımız devam ediyor.

Dünyanın çeşitli bölgelerindeki diğer yaş dostu belediyelerle, topluluklarla iletişim kurarak Şişli'de yenilikçi ve kanıta dayalı rehberlik yoluyla sürdürülebilir çözümler üretmek için destek almayı planlıyoruz.

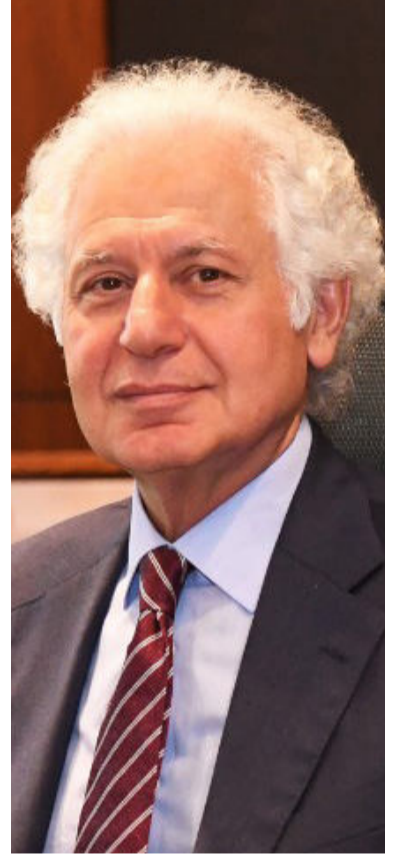
Senex: Yaşlanma Çalışmaları Derneği tarafından yürütülen SOLIS'e Yaş Dostu Mekânlar ve Hak Temelli Hizmetler Öğrenim Programı'na katıldık. Program kapsamında kapsayıcı mekânların ve hizmetlerin planlanması, kapsayıcılık, erişilebilirlik, hak temelli hizmetler, toplumsal cinsiyet ve yaş ayrımcılığı gibi konu başlıklarında eğitim almaya devam ediyoruz. Hiçbir yaş grubunu geri planda bırakmadan, kent hakkını gözeterek her kesimin kent alanını kullanması ve özgürce var olabilmesi için yürüttüğümüz çalışmalarda bu eğitimler bize fayda sağlıyor.

Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı'yla imzaladığımız işbirliği protokolü kapsamında “Yerinde Yaşlı Bakım Modeli”ni Şişli'de hayata geçireceğiz. Nüfusun yaşlanması, huzurevlerinin maliyetlerinin yüksek olması ve bireylerin kendi yaşam alanlarından kopararak huzurevlerine kapatılmasının doğru bulunmaması sebebiyle yerinde yaşlı bakım modellerine önem veriliyor. Kadınların kurduğu bir kooperatif, talep eden yaşlılara yerinde bakım hizmeti sunacak. Çalışma kapsamında farklı hizmetler (temizlik, evde teknik hizmet, evde yemek, kişisel bakım, psikolojik, hukuki, sosyal destek, banka işleri, sosyal kültürel etkinlikler ve gezilerde refakatçi desteği) sunulacak.

Yaşlılara yönelik şiddeti, istismarı ve hak ihlallerini engellemek, yaşlı yoksulluğunun etkilerini azaltmak ve yaşlılara psiko-sosyal destek vermek için çalışmalarınız var mı? Sivil toplum kuruluşlarıyla, sağlık kurumlarıyla, yaşlı dernekleriyle ve aileleriyle işbirliği yapıyor musunuz?

MUAMMER KESKİN: Belediyemiz bünyesindeki Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü'nün 26 farklı üniversiteyle, dernekle, vakıfla resmî işbirliği protokolü var. Birçok sivil toplum kuruluşuyla da ortak çalışmalar yapıyoruz. Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı'yla, Senex: Yaşlanma Çalışmaları Derneği ve 65 Yaşlı Hakları Derneği'yle çalışmalarımız hakkında görüşmeler yapıyoruz. İşbirliği yaptığımız kurumlarla yaş dostu projeler geliştirmeye devam etmek istiyoruz. Son yıllarda Alzheimer ve demans riskinin artması nedeniyle risk taramalarına başladık.

Yaşlılık

**MUAMMER
KESKİN**İstanbul-Şişli
Belediye Başkanı

Bu görüşmeleri 50 yaş üzeri vatandaşlarla yapmayı hedefliyoruz. Görüşmeye gelmeyi talep eden vatandaşlar, çağrı merkezimizi arayarak randevu alabiliyor. Görüşmeler, gerontolog ve psikologlar tarafından yapılıyor. Herhangi bir risk durumunda vatandaşlar nörologla görüşmek üzere yönlendiriliyor.

“Ben Gönüllü Bir Torunum” projemiz kapsamında çeşitli üniversitelerin psikoloji ve sosyal hizmet bölümlerinde okuyan öğrencilerle programa katılmak isteyen yaşlıları eşleştirdik. Öğrenciler gerekli eğitimleri aldıktan sonra yaşlılara dijital okuryazarlık eğitimleri vermeye başladı. Haftanın belirli günlerinde görüşen öğrenciler ve yaşlılar, deneyimlerini paylaşıyor. Öğrenciler, yaşlıların deneyimlerinden yararlanıyor. Projenin izleme çalışmalarına önem veriyoruz. Her öğrenci, görüşme sonrasında rapor yazıyor. Bu sayede yaşlıların memnuniyetine dair geribildirim alıyoruz.

“Yaş Dostu Kent Okulu” kurduk. Yenilikçi bir bakış açısıyla kapsayıcı toplum hizmeti vermek ve toplumsal dayanışmayı güçlendirmek için her yaşta eğitimle hak temelli bir hizmet kurguladık.

Türk Geriatri Derneği hocaları, projemiz kapsamında her Çarşamba saat 12:00-13:00 arasında sağlıklı yaşlanma üzerine dersler verecek. 15 Haziran'a kadar dönemi planladık.

Vatandaşlar, yaşlanmanın sanata yansımalarıyla başlayan keyifli yolculuğumuza katılabilir, sağlıklı yaşlanmaya ilişkin derslerden yararlanabilir. Yaşlıların dijital okuryazarlığına katkıda bulunmak için Nazım Hikmet Kültür ve Sanat Evi'ndeki Komşu Kafe'de projeksiyon gösterimi yapıyoruz, vatandaşlar dersleri bir arada takip edebiliyor.

İlçemizde yaşayan 100 yaşın üzerindeki bütün bireylerle iletişimimiz var. 2020 yılından bu yana takip çalışmaları gerçekleştiriyoruz. Bu yılbaşında yeni yılı kutlama vesilesiyle yaşlıların isteklerini ve mutlu yaşam önerilerini aldık, yaşlı yakınlarıyla telefon görüşmeleri yaptık, yaşlılarla iletişim, geriatrik hastalıklar ve sosyal süreçler hakkında görüşmeler gerçekleştirdik.

Şişli'deki yaşlıların bir kısmının yalnız, bir kısmının da kendisi gibi yaşlı olan eşiyile yaşadığını tespit ettik. Diğer kuşaklarla bağı olan kesimin oranı oldukça az. Bu nedenle kuşaklar arasındaki iletişimi desteklemek için büyükbabaların ve büyükbabaların torunlarıyla zaman geçirebileceği "Torununa Gel" etkinliklerini başlattık. Bu etkinliklerde güzel deneyimler yaşıyoruz.

Şişli, İstanbul'un eski ve tarihi zengin ilçelerinden biri. Sözlü tarih çalışmalarına önem veriyoruz, yaşanmışlıkların kaybolmamasını istiyoruz. Atıl Behramoğlu'nun şiirinden esinlenerek yürüttüğümüz "Yaşadıklarından Öğrendiğim Bir Şey Var" projemizle yaşlıların deneyim paylaşımı yapmasını, nöropsikolojik ve hafıza oyun kartlarıyla, birimizizde kurguladığımız tabu oyunlarıyla ve bahçe/çiçek atölyeleriyle zaman geçirmesini sağlıyoruz.

10-17 Aralık İnsan Hakları Haftası kapsamında Yaşlıların İnsan Hakları Paneli'ni düzenledik. Panelde ayrımcılık, psikolojik sıkıntılar, toplumsal yaş ve cinsiyet, hukukta yaşlı hakları ve güncel durum, geriatrik psikiyatri, yaşlıların kent hakkı ve sosyal politikalar hakkında bilgi verildi.

Yaşlılarla görüşmeler yapan gerontolog, psikolog, sosyal hizmet uzmanı ve sosyolog çalışanlarımız, istismar durumunda İstanbul Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri'ne ihbarda bulunuyor ve süreci takip ediyor. Yaşlılara yönelik hak ihlalleri ve şiddet hakkında bir eğitim programı tasarlıyoruz. Bu projeyi yakın zamanda hayata geçireceğiz, hak savunuculuğu için yaşlılara eğitimler vereceğiz.

Tespit ettiğimiz ihmal, suistimal ve istismar vakalarına sessiz kalamadık. Bu vakalar pandemi dönemiyle birlikte arttı. İstanbul Barosu'yla iletişim kurduk. Yaşlı Hakları Merkezi'nin kurulması için çalışmalar yapıyoruz. Yerel yönetimlere öncü olacak bir model oluşturuyoruz.

DİJİTAL YOL ARKADAŞIM

Eğitim Programı

Feriköy Mahalle Muhtarlığı

Saat: 13.00-15.00

22 Mart Salı

65+

DİJİTAL
KAPSAYICILIK

65+

Yaşlı
Hakları
Demegi

50+

PLUS
HELLAS

Yerel yönetimlerde yaşlılara yönelik hizmetlerin çeşitliliğini, güvenilirliğini ve kalitesini artırmak için yapılan çalışmalar, bütçe ve mevzuat yeterli mi?

MUAMMER KESKİN: Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2019 verilerine göre, 2007 yılında Türkiye nüfusunun %7.1'ini yaşlı nüfus oluşturuyordu. 2023 yılında bu oranın %10.2'ye ulaşması ve Türkiye'nin ileri yaşlı bir toplum olması öngörülüyor. Yaşlı ülkelerin yaşlanma süreçlerini 70-80 yılda tamamlaması, toplumlarının yaşlanmasını gözlemlemek için bir fırsat.

Fakat Türkiye'de bu sürecin 15-20 yıl olması ve buna rağmen gerekli önlemlerin alınmaması, ciddi bir sorunla yüzleşme ihtimalimizi artırıyor.

Yaşlılık ve yaşlanma, hayatımıza yeni giren bir kavram. Şu anda yaşlılara yönelik verilen hizmetler bakım alanına hapsedilmiş durumda. Mevzuat değişikliklerine gidilmeli, çalışmalar yeniden kurgulanmalı, yaş dostu bütçeler üretilmeli.

Yaşlıların haklarının korunması, yaşlılara yönelik sosyo-ekonomik politikaların kapsamlı ve sürdürülebilir olması için yerel yönetimlerin alacağı inisiyatifler nelerdir?

MUAMMER KESKİN: Yaşlılık çalışmaları, bütün yerel yönetimler için yeni bir alan. Yerel yönetimler, yaşlanmanın kategorik bir durum olmadığını anlamalı, her yaş grubunu yaşlanmaya hazırlayacak çalışmalar yapmalı.

En önemlisi, yaşlanmaktan ve yaşlıya "yaşlı" demekten korkulmamalı. Nasıl ki, çocuğa çocuk, kadına kadın diyorsak, yaşlıya da yaşlı demekten çekinmemeliyiz. Yerel yönetimler, yaşlanma çalışmalarını kurgularken, yaş ayrımcılığıyla ilgili kendi eşitlik algılarını gözlemlemeli. Bu doğrultuda yaş ayrımcılığı ve yaşlı hakları hakkında hizmet içi eğitimler planlıyoruz.

ALZHEIMER RİSK TARAMASI

📅 23 Mart Çarşamba
🕒 08.30 - 17.00
📍 İzzetpaşa Mahalle Evi
İnönü Mahalle Evi
Şişli Belediyesi Ek Hizmet Binası

70+

YAŞ VE ÜZERİ

MUAMMER KESKİN

Şişli Belediye Başkanı

444 31 12

“YAŞLI HAKLARINA İLİŞKİN YASAL DÜZENLEME YAPILMALI”

Belediyenizin 65 yaş ve üstü bireylere yönelik hizmetlerinden bahsedermisiniz? Belediyeniz bünyesinde “Yaşlılık/Bakım Merkezi”, “Yaşlılık Birimi” gibi mekanizmalar oluşturduunuz mu?

ALİ KILIÇ: 65 yaş üstü vatandaşların sosyal yaşamla ve çevreyle olan ilişkilerini daha da güçlendirmek, onların evlere kapanmasına engel olmak için Altın Yıllar Yaşam Merkezi'ni hizmete açtık. Merkezin üye sayısı 700'ü aştı. Vatandaşlar gün içinde merkeze geliyor, gazete, dergi, kitap vs. okuyor, çeşitli oyunlar oynuyor, etkinliklere organize ediyor. Herkes kendi uzmanlık alanında diğer üyelere ücretsiz kurslar veriyor. Yani İngilizce öğretmeninden müzik eğitmenine kadar eğitmenlerimiz oluyor. Merkezin büyük bir bahçesi var. Bahar ve yaz aylarında bahçede etkinlikler düzenliyoruz. İsteyen, çiçek dikeyor; isteyen, sebze ve meyvesini yetiştiriyor. Altın Yıllar Yaşam Merkezi, vatandaşlardan yoğun ilgi gördü. Biz de amacına ulaşan bir hizmeti vatandaşlara sunduğumuz için mutluyuz. 65 yaş üstü vatandaşların yaşlılık psikolojisine girmemesini, sosyal hayata devam etmesini, üretmesini istiyoruz. Altın Yıllar Yaşam Merkezi, bu ihtiyacı karşıladı. Yaşlılığın yükünü çeken, hasta ve yatağa bağımlı olan vatandaşlar da var. Onlar için önemli çalışmalar yapıyoruz. Evde ücretsiz kuaförlük hizmetiyle yalnız yaşayan ya da evinden çıkamayan vatandaşların evlerine giderek saç, tırnak kesimi vb. kişisel bakım hizmeti veriyoruz. Onlara her gün sıcak yemek gönderiyoruz. Yaşlılara sağlık hizmetini de ücretsiz sunuyoruz. Özellikle yatağa bağımlı vatandaşların evlerine uzman sağlık ekiplerimizle gidiyoruz, evde gerçekleştirilmesi mümkün olan sağlık hizmetlerini sunuyoruz. Hastaneye gitmek zorunda olanlara ücretsiz ambulans hizmeti sağlıyoruz.

65 yaş ve üstü bireylerin yerinde yaşlanmasına olanak tanıyacak kentsel alan, mekân ve ulaşım planlamasını nasıl yapıyorsunuz? Yaşlı dostu kent kimliği oluşturmak amacıyla hangi projeleri hayata geçirdiniz?

ALİ KILIÇ: Altın Yıllar Yaşam Merkezi'ni açtık. E-5 karayolunun geçtiği Maltepe'de, E-5 üstü mahalleler olarak tabir ettiğimiz bölgede böyle bir ihtiyaca yönelik talep olduğunu gördük ve merkezimizi oraya açtık. Şimdi de E-5 karayolu altında kalan mahallelerdeki 65 yaş üstü vatandaşlar için de bir merkez açmayı planlıyoruz. Bunun yanı sıra mahalleleri ve sokakları yaşlı vatandaşların ihtiyaçları doğrultusunda şekillendiriyoruz. Ne yazık ki, çarpık kentleşme Maltepe'yi de etkilemiş. İnsanlara nefes alacakları alan bırakılmamış. Göreve geldiğimiz günden bu yana 18 mahalleye 55 yeni park alanı kazandırdık. Parklara spor aletleri yerleştirdik, yürüyüş parkurları yaptık. Özellikle emekli ve belli bir yaşı aşmış vatandaşlar bu sayede hem sokağa çıkıyor hem temiz havada yürüyüş yapıyor hem de egzersiz yapma imkânı buluyor. Ayrıca Tıp Merkezi açtık. Günde 800'den fazla kişiye ücretsiz sağlık hizmeti veriyoruz. 50 yaş üstü vatandaşlar bu hizmetimize yoğun ilgi gösteriyor. Tabii ki hiç kimsenin hastanelere gitmesini istemeyiz, ancak vatandaşlara ücretsiz sağlık hizmeti verdiğimiz Tıp Merkezi'nin takdir edilmesi bizi de mutlu ediyor.

Yaşlılara yönelik şiddeti, istismarı ve hak ihlallerini engellemek, yaşlı yoksulluğunun etkilerini azaltmak ve yaşlılara psiko-sosyal destek vermek için çalışmalarınız var mı? Sivil toplum kuruluşlarıyla, sağlık kurumlarıyla, yaşlı dernekleriyle ve aileleriyle işbirliği yapıyor musunuz?

ALİ KILIÇ: Bu konuyu kesinlikle önemsiyoruz. Altın Yıllar Yaşam Merkezi'nde, Kadın Sosyal Yaşam Merkezleri'nde ve Tıp Merkezi'nde uzman psikolog, avukat ve sosyologlarla vatandaşlara ücretsiz destek veriyoruz. Yine düzenlediğimiz panel, söyleşi vs. etkinliklerle bilinçlendirme ve bilgilendirme çalışmaları yapıyoruz. Tabii ki bu süreçleri yürütürken derneklerle, sivil toplum kuruluşlarıyla ve diğer bileşenlerle işbirliği yapıyoruz.

Yerel yönetimlerde yaşlılara yönelik hizmetlerin çeşitliliğini, güvenilirliğini ve kalitesini artırmak için yapılan çalışmalar, bütçe ve mevzuat yeterli mi?

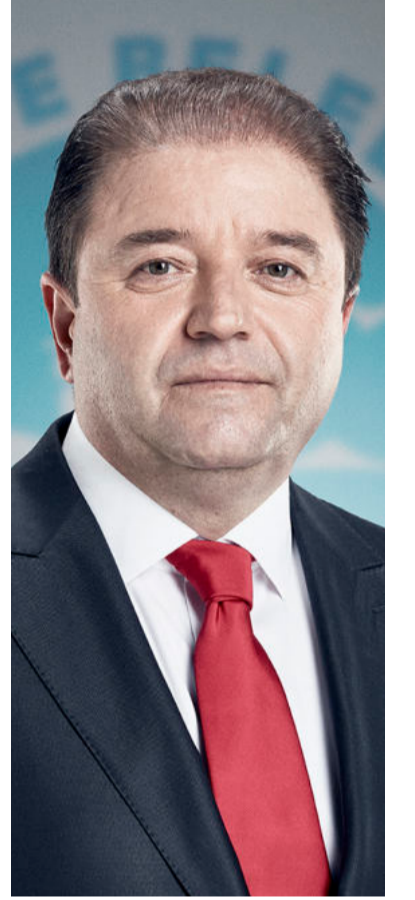
ALİ KILIÇ: Maalesef yeterli değil. Ekonomik kriz ve pandemi süreci yerel yönetimleri fazlasıyla etkiledi. İller Bankası gelirlerimizin yarısı kesildi. Bu durum yerel yönetimlerin sıkıntı yaşamasına neden oluyor. Yaşlılara yönelik çeşitli projelerimiz var, ancak bütçe yetersizliği nedeniyle hayata geçiremiyoruz. Bu konuda merkezî yönetimin adım atması gerekiyor. Yerel yönetimlere bütçe desteği verilmeli, hizmet alanları genişletilmeli ve yetkiler artırılmalı. Belediyeler, vatandaşlara en yakın kurumlardır. Maltepe'de derdi, sıkıntısı olan vatandaşlar bana veya ekiplerimize ulaşabiliyor. İmkânımız ve yetkilerimiz dahilinde sorunları anında çözebiliyoruz.

Yaşlılık

**ALİ
KILIÇ**

İstanbul-Maltepe
Belediye Başkanı

Bu nedenle yerel yönetimlere daha fazla hareket alanı tanınmalı.

Yaşlıların haklarının korunması, yaşlılara yönelik sosyo-ekonomik politikaların kapsamlı ve sürdürülebilir olması için yerel yönetimlerin alacağı inisiyatifler nelerdir?

ALİ KILIÇ: Yerel yönetimler, hizmet sınırlarındaki yaşlılara ihtiyaç duydukları her an destek (sosyal, ekonomik, sağlık) oluyor. Ancak yaşlıların haklarının iyileştirilebilmesi için kapsamlı bir yasal düzenlemeye ihtiyaç var. Dilerim, bu adımlar bir an önce atılır. Biz, üzerimize ne düşüyorsa yapmaya hazırız.

“YAŞLILAR SOSYAL YAŞAMA DAHİL EDİLMELİ”

Belediyenizin 65 yaş ve üstü bireylere yönelik hizmetlerinden bahsedebilir misiniz? Belediyeniz bünyesinde “Yaşlılık/Bakım Merkezi”, “Yaşlılık Birimi” gibi mekanizmalar oluşturduunuz mu?

NEŞET TARHAN: “Sağlıklı Kent Mezitli” bakış açısıyla sağlıklı ve konforlu bir yaş alma süreci için 65 yaş ve üstü vatandaşlara birçok hizmet sunuyoruz. Mezitli’de 65 yaş ve üstü 20.787 vatandaş yaşıyor. 65 yaş ve üstü vatandaşların aktif ve üretken olmasını sağlamak, motor becerilerini, el-göz koordinasyonlarını güçlendirmek amacıyla belediyemizin tesislerinde ve açık alanlarında aktiviteler düzenliyoruz. Gülbahar Özmen Aktif Yaş Alma Evi ve Davultepe Aktif Yaş Alma Merkezi faaliyetlerine devam ediyor. Evde yaşlı bakım hizmeti de veriyoruz. Hastaneye gidemeyen yatalak hastalara sağlık hizmeti kendi evlerinde veriliyor. Yalnız yaşayan, hareket imkânı ve maddi olanakları kısıtlı olan vatandaşların evlerini temizlemeye giden ekiplerimiz var.

65 yaş ve üstü bireylerin yerinde yaşlanmasına olanak tanıyacak kentsel alan, mekân ve ulaşım planlamasını nasıl yapıyorsunuz? Yaşlı dostu kent kimliği oluşturmak amacıyla hangi projeleri hayata geçirdiniz?

NEŞET TARHAN: Mezitli Kent Sağlık Gelişim Planı, yaşlıların sağlıklı ve mutlu bir yaşam sürmesi için kentsel politikalar ve mekânsal çözümler geliştirmeyi amaçlıyor. Bu kapsamda aktif birey, kapsayıcı toplum, yaşanabilir çevre ve katılımcı yönetim önceliklerimizi belirledik. İlçemizin sosyal altyapısını güçlendirecek, kültürel, sanatsal, sosyal ve sportif etkinlikleri artıracak projeleri hayata geçirdik. Mersin’de 65 yaş ve üstü vatandaşların sayısı artıyor. Mezitli, sahip olduğu güzellikler ve belediyemizin sunduğu hizmetler nedeniyle yaşlıların tercih ettiği bir ilçe. Mezitli’de 65 yaş üstü vatandaşların aileleriyle birlikte zaman geçirebileceği ve sosyalleşebileceği mekânların yaygınlaştırılması için çalışıyoruz. 65 yaş üstü vatandaşlara hitap eden merkezlerimizi şöyle sıralayabilirim:

- Aşevi,
- Sosyal Tesisler,
- Gülbahar Özmen Aktif Yaş Alma Merkezi,
- Davultepe Aktif Yaş Alma Merkezi,
- Kadın ve Çocuk Danışma Merkezi,
- Emekli Evi,
- Örgü Evi,
- Gönüllü Evleri,
- Kır Kütüphanesi.

Son yıllarda ortalama yaşam süresinin uzamasıyla birlikte yaşlı nüfus giderek artıyor. Yaşlılıkla beraber kronik ve dejeneratif hastalıklarda artış gözleniyor ve yatağa bağımlı olma durumu ortaya çıkıyor. Amacımız, yaşlı ve yatalak hastalara evde bakım hizmetleriyle koruyucu, önleyici sağlık hizmetleri vererek hastaların ve hasta yakınlarının yaşam kalitesini yükseltmek, onlara yalnız olmadıklarını hissettirmek. Aktif Yaşlanma Merkezi, kendi yaşlılarıyla tanışmak isteyen aktif yaşlılar, tıbbi desteğe ihtiyaç duyan yaşlılar, Alzheimer hastaları ve aileleri için hizmet veriyor. Bu merkezde belirli saatlerde doktor veya sağlık uzmanları tarafından danışmanlık hizmeti de veriliyor. Merkezde sağlık, spor, el sanatları ve resim kursları düzenleniyor. Talebe göre başka kurslar da açılıyor. Yok olmaya başlayan el sanatları ve el sanat teknikleri hakkında tecrübesi ve bilgisi olan yaşlılar, tecrübelerini ve bilgilerini genç/orta yaşlı kuşağa aktarıyor. Türkiye Alzheimer Derneği Mersin Şubesi’nin ofisi pandemi nedeniyle 2020 Eylül ayında Mezitli Gülbahar Özmen Aktif Yaş Alma Evi’ne taşındı. Mezitli Alzheimer Derneği, Alzheimer hastalarına ve ailelerine bakım/yardım hizmeti sunuyor.

Yaşlılara yönelik şiddeti, istismarı ve hak ihlallerini engellemek, yaşlı yoksulluğunun etkilerini azaltmak ve yaşlılara psiko-sosyal destek vermek için çalışmalarınız var mı? Sivil toplum kuruluşlarıyla, sağlık kurumlarıyla, yaşlı dernekleriyle ve aileleriyle işbirliği yapıyor musunuz?

NEŞET TARHAN: Belediyemiz bünyesindeki Aktif Yaş Alma Merkezleri’yle ve evde yaşlı bakım hizmetlerimizle olumsuz durumların yaşanmasını önüyoruz. Bu tip durumlara karşılaşılan yaşlılara uzman psikologlarımız aracılığıyla psikolojik destek veriyoruz. Aktif Yaş Alma Merkezi’ndeki çalışmalarımız kapsamında üniversitelerle, sivil toplum kuruluşlarıyla, Mezitli Alzheimer Derneği’yle, hasta ve yaşlı vatandaşların aileleriyle işbirliği yapıyoruz. Türkiye Alzheimer Derneği Mersin Şubesi’yle birlikte yürüttüğümüz projede Mezitli Gülbahar Özmen Aktif Yaş Alma Evi gönüllüleri, pandemi nedeniyle evlerinden çıkamayan yaşlıları aradı, onlarla sohbet etti. Çağ Üniversitesi Psikoloji Bölümü öğrencilerinin desteğiyle yaşlı vatandaşlarla haftada bir gün görüntülü görüşme yapıldı. Gönüllülerimiz, Zoom uygulamasıyla evlere konuk oldu, dijital etkinlikler düzenledi. Davultepe çevresinde yapılan ihtiyaç analizi neticesinde, vatandaşlardan gelen talepler doğrultusunda Mersin Üniversitesi BESYO Bölümü’nden öğrencilerle “Güne Merhaba”, “Gün Batımı” adlı faaliyetler (sabah ve gün sonu sporları, resim atölyeleri, okuma günleri, toprakla buluşma günleri vb.) yapıldı. Gülbahar Özmen Aktif Yaş Alma Evi’nde, Davultepe Aktif Yaş Alma Merkezi’nde ve birçok merkezimizde koro faaliyetleri ve müzik çalışmaları yürütülüyor.

Yerel yönetimlerde yaşlılara yönelik hizmetlerin çeşitliliğini, güvenilirliğini ve kalitesini artırmak için yapılan çalışmalar, bütçe ve mevzuat yeterli mi?

NEŞET TARHAN: Dünyanın, Türkiye’nin ve Mezitli’nin nüfusu hızla yaşıyor.

Yaşlılık

NEŞET
TARHANMersin-Mezitli
Belediye Başkanı

Nüfusun yaşlanması, ekonomik açıdan üretken nüfusun azalmasına ve üretken olmayan bağımlı nüfusun artışına yol açıyor, üretim-tüketim dengesini bozuyor. İngiltere ve İsveç gibi gelişmiş ülkelerde yaşlılara yönelik hizmetlerin büyük kısmı belediyeler tarafından sunuluyor. Türkiye’de de belediyeler, yaşlılara yönelik barınma ve sağlık hizmetleri sunuyor. Yaşlıları sosyal yaşama dahil etmek, onlara tıbbi yardım sağlamak, becerilerini güçlendirmek için yapılacak çalışmalar çeşitlendirilebilir. Bu bağlamda yerel yönetimlerin bütçesi ve hizmet kapasitesi artırılabilir, mevzuat genişletilebilir.

Yaşlıların haklarının korunması, yaşlılara yönelik sosyo-ekonomik politikaların kapsamlı ve sürdürülebilir olması için yerel yönetimlerin alacağı inisiyatifler nelerdir?

NEŞET TARHAN: Yerel yönetimler, yasal mevzuat ve bütçeleri dahilinde yaşlı haklarını güvence altına almalı. Yaşlı vatandaşların deneyim ve becerilerini göz önünde bulundurarak onlara üretim yapabilecekleri alanlar sunmalı. Bu sayede yaşlılar toplumdan ayrılmayacak, dışlanmayacak, bilgi ve birikimlerinden faydalanılacak. Yaşamda aktif rol aldıkça onların özgüven duygusu artacak.

“YAŞLILIK HİZMETLERİ İÇİN BÜTÇE OLUŞTURULMALI”

Belediyenizin 65 yaş ve üstü bireylere yönelik hizmetlerinden bahsedermisiniz? Belediyeniz bünyesinde “Yaşlılık/Bakım Merkezi”, “Yaşlılık Birimi” gibi mekanizmalar oluşturduunuz mu?

HALİL ARDA: 60 yaş üstü vatandaşlara Ata Evi Sağlıklı Yaş Alma Merkezi'nde hizmet veriyoruz. Merkezde, yaş almış vatandaşların sosyalleşmelerine olanak tanıyoruz. Ata Evi Sağlıklı Yaş Alma Merkezi'nde spor odası, kütüphane, dinlenme odası ve etkinlik alanları yer alıyor. Sudoku, kelime oyunu, masa oyunları, spor, öykü atölyesi ve sohbet gibi etkinlikler düzenleniyor. Psikoloğun da görev yaptığı merkezde üyelere düzenli olarak demans ve depresyon testleri uygulanıyor, bilişsel ve psikolojik durumları takip ediliyor.

Sağlık hizmetlerimizi yürüttüğümüz Sağlık Köyü'ndeki Alzhemier Demans Danışma ve Dayanışma Merkezi'nde 1. ve 2. evre Alzheimer/demans hastalarına hizmet veriyoruz. Merkezde Alzheimer ve demans hastalarının zihinsel ve fiziksel kapasitelerini koruyabilmek amacıyla aktiviteler düzenleniyor. Gaziemir'de ikamet eden, günlük ihtiyaçlarını karşılayabilen, bulaşıcı hastalığı olmayan, 1. ve 2. evre Alzheimer/demans tanısı konan hastalar, yaş sınırlaması olmaksızın merkezden yararlanabiliyor. Alzhemier Demans Danışma ve Dayanışma Merkezi'ne üye olan vatandaşları sabahları özel aracımızla sağlık çalışanımızın kontrolünde evlerin alıyoruz, merkezdeki aktivitelerin ardından tekrar evlerine bırakıyoruz.

65 yaş ve üstü bireylerin yerinde yaşlanmasına olanak tanıyacak kentsel alan, mekân ve ulaşım planlamasını nasıl yapıyorsunuz? Yaşlı dostu kent kimliği oluşturmak amacıyla hangi projeleri hayata geçirdiniz?

HALİL ARDA: “Yaş Dostu Gaziemir” anlayışıyla yaşlılara özel hizmet veriyoruz. Bu hizmetlerimize kolay ulaşılması için her ayrıntıyı düşünüyoruz. Evde hasta ve yaşlı bakım hizmeti sunuyoruz.

Sağlık ekiplerimiz, hastaları evlerinde düzenli olarak ziyaret ediyor, hastaların sağlıklı olması ve iyi hissetmesi için hizmet veriyor, hasta yakınlarına da her konuda destek oluyor. Hasta nakil ambulansıyla yaşlı ya da yatalak hastalar evlerinden alınıyor, sağlık kuruluşlarına ulaştırılıyor, bakım ve tedavi sürecinin ardından evlerine bırakılıyor. Evden dışarı çıkma imkânı olmayan yaşlılara evlerinde fizik tedavi ve rehabilitasyon hizmeti veriyoruz. Fizyoterapistimiz hastaları evlerinde ziyaret ediyor, kişiye özel tedavi programı hazırlıyor. “Toplum Merkezi”, “Sosyal Market”, “Porta Gaziemir” gibi tesislerimiz hem engellilerin hem de yaşlıların erişimine uygun olarak hazırlandı. Yaşlılar için ev temizliği hizmetimiz de var.

Yaşlılara yönelik şiddeti, istismarı ve hak ihlallerini engellemek, yaşlı yoksulluğunun etkilerini azaltmak ve yaşlılara psiko-sosyal destek vermek için çalışmalarınız var mı? Sivil toplum kuruluşlarıyla, sağlık kurumlarıyla, yaşlı dernekleriyle ve aileleriyle işbirliği yapıyor musunuz?

HALİL ARDA: Sosyal hizmet uzmanlarımızın ev incelemelerinde tespit ettiği istismar ve ihmal vakalarını, bakım ihtiyacı duyan yaşlılarla ilgili durumu Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na bildiriyoruz. Aynı zamanda hastanelerin ilgili birimleri ile iletişime kurarak gerekli önlemlerin alınmasını sağlıyoruz. Ekonomik açıdan zorluk yaşayan yaşlılar “Sosyal Market” projemizden yararlanıyor. Psikolojik destek, fizik tedavi, diyetisyen, evde hasta ve yaşlı bakım gibi sağlık hizmetlerimizle yaşlı vatandaşların yanında oluyoruz.

Yerel yönetimlerde yaşlılara yönelik hizmetlerin çeşitliliğini, güvenilirliğini ve kalitesini artırmak için yapılan çalışmalar, bütçe ve mevzuat yeterli mi?

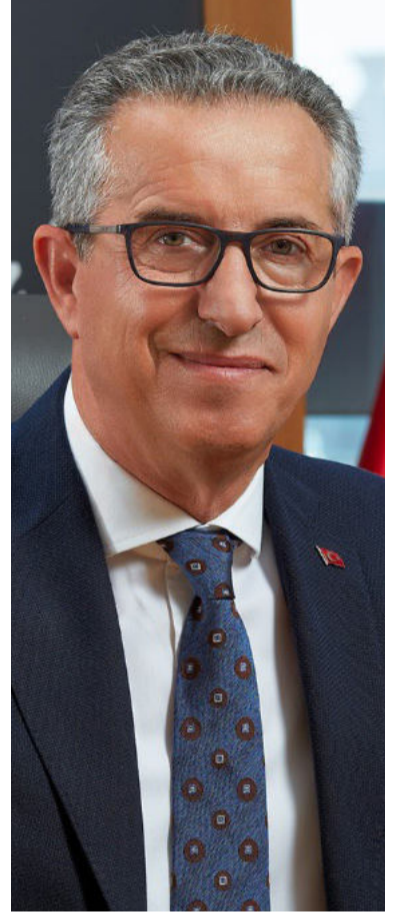
HALİL ARDA: Yerel yönetimlerin hizmet üretirken karşılaştığı en önemli sorun, bütçe.

Yaşlılık

**HALİL
ARDA**

İzmir-Gaziemir
Belediye Başkanı

Kısıtlı bütçelerimizi en iyi şekilde değerlendirerek toplumun her kesimi için özel çalışmaları hayata geçiriyoruz. Gerekli yasal düzenlemeler yapılarak mevzuat nedeniyle önümüze çıkan engeller kaldırılmalı, bütçemiz artırılmalı ve yerel yönetimler güçlendirilmeli. Hizmet kalitesini düşüren nedenlerden biri, norm kadro sıkıntısı sebebiyle personel istihdam edilememesi.

Yaşlıların haklarının korunması, yaşlılara yönelik sosyo-ekonomik politikaların kapsamlı ve sürdürülebilir olması için yerel yönetimlerin alacağı inisiyatifler nelerdir?

HALİL ARDA: Her mahallede gündüz bakım merkezleri açılabilir. Bu sayede yaşlıların fiziksel ve psiko-sosyal yaşam kalitesi yükseltilebilir, ailenin bakım yükü azaltılarak rahatlaması sağlanabilir. Emeklilik sonrasına ilişkin hizmetler geliştirilebilir. Bu konuda sistemli bir çalışma olmadığını düşünüyorum. Sosyal medyada, fiziksel düzenlemelerde ve hizmetlere erişilebilirlikte hak savunuculuğu yapılabilir. Yaşlılara yönelik hizmetler için yerel yönetimlerde ayrı bir bütçe belirlenmelidir. Yaşlılık hizmetleriyle ilgili alanda liyakatli personel çalıştırılmalıdır.

“YAŞLILARIN YAŞAM STANDARTLARINI İYİLEŞTİRMİYİ AMAÇLIYORUZ”

Belediyenizin 65 yaş ve üstü bireylere yönelik hizmetlerinden bahseder misiniz? Belediyeniz bünyesinde “Yaşlılık/Bakım Merkezi”, “Yaşlılık Birimi” gibi mekanizmalar oluşturduunuz mu?

FETHİ YAŞAR: Belediyemiz bünyesinde “Yaşlılık Birimi” yok, ancak üye sayısı 5.000’i geçen İkinci Bahar Dayanışma Merkezi var. Karşıyaka, Gazi, Serhat, Ata, Yenimahalle ve Turgut Özal Mahalleleri’nde hizmet veren İkinci Bahar Dayanışma Merkezleri’nde eğitim seminerleri, hobi amaçlı kurslar, sağlık taramaları, müzikli sosyal etkinlikler, sinema ve tiyatro gösterimleri, piknik ve kültür gezileri düzenliyoruz. Öte yandan, yaşlılar için evde sağlık ve evde temizlik hizmetlerimiz devam ediyor.

65 yaş ve üstü bireylerin yerinde yaşlanmasına olanak tanıyacak kentsel alan, mekân ve ulaşım planlamasını nasıl yapıyorsunuz? Yaşlı dostu kent kimliği oluşturmak amacıyla hangi projeleri hayata geçirdiniz?

FETHİ YAŞAR: Yeni projemizle yaşlıların, Alzheimer hastalarının ve onlara bakım hizmeti verenlerin yaşam standartlarını iyileştirmeyi amaçlıyoruz. İlkyerleşim Mahallesi’nde Alzheimer ve Yaşlı Yaşam Merkezi yapacağız. Bu çalışmamız Türkiye’de bir ilk olacak. Alzheimer ile Mücadele Merkezi ve Yaşlı Yaşam Merkezi’yle Alzheimer hastalarının ve 65 yaş üzerindeki vatandaşların sosyal yaşama katılması sağlanacak. Hastaların ve yaşlı vatandaşların hayatlarını kolaylaştırmayı hedefleyen bu proje kapsamında hastaların günlük yaşamlarını keyifli geçirmesi, hastalığın ilerlememesi ve hasta yakınlarının kendilerine zaman ayırması sağlanacak. Merkez, üç kattan oluşacak. Merkezde zihinsel ve ev içi aktivitelerin yanı sıra psiko-motor ve sosyo-duygusal aktiviteler de yapılacak, Alzheimer hastaları için fizyoterapi, rehabilitasyon, sosyal hizmetler, destekleyici özel eğitim ve aktivite servisi yer alacak. Alzheimer Merkezi 58 kişi, Yaşlı Bakım Merkezi ise, 95 kişi kapasiteli olacak, aynı anda 153 kişiye hizmet verilebilecek.

Açık, yarı açık ortak alandaki çay bahçesi, yürüyüş alanları, hobi bahçeleri ve açık spor alanlarıyla yaşlıların günlük yaşam faaliyetlerini keyifle gerçekleştirmesi sağlanacak. Yaşlılar ve Alzheimer hastaları merkezde yatılı kalabilecek. Hastaları yakınları da sabah bırakıp, akşam alabilecek.

Yaşlılara yönelik şiddeti, istismarı ve hak ihlallerini engellemek, yaşlı yoksulluğunun etkilerini azaltmak ve yaşlılara psiko-sosyal destek vermek için çalışmalarınız var mı? Sivil toplum kuruluşlarıyla, sağlık kurumlarıyla, yaşlı dernekleriyle ve aileleriyle işbirliği yapıyor musunuz?

FETHİ YAŞAR: Alzheimer Merkezi ve Yaşlı Yaşam Merkezi için Başkent Üniversitesi ve Ankara Büyükşehir Belediyesi’yle işbirliği yapacağız. Evde sağlık hizmetlerinde belediyemizin Sağlık Müdürlüğü’nün bünyesinde çalışan doktor ve hemşeriler görev yapıyor.

Yerel yönetimlerde yaşlılara yönelik hizmetlerin çeşitliliğini, güvenilirliğini ve kalitesini artırmak için yapılan çalışmalar, bütçe ve mevzuat yeterli mi?

FETHİ YAŞAR: Belediyeler, sosyal hizmetler kapsamında, bütçeleri doğrultusunda yaşlılara yönelik hizmetlerini yönetebilir veya çeşitlendirebilir. Ancak belediyelerin genel bütçeden aldıkları payların azalması, artan ekonomik maliyetler ve genel gelirlerin düşmesi nedeniyle sosyal hizmetlerden yaşlılara ayrılan pay da maalesef düşüyor.

Yaşlılık

**FETHİ
YAŞAR**Ankara-Yenimahalle
Belediye Başkanı

Yaşlıların haklarının korunması, yaşlılara yönelik sosyo-ekonomik politikaların kapsamlı ve sürdürülebilir olması için yerel yönetimlerin alacağı inisiyatifler nelerdir?

FETHİ YAŞAR: Yerel yönetimler, yaşlılara yönelik hizmetleri için vakıflarla, üniversitelerle ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapabilir. Bunun için yasal bir engel yok. Alzheimer Merkezi ve Yaşlı Yaşam Merkezi’ni işletme anlamında yetersiz kalacağımız ve yetki alanımızda olmadığı için Başkent Üniversitesi’yle işbirliği yapacağız.

BELEDİYELERDEN HABERLER

HİZMET

Muğla Büyükşehir Belediyesi'nin Ula ilçesi Kızılağaç Mahallesi'nde kurduğu akaryakıt istasyonu hizmete girdi.

Muğla Büyükşehir Belediyesi iştiraki BELTES Petrol Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi tarafından Ula ilçesi Kızılağaç Mahallesi'nde akaryakıt istasyonu kuruldu. 7 milyon 67 bin TL maliyetle 7.656 metrekare alan üzerine kurulan akaryakıt istasyonunda LPG dahil beş adet yakıt pompası ve market yer alıyor. İstasyondaki pompadan adblue dolumu da yapılabilecek. Elektrikli araç şarj istasyonunun da bulunduğu istasyonda araç yıkama yeri de mevcut. Akaryakıt istasyonu sayesinde Muğla Büyükşehir Belediyesi'nin yılda 3.5 milyon TL'den fazla tasarruf etmesi öngörülüyor. İstasyondan vatandaşlar da yararlanabilecek.

Lüleburgaz Belediyesi, ilçenin altyapısını yeniledi.

Lüleburgaz Belediyesi, 2019 yılından bu yana 51 kilometre 806 metre uzunluğundaki içme suyu, kanalizasyon ve yağmur suyu hattını yeniledi. Su ve Kanalizasyon Müdürlüğü ekipleri, sorunlu bölgeleri tespit etti. Ekipler sadece üç yıl gibi kısa bir sürede geniş kapsamlı altyapı çalışması yaptı. Lüleburgaz Belediyesi'nin altyapı yatırımları devam edecek.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, cenaze hizmetleriyle başkentlilerin yanında olmaya devam ediyor.

Mezarlıklar Daire Başkanlığı, Türk Hava Yolları'yla imzalayacağı protokol kapsamında başka kente defnedilecek cenaze için vefat eden kişinin bir yakınının uçak bilet ücretini de karşılayacak. Bu düzenleme sayesinde hem defin işlemleri hızlanacak hem de cenaze yakınının ekonomik yükü azaltılacak. Mezarlıklar Daire Başkanı Köksal Bozan, yeni düzenlemeyle cenaze naklini hızlandırarak vatandaşlara destek olmayı amaçladıklarını belirtti. Mezarlıklar Daire Başkanlığı, yıllık ortalama 2.000 cenazeyi Türk Hava Yolları'yla Ankara dışına gönderiyor.

Bayraklı Belediyesi, Çocuk ve Gençlik Meclisleri'yle yönetim kadrosunu güçlendirdi.

Bayraklı Belediyesi bünyesinde kurulan Çocuk ve Gençlik Meclisleri, çocukların ve gençlerin yerel yönetim sürecine katılmasını sağladı. Meclislerde yer alan ve sayıları 300'ü bulan çocuklar ve gençler, ilçe genelinde yapılan yeni park alanlarında, kültürel etkinliklerin ve sportif faaliyetlerin belirlenmesinde karar verici olacak. Düzenli olarak toplanan meclislerde yer alan üyeler, kendi mahallelerindeki eksikleri tespit ediyor, projelendiriyor ve belediyeye sunuyor. Uygulanabilir bulunan projeler, belediye birimleri tarafından değerlendirilerek hayata geçirilecek. Yıl boyunca yapılacak parklar Çocuk Meclisi'nin onayından geçecek. Kültürel ve sportif projeler de Gençlik Meclisi'ne danışılarak yapılacak. Böylelikle çocuklar ve gençler, yaşadıkları ilçenin karar alma mekanizmalarında söz sahibi olacak.

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu, temelini attığı cemevini açtı.

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu, kendi ilçe belediye başkanlığı döneminde yapımına başlanan Beylikdüzü Fatma Ana Cemevi ve Kültür Merkezi'ni CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu ve Beylikdüzü Belediye Başkanı Mehmet Murat Çalık'la birlikte açtı. "Cemevi, ibadethanedir" tartışmasının acilen bitirilmesi gerektiğini vurgulayan Başkan İmamoğlu, "Cemevi, ibadethanedir. Alevi vatandaşların hakkı olan ibadethaneleri bizim gibi yöneticiler var etmelidir, hayata geçirmelidir," dedi. Alevi vatandaşların hizmetine açılan cemevinin yönetim kadrosu kadınlardan oluşuyor.

Edremit Belediyesi, Anadolu'nun yetiştirdiği büyük ozan ve şair Aşık Veysel'in anısına park açtı.

Anadolu'nun yetiştirdiği en büyük halk ozanlarından Aşık Veysel Şatıroğlu'nun adını Edremitliler yaşatacak. Edremit Belediyesi'nin Altınoluk Mahallesi'nde yaptığı Aşık Veysel Parkı, Aşık Veysel'in 49. ölüm yıldönümünde hizmete açıldı. 2.700 metrekare alana yapılan parkta çocuk oyun alanları, açık hava spor aletleri ve yeşil alanlar yer alıyor. Başkan Selman Hasan Arslan, Aşık Veysel'in Anadolu'nun yetiştirdiği en büyük değerlerden olduğunu belirtti. Başkan Arslan, "Aşık Veysel, ezgileri ve türküleriyle hep gönlümüzde. Büyük ozana manevi borcumuzu ödemek için bu parka adını vererek ilçemizde yaşatacağız. 49. ölüm yılında kendisini bir kez daha rahmetle anıyorum. Eserleri bizimle yaşamaya devam edecektir," dedi.

Çiğli Belediyesi, istihdama destek oluyor.

İş Garantili İstihdama Destek Projesi kapsamında düzenlenen bilgilendirme seminerinde iş arayan vatandaşlarla işverenler bir araya geldi. İŞ'TE Çiğli Girişimcilik Ofisi işbirliğiyle hayata geçirilen İş Garantili İstihdama Destek Projesi'nin bilgilendirme semineri 24 Mart Perşembe günü saat 10:00'da Çiğli Belediyesi Meclis Salonu'nda düzenlendi. AOSB Mesleki Eğitim Müdürü Oktay Üşümez'in yönlendiriciliğini yaptığı seminerde, en az lise mezunu ve 18-35 yaş arasında olan, iş arayan vatandaşlar, ilgi alanları ve yetenekleri doğrultusunda Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren fabrikalarda değerlendirildi. CNC tezgâh operatörü, kaynakçı, Abkant operatörü, film baskı operatörü, soğutma teknisyeni ve elektrik teknisyeni branşlarında 27 hafta sürecek mesleki eğitimler boyunca vatandaşlara sigorta ve bir miktar maaş ödemesi yapılacak. Vatandaşlar, altı buçuk aylık sürecin ardından alacakları kalfalık, ustalık ve usta öğretici belgeleriyle fabrikalarda tam zamanlı çalışmaya devam edebilecek.

Edremit Belediyesi, çocuklar için survivor parkuru hazırlıyor.

Edremit Belediye Başkanı Selman Hasan Arslan, survivor parkurunun da yer aldığı oyun alanının Faruk Serpil Parkı'nda hizmete gireceği müjdesini verdi. 475 metre karelik alana kurulacak olan parkurda survivor parkuru geçişleri, tırmanma grupları, zıplama seti, üç kaydıraklı oyun grubu yer alacak. Parkurun önümüzdeki hafta tamamlanarak hizmete açılacağına müjdesini veren Başkan Hasan Arslan, "Yaklaşan yaz tatili öncesinde çocukları da unutmadık. Onlar için güzel bir oyun alanı hazırlıyoruz. Çocukların fiziksel, ruhsal, zihinsel ve sosyal gelişimine katkı sağlayacak olan bu parkurda çocuklar gönüllü olarak eğlenecek. Park ve Bahçeler Müdürlüğü tarafından yürütülen çalışmalar önümüzdeki hafta tamamlanacak," dedi.

Marmaris Belediyesi Kadın Danışma Merkezi açıldı.

Marmaris Belediye Başkanı Mehmet Oktay'ın kadınlara yönelik önemli projelerinden biri olan Kadın Danışma Merkezi törenle hizmete açıldı. Merkezde psikolojik, hukuki ve sosyal desteğe ihtiyaç duyan kadınlar için danışmanlık hizmeti verilecek. Kadın Danışma Merkezi'nin açılışına CHP Genel Başkan Yardımcısı Av. Gülizar Biçer Karaca, CHP PM üyesi Gizem Özcan, Muğla milletvekilleri Süleyman Girgin, Burak Erbay, Türkiye'de kadın hakları mücadelesinin simge isimlerinden Av. Hülya Gülbahar, CHP Muğla İl Başkanı Adem Zeybekoğlu, CHP İlçe Başkanı Zekican Balcı ve çok sayıda davetli katıldı. Başkan Mehmet Oktay, "Umarım hiçbir kadın hiçbir zaman böyle bir yere ihtiyaç duymaz," dedi.

Burhaniye Belediyesi'nin araç filosu güçleniyor.

Burhaniye Belediyesi, araç filosuna yeni bir traktör daha kattı. Yaptığı nitelikli yatırımlarla Burhaniye'nin gelişimine katkı sunan Başkan Ali Kemal Deveciler, ilçede kullanılmak üzere bir traktörü daha araç filosuna dahil etti. Belediyenin öz kaynaklarıyla alınan 2015 Model New Holland marka traktör, 4X4 özelliğine sahip. Traktör, Temizlik İşleri Müdürlüğü'ne bağlı olarak sahil düzenlemelerinin yanı sıra ilçe genelinde ihtiyaç duyulan hizmetlerde kullanılacak. Başkan Ali Kemal Deveciler, "Burhaniye geliyor, geliştikçe büyüyor. Hizmetlerin halka ulaşması için yatırımlarımıza devam ediyoruz," dedi.

Gemlik Belediyesi, engelli vatandaşlar için yaptığı örnek projelere bir yenisini daha ekledi.

Gemlik Belediye Başkanı Mehmet Uğur Sertaslan, engelleri ortadan kaldırdıklarını ifade etti.

Gemlik Belediyesi, engellilere yönelik montaj atölyesi açarak engelli vatandaşların sosyal hayata katılması için adım atmıştı. Engelsiz taksit hizmetiyle ulaşımdaki engelleri ortadan kaldıran ve Türkiye'deki sayılı engelsiz plajlardan birisini faaliyete geçiren Gemlik Belediyesi, projelerine devam ediyor. Sosyal Yaşam Merkezi'ndeki yarı olimpik havuza engelli vatandaşların kullanması için asansör kuruldu. Fiziksel engelli vatandaşlar, asansör sayesinde, profesyonel gözlemciler eşliğinde havuza girip yüzebilecek.

Bayraklı Belediyesi'nin 13 branşta açtığı kurslar yoğun ilgi gördü.

Her yıl binlerce vatandaş kültür-sanat kurslarında bir araya getiren Bayraklı Belediyesi, BASAMAK çatısı altında topladığı kurslarla 3.000 kişiye ulaştı. "Sanat İçin BASAMAK" sloganıyla yola çıkan Bayraklı Sanat ve Müzik Akademisi kursları, vatandaşların beğenisini topladı. 12 merkezde 13 branşta verilen kurslarla ilgili detaylı bilgi 477 20 00 (2565-2571) numaralı hattan alınabiliyor. Başkan Serdar Sandal, "İlçe sakinlerimiz, açtığımız kurslarda hobi ve yeteneklerini keşfetme imkânı buluyor. İlginin fazla olması bizi memnun ediyor. Yurttaşlarımızı ücretsiz kurslarımızda keyifli vakit geçirmeye davet ediyoruz," dedi.

Seyhan Belediyesi, "Hoş Geldin Bebek" ve "Anne Hakkı" destek paketlerine devam ediyor.

Seyhan Belediyesi'nin sosyal belediyecilik anlayışına uygun olarak hayata geçirdiği "Hoş Geldin Bebek" paketi ve "Anne Hakkı" lohusa çantası uygulaması hem yeni anne-babaların mutluluğu artırıyor hem de aile bütçesine katkı sağlıyor. Seyhan Belediyesi Sosyal İşler Müdürlüğü ekipleri, yeni doğan bebeklerin ailelerine sürpriz ziyaretler yapıyor. Bebek sahibi olan aileler de Sosyal İşler Müdürlüğü'nü arayarak her iki uygulamadan da faydalanabiliyor. Ekipler, Başkan Akif Kemal Akay'ın "hayırlı olsun" dileğini de çiçeği burnunda anne ve babalara iletiyor.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, 65 yaş üstü İstanbullular teknolojiyi kolaylıkla kullanabilsin diye "Her Yaşta Dijital" uygulamasını hizmete aldı.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin 18-24 Mart 2021 Yaşlılara Saygı Haftası etkinliğinde tanıtılan, toplam altı eğitim içeriğinin bulunduğu dijital platform sayesinde yaş almış kişilerin teknolojiyi ve interneti bir başkasına ihtiyaç duymadan kullanabilmesi hedefleniyor. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kartal Yaşlı Bakım ve Huzurevinde düzenlenen tanıtım toplantısına Kartal Belediye Başkanı Gökhan Yüksel, İBB Genel Sekreter Yardımcısı Şengül Altan Arslan, Bağ Dernek kurucusu Özgün Biçer ve Darülaceze sakinleri katıldı. "Her Yaşta Dijital" platformuna <https://heryastadijital.ibb.istanbul/> adresi ve mobil uygulama üzerinden ulaşmak mümkün. Bu platform sayesinde 65 yaş üstü İstanbullular, gündelik yaşamlarında ihtiyaçları olan dijital becerilere ait eğitimlere erişebilecek.

EĞİTİM

Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Hacettepe Üniversitesi arasında imzalanan protokol kapsamında belediye personeline "İlkyardım-Temel Yaşam Desteği Eğitimi" veriliyor.

Kadın ve Aile Hizmetleri Daire Başkanlığı tarafından hayata geçirilen proje kapsamında Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde AYM ve Gençlik Merkezleri'nde çalışan 40 personele teorik ve uygulamalı eğitim verildi. Hayat kurtaran bu eğitimin önemine dikkat çeken Sağlık İşleri Daire Başkanı Seyfettin Aslan, "Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Acil Tıp Bölümü'yle personelimizin acil tıp eğitimi alması konusunda çalışmalara başlandı. Ankara Büyükşehir Belediyesi, Ankara halkıyla iç içe çalışıyor. Be nedenle acil tıp yardımını önemsiyor, personelimizin eğitimini en üst seviyeye çıkartmak istiyoruz. Temel ilkyardım eğitimleri EGO otobüs şoförleriyle devam edecek. Bütün personelimizin bu eğitimi almasını sağlayacağız," dedi.

DAYANIŞMA

Karşıyaka Belediyesi Dayanışma Platformu, kira ve fatura yükünün altından kalkmakta zorlanan dar gelirli vatandaşların yüzünü güldürecek.

Karşıyaka Belediyesi ve sivil toplum kuruluşlarının işbirliğiyle pandemi sürecinde maddi zorluk yaşayan vatandaşlarla hayırseverleri buluşturmak amacıyla kurulan ve 292 günde yaklaşık 1 milyon 700 bin TL değerinde yardımın ihtiyaç sahiplerine ulaşmasına aracılık eden Karşıyaka Dayanışma Platformu, yeniden faaliyete geçti. Bu hafta itibarıyla aktif hâle gelen platform, son aylarda gittikçe derinleşen ekonomik krizden etkilenen vatandaşlara destek verecek. Kirada oturan, işsiz olan ya da asgari ücretle çalışanlara fatura ve kira ödemeleri için yardım yapılacak. Hayırsever vatandaşlar da başvuruları inceleyebilecek ve platformla irtibata geçerek yardımda bulunabilecek. Kira ödemeleri direkt olarak ev sahiplerine, fatura ödemeleri de ilgili kurumlara yapılacak. Dayanışma Platformu ekibi, sürecin sağlıklı, şeffaf ve güvenilir şekilde yürümesini sağlayacak.

Mersin Büyükşehir Belediyesi, Çocuklarda Bilinçli Ekran Kullanımı Projesi'ni hayata geçiriyor.

Pandemiyle birlikte daha da önem kazanan proje kapsamında Macit Özcan Spor Kompleksi'nde 23-30 Mart ve 6-13 Nisan tarihlerinde 7-12 yaş arasındaki çocuklara ve ebeveynlerine yönelik eğitimler düzenlenecek. Eğitimler, çocuk ve genç psikiyatristi Dr. Aybuke Tuğçe Mustan, çocuk ve genç psikiyatristi Dr. Ceren Söğüt Direk ve uzman klinik psikolog Yücel Şavklı tarafından verilecek. Uygulama kısmında psikolog Buse Baştımur da yardımcı olacak.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Kadın Danışma Merkezi'nde kadın sağlığına yönelik eğitimler devam ediyor.

Türk Üniversiteli Kadınlar Derneği'nden burs alan 26 kadın öğrenci, Kadın Danışma Merkezi'ndeki kadın sağlığı eğitimlerine katıldı. Eskişehir Büyükşehir Belediyesi ve Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı tarafından verilen eğitime hukuk, diş hekimliği, eczacılık, tıp ve mühendislik öğrencisi 26 kadın katıldı. 13 hafta sürecek eğitimlerde genç kadınlara kadın sağlığı, bedensel hijyen, doğru malzeme ve giyşe seçimi, evde hijyen, güvenli ilişkiler, doğru iletişim gibi konularda eğitimler verilecek. Katılımcılar, tüm kadınların bu eğitimlerden faydalanması gerektiğini belirtti.

Akhisar Belediyesi Satranç Kulübü tarafından 14 Şubat'ta sadece kadınlara özel başlatılan ücretsiz satranç kursuna katılan 28 kadın başarı belgelerini aldı.

Akhisar Belediyesi hizmet binasının teras katında kurulan özel kurs alanında verilen eğitimler 14 Şubat'ta başladı ve 21 Mart'ta son buldu. Katılım belgelerini alan kadınlar, böyle bir projenin hayata geçmesinden duydukları memnuniyeti ifade ederek Belediye Başkanı Besim Dutlulu'ya ve ekibine teşekkür etti. Başkan Besim Dutlulu, "Akhisar Belediyesi Satranç Kulübü'ndeki eğitimlerini başarıyla tamamlayan kadınlara başarı belgelerini eşim Özge Dutlulu'yla birlikte takdim ettik. Katılan, emeği geçen herkese teşekkür ederim. Hızlı ve doğru düşünebilmeyi sağlayan satranç sporunun ilçemizde yaygınlaşması için çalışmalarımıza devam edeceğiz," dedi.

Kartal Belediyesi, olası bir afete ve acil duruma en kısa sürede müdahale etmeye yönelik hazırlık çalışmalarını sürdürüyor.

Kartal Belediyesi Sivil Savunma Uzmanlığı, ilçe genelinde afet ve acil durum hazırlıklarını daha kapsamlı gerçekleştirebilmek için Afet ve Acil Durum Başkanlığı'yla (AFAD) akredite çalışması başlattı. Olası bir afet durumunda müdahalelerin bilinçli ve organize bir şekilde gerçekleştirilmesi amacıyla yürütülen çalışmalar neticesinde Kartal Belediyesi Sivil Savunma Uzmanlığı ekipleri akredite sınavına tabi tutuldu. İlçe Afet Koordinasyon Merkezi'nde, AFAD'ın eşliğinde deprem tatbikatı düzenlendi. Sivil Savunma Uzmanlığı ekipleri, tatbikat kapsamında deprem sonucu yıkılan bir enkazda arama kurtarma çalışmalarını uygulamalı olarak gerçekleştirdi.

Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından "Genç Girişimciler Kampı" düzenlendi.

Gençlerin girişimleriyle başlatılan ve Antalya Büyükşehir Belediyesi Gençlik Meclisi'nin de yer aldığı bir ekiple 18-20 Mart tarihleri arasında Cam Piramit'te Genç Girişimciler Kampı düzenlendi. Antalya Büyükşehir Belediyesi Gençlik ve Spor Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, gençlerin girişimlerini desteklemeye, onları güçlendirmeye yönelik çalışmalar kapsamında tasarımcı, yazılımcı ve iş geliştiren gençler için üç gün boyunca hızlandırılmış eğitimler düzenledi. Gençlere farklı bakış açısı kazandırıldı. Tüm Türkiye'den üniversite öğrencilerinin katılımıyla gerçekleşen bir etkinlik olan University4Society için yerelde güzel bir işbirliği ortamı oluşturuldu.

Kuşadası Belediyesi, Habitat Derneği ve Facebook işbirliğinde ileri teknoloji ve girişimcilik eğitimleri vermek amacıyla açtığı Kuşadası İstasyon Topluluk Merkezi'nde öğrencilerini ağırlamaya başladı.

Kent sakinlerinin ve ekonomisinin dijitalleşmesine olanak sağlayan bir dizi farklı eğitim, program ve atölye çalışmasına ev sahipliği yapmak, toplulukları, girişimcileri ve işletmeleri buluşturmak amacıyla kurulan Kuşadası İstasyon Topluluk Merkezi, kapılarını öğrencilerine açtı. Bugüne kadar birçok önemli ismi ve işletmeyi ağırlayan Kuşadası İstasyon Topluluk Merkezi, eğitimlerine başladı. Mayıs ayı sonuna kadar "Dijital Okuryazarlık", "İşletmeler İçin Finansal Okuryazarlık", "Girişimciler İçin Finansal Okuryazarlık", "Dijital Gazetecilik", "blockchain" ve "stratch" gibi başlıklarda halka açık ve ücretsiz olarak düzenlenecek eğitimlerin ilki, "Bireyler İçin Finansal Okuryazarlık" oldu. Uzman eğitimler Nesil Özek ve Fatih Can Yaman tarafından verilen "Bireyler İçin Finansal Okuryazarlık" eğitimine katılan 28 yaşındaki inşaat mühendisi Serhat Çelik, Kuşadası İstasyon Topluluk Merkezi'nin eğitim programının çağa uygun, güncel ve önemli konuları kapsadığını belirtti.

Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar, 22 Mart Dünya Su Günü nedeniyle Sevgi Evleri'nde yaşayan 30 çocukla bir araya geldi, bilinçli su tüketiminin önemini anlattı.

Gelecek nesillere daha yaşanabilir ve standartları yüksek bir yaşam alanı bırakmayı amaçlayan Adana Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi (ASKİ) Genel Müdürlüğü, Başkan Zeydan Karalar'ın öncülüğünde 22 Mart Dünya Su Günü kapsamında çocukların bilinçlendirilmesini amaçlayan bir etkinliğe imza attı. Çatalan İçme Suyu Arıtma Tesisi'nde düzenlenen etkinlikte, Sevgi Evleri'nde yaşayan 9-11 yaş aralığındaki 30 çocukla bir araya gelen Başkan Zeydan Karalar, çocuklarla tesisleri gezdi, sohbet etti, bilinçli su tüketiminin önemine dair bilgi verdi. Başkan Karalar, "Geleceğimiz için suyu hoyratça kullanmaya son vermeliyiz," dedi.

TARIM-HAYVANCILIK, ÜRETİCİYE DESTEK

Antalya Büyükşehir Belediyesi, domates güvesine ışık tuzağı kurdu.

Yerelden kalkınma hedefiyle tarıma desteğini sürdüren Antalya Büyükşehir Belediyesi, örtü altı üretimde özellikle Tuta Absoluta (domates güvesi) zararlısına karşı zirai ilaç uygulamasını azaltmak için üreticilere "ışık tuzağı" desteği verecek. Akdeniz Üniversitesi işbirliğiyle hayata geçirilen ışık tuzağı ilk olarak Konyaaltı ve Kumluca'daki sera ve bahçelere kuruldu. Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bitki Koruma Bölümü'nde görevli olan Prof. Dr. Fedai Erler, Türkiye'de üreticilerin seralarda ilk kez 2009 yılında tespit ettiği domates güvesinin ürünlere büyük zarar verdiğini belirterek, "Çiftçiler bu zararlıdan kurtulmak için tonlarca ilaç atıyor. 'Işık tuzağı', uçan zararlıları ışıkla çekip elektrikle toplayan bir cihaz. Tarım zararlıları, ışığa yönelince morötesi ışıkla tuzağa çekiliyor," dedi.

SPOR

Bayraklı Belediyesi, İzmir Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü tarafından düzenlenen Güreş Şampiyonası'na 29 madalyayla damga vurdu.

Bayraklı Belediyesi, 18 Mart Çanakkale Zaferi ve Şehitleri Anma Günü nedeniyle hafta boyunca düzenlenen etkinlikler kapsamında Bayraklı Belediyesi Gençlik ve Spor Kulübü İzmir Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü tarafından düzenlenen İzmir İl Güreş Şampiyonası'na katıldı. 14 kulüpten 190 sporcunun kıyasıya yarıştığı müsabakalarda Bayraklılı sporcular, 39 madalyayla fark yarattı. Serbest stil güreşte Bayraklı Belediyesi'nin takımı 220 puanla İzmir Şampiyonu oldu, 4 altın, 4 gümüş, 6 bronz madalya kazandı. Başkan Serdar Sandal, "Sporcularımızın başarılarıyla gurur duyuyoruz. Daha büyük hedeflere ulaşmaları için tüm imkânlarımızı seferber etmeye hazırız. Sporcularımızı kutluyorum," dedi.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, Maratonİzmir'in üçüncüsü için geri sayım başladı.

İzmir'in önemli spor etkinliklerinden Maratonİzmir'e sayılı günler kaldı. Bu yıl BM'nin liderlik ettiği "sürdürülebilirlik" temasıyla koşulacak. Başkan Tunç Soyer'in vizyonu doğrultusunda 2020'de etkinliğin "Ormanİzmir", 2021'de de "Sürdürülebilirlik" temasıyla düzenlendiği vurgulayan İzmir Büyükşehir Belediyesi Gençlik ve Spor Hizmetleri Dairesi Başkanı Hakan Orhunbilge, "Başkanımızın vizyonuyla oluşturulan 'Başka Bir Tarım Mümkün', yüzülebilir İzmir Körfezi, Terra Madre, Ormanİzmir, sosyal destek hizmetleri, spor ve kültür faaliyetleriyle eşitsizliklerin giderilmesi, BM'nin dünyada liderlik ettiği 17 maddenin bir parçası. İzmir, bu projeler sayesinde sadece ülkemize değil, tüm dünyaya örnek oluyor. Maratonİzmir'in üçüncüsü bu modelin çok daha güçlü bir şekilde duyulmasını sağlarken, farkındalık gücünü de artıracak," dedi.

Lüleburgaz Belediyesi, 5.000 atalık tohumu fidelerle buluşturdu.

Lüleburgaz Belediyesi ve Kırklareli Ortak Akıl Derneği işbirliğiyle 5.000 atalık tohum fidelerle buluştu. Yerel tohumların korunması için oldukça önemli olan atalık tohumların fidelerle buluşturulduğu etkinliğe Lüleburgaz Belediye Başkanı Murat Gerenli, Başkan Yardımcısı Kemal Pektaş, Kırklareli Ortak Akıl Derneği kurucu üyeleriyle Park ve Bahçeler Müdürü Hüseyin Becerenel katıldı. Ekipler, atalık tohumları fidelerde yetiştirdikten sonra Lüleburgaz Belediyesi'nin tarımsal üretim alanında toprakla buluşturacak. Başkan Gerenli, "Tarımsal üretimin önemini her geçen gün daha fazla hissettiğimiz bugünlerde dışarı bağımlılığı azaltacak yerli tohum üretimini teşvik etmeye devam edeceğiz," dedi.

Menteşe Belediyesi, 3.000'den fazla zeytin ağacından elde ettiği 4 ton zeytinyağını ihtiyaç sahibi vatandaşlara ulaştırmaya hazırlanıyor.

Ürettikleri 4 ton zeytinyağını sosyal belediyecilik anlayışları gereği ihtiyaç sahibi vatandaşlara ulaştıracaklarını ifade eden Mentese Belediye Başkanı Bahattin Gümüş, çiftçiye ve üreticiye destek olmak için farkındalık yaratan tarımsal üretim projelerine imza atmaya devam ettiklerini belirtti. Başkan Gümüş, yerel üretiminin öneminin pandemi döneminde daha fazla anlaşıldığını ifade etti. Farklı litrelerde şişelenerek hazırlanan zeytinyağları, ihtiyaç sahibi vatandaşların yanı sıra belediyeye ait aşevi ve kültür evlerinde de değerlendirilecek.

KÜLTÜR-SANAT

Mersin Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Dairesi'nin düzenlediği Şehir Tiyatrosu Tanıtım Günleri'nde Mersin rüzgârı esti.

Türk tiyatrosunun duayen isimlerinin katıldığı Şehir Tiyatrosu Tanıtım Günleri'nde "Buzlar Çözülmeden", "Vahset Tanrısı", "Matruşka", "Gökkuşağının Altında", "Ölümü Ardından Gezirenler", "Kozalar", "Aslolan Hayattır" adlı oyunlar sanatseverlerle buluştu. Ayrıca "Sırça Biblolar Okuma Tiyatrosu" sergilendi. Tanıtım Günleri'nde yazar, eleştirmen, yönetmen, oyuncu, jüri ve komite başkanları, Mersinli seyircilerle bir araya geldi. Kentteki birçok sahnede sergilenen oyunlarla dolu dolu altı gün yaşandı.

Beylikdüzü Belediyesi, Dünya Şiir Günü kapsamında düzenlenen resim sergisine ve imza gününe ev sahipliği yaptı.

Beylikdüzü Sahnesi Fuaye Alanı'nda düzenlenen etkinlikte ressam-yazar Ziya Büyük imzalı eserler, "Şiir Yansımaları" adlı sergiyle sanatseverlerle buluştu. Sanatçının Aşık Veysel, Nazım Hikmet, Can Yücel, Turgut Uyar, Ahmet Tellî, Cemal Süreya, Şükrü Erbaş, Cahit Sıtkı Tarancı gibi şairlerin dizelerinden esinlenerek yaptığı eserler 27 Mart'a kadar ziyaret edilebilecek. Yaklaşık üç yıldır sergi üzerine çalıştığını belirten Büyük, "Sergide bulunan eserler birçok farklı şairin şiirlerinden esinlenerek yaptığım çalışmalardan oluşuyor. Beylikdüzü'nde bu resimleri sizlerle buluşturduğum için ayrıca mutluyum. Bu imkânı sağlayan Beylikdüzü Belediyesi'ne ve emeği geçen herkese çok teşekkür ederim," dedi. Ziya Büyük, sergi açılışının ardından "Matbaa" adlı kitabını imzaladı, okuyucularıyla bir araya geldi.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Gençlik Merkezi, müziksever gençleri bir araya getiriyor.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi'nin 2017 yılının Ekim ayında hizmete açtığı ve geçen beş yıllık süreçte on binlerce gence dokunduğu Gençlik Merkezi, müziksever gençleri Gençlik Korosu'nda bir araya getiriyor. Türk Halk Müziği'ne ilgi duyan 18-35 yaş arasındaki gençleri bir araya getiren Gençlik Merkezi, çalışmalarına ara vermeden devam ediyor. 10 enstrüman ve 18 koristten oluşan Türk Halk Müziği Gençlik Korosu, özel bir konsere imza atmaya hazırlanıyor. Gençlik Merkezi'nin sunduğu tüm imkânlardan faydalanmaya çalıştıklarını ifade eden gençler, Türk Halk Müziği'ne yönelik ilgilerini böyle bir koruyla pekiştirmekten mutluluk duyduklarını belirtti.

Aydın Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatrosu, Germencikli çocuklarla buluştu.

Aydın Büyükşehir Belediyesi'nin düzenlediği kültür ve sanat etkinlikleri, her ilçede yoğun ilgiyle karşılanıyor. Aydın Büyükşehir Belediyesi Konservatuarı, konserler düzenliyor ve tiyatro oyunları sahneliyor. Aydın Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatrosu, Birgül Yeşiloğlu Güler'in yazdığı, Hülya Toprak'ın yönettiği ve müziklerini Aydın Büyükşehir Belediyesi Konservatuarı'nın hazırladığı "Sihirli Anahtar" çocuk oyununu Germencikli çocuklar için oynadı.

Muğla Büyükşehir Belediyesi 100 Yaş Evi üyeleri, 18-24 Mart Yaşlılara Saygı Haftası kapsamında konser verdi.

Muğla Büyükşehir Belediyesi'nin Mentese ve Fethiye'de hizmete sunduğu 100 Yaş Evleri'nde 60 yaş üzeri vatandaşlar sosyalleşiyor, çeşitli aktivitelere katılıyor. 1.738 aktif üyenin bulunduğu 100 Yaş Evleri'nde bugüne kadar 300'den fazla etkinlik ve aktivite yapıldı. Muğla Büyükşehir Belediyesi 100 Yaş Evi üyeleri, Yaşlılar Haftası kapsamında konser düzenledi. Gazi Mustafa Kemal Atatürk Kültür Merkezi'nde Türk Halk Müziği eserlerinin ve Muğla yöresine ait şarkıların seslendirildiği konser renkli görüntülere sahne oldu. 60 yaş üstü üyeler, enstrümanlarıyla konsere eşlik etti. 100 Yaş Evi üyeleri, yağlıboya ve desen çalışmalarından oluşan bir karma resim sergisi de açtı.

Mezitli Belediyesi'nin desteğiyle çekilen otizmlı Mert'in öyküsü, Rotary Uluslararası Kısa Film Festivali'nde (ROFIFE) ikincilik ödülü aldı.

16 yaşındaki otizmlı Mert Ünsal'ın yaşadığı zorlukları konu alan "Benim Dünyam: Mert" adlı filmin kazandığı ödülü, Mezitli Belediyesi Eşitlik Birimi Sorumlusu Burcu Şanlı aldı. "Benim Dünyam: Mert", 42 ülkeden 676 filmin yarıştığı festivalde büyük beğeni kazanarak dev yapımların arasından sıyrılmayı başardı. Hayata geçirdikleri projelerin takdir edilmesinin ve ödüllendirilmesinin kendilerini gururlandırdığını dile getiren Mezitli Belediye Başkanı Neşet Tarhan, "Halkımızın taleplerine ve ihtiyaçlarına yanıt verecek projeler ortaya koyarken bu denli takdir edilmek, benim ve çalışma arkadaşlarımla motivasyonunu ve çalışma azmini artırıyor," dedi.

Atakum Belediyesi, Dünya Şiir Günü kapsamında şiir severleri ve şairleri bir araya getirdi.

Atakum Belediyesi, Samsun Gazeteciler Cemiyeti, Kuzey Kültür Derneği ve Edebiyat Nöbeti'nin katkılarıyla şiir severler Atakum'da bir araya geldi. Şair Nevzat Çelik, okuduğu şiirlerle büyük alkış aldı, dinleti sonrasında şiir severler için kitaplarını imzaladı. Çelik'e eşlik eden müzisyen Uğur Karataş da şarkılarıyla programa renk kattı. Bu önemli organizasyona ev sahipliği yapmaktan mutluluk duyduğunu ifade ederek Dünya Şiir Günü'nü kutlayan, şiirin sevgi ve aşk olduğunu belirten Atakum Belediye Başkanı Cemil Deveci, "Sanattan, şiirden, sevgiden, aşktan uzaklaşmayın," dedi.

ETKİNLİK

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi, 18-24 Mart Yaşlılara Saygı Haftası kapsamında Çorlu ve Süleymanpaşa ilçelerindeki huzurevlerinde yaşayan vatandaşlar için kahvaltı etkinliği düzenledi.

Süleymanpaşa ilçesindeki Tekirağaç Cafe'de düzenlenen etkinlikte konuşan Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Albayrak, "Yaşlılarımız dünle bugün arasında köprü kuran, kültürümüzü ve değerlerimizi yarınlara taşımamızı sağlayan en değerli varlıklarımızdır. Millî değerlerimizin ve kültürümüzün taşıyıcısı olan yaşlılarımıza hak ettikleri saygıyı ve sevgiyi göstermek, toplumsal yaşama aktif olarak katılmalarını, sosyal, kültürel ve ekonomik haklara sahip olmalarını ve kimseye muhtaç olmadan yaşamalarını sağlamak öncelikli görevimizdir. Bu duygu ve düşüncelerle 18-24 Mart Yaşlılara Saygı Haftası'nı kutluyorum," dedi. Başkan Albayrak, huzurevi sakinleriyle yakından ilgilendi, sohbet etti ve hediyelerini takdim etti.

Karşıyaka Belediyesi, 18-24 Mart Yaşlılara Saygı Haftası kapsamında çeşitli etkinlikler düzenledi.

18-24 Mart Yaşlılara Saygı Haftası, Karşıyaka'da çeşitli etkinliklerle kutlandı. Karşıyaka Belediyesi tarafından düzenlenen "İleri Yaş Etkinlikleri" kapsamında ilk olarak sokak hayvanları için kulübe boyama etkinliği gerçekleştirildi. Karşıyaka'nın bilge çınarları, polyester filtre atıklarından elde edilen geri dönüşüm malzemeleri kullanılarak yapılan hayvan kulübelerini boyadı. Çınarlara, küçük çocuklar eşlik etti. Karşıyaka'daki "İleri Yaş Etkinlikleri", "Genç Fidanlar Bilge Çınarlar" adlı fidan dikim töreniyle devam etti. İlçede yaşayan 65 yaş üstü vatandaşlar, Mavişehir'deki Avni Yelkenbiçer Parkı'nda 50 adet fidanı toprakla buluşturdu. Karşıyaka Belediye Bandosu, müzik dinletisi sundu. Etkinliklere Karşıyaka Belediyesi meclis üyeleri de katıldı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi ve İzmir Down Sendromu Derneği'nin 21 Mart Dünya Down Sendromu Farkındalık Günü kapsamında düzenlediği etkinlikte Down sendromlu bireylerin sorunlarına dikkat çekildi.

İzmir Büyükşehir Belediyesi ve İzmir Down Sendromu Derneği, 21 Mart Dünya Down Sendromu Farkındalık Günü nedeniyle Tarihi Havagazı Fabrikası Gençlik Yerleşkesi'nde etkinlik düzenledi. Down sendromlu bireylerle ailelerinin bir araya geldiği etkinlik, İzmir Büyükşehir Belediyesi Boomerang Tiyatro Topluluğu'nun gösterileriyle, kukla ve tiyatro etkinlikleriyle, Down sendromlu bireylerin danslarıyla renklendi. Toplumda farkındalık yaratmak amacıyla düzenlenen etkinliğin sunuculuğunu da Down sendromlu Elif Güler yaptı. Programa İzmir Büyükşehir Belediyesi Sosyal Projeler Dairesi Başkanı Anıl Kaçar, İzmir Down Sendromu Derneği Başkanı Gülnaz Rodoplu, Down sendromlu bireyler ve aileleri katıldı. Etkinlikte konuşan Anıl Kaçar, "Bu sorunu, sorun yaşayanlar adına konuşmak değil, birlikte çözmek, birlikte üretmek, dayanışmayla hayata geçirmek üzere varız. İzmir Büyükşehir Belediyesi olarak farklılıklarla birlikte yaşamının mümkün olduğunu ifade ederek eşit yurttaşlık temelinde hak savunuculuğu adına çalışmalarımıza devam edeceğiz. Biz, dünyanın renkleriyle birlikte mutluyuz," dedi.

Kartal Belediyesi Hasan Ali Yücel Kültür Merkezi, uzun süre unutulmayacak bir konsere ev sahipliği yaptı.

Ünlü bağlama sanatçısı Cengiz Özkan, Türk Halk Müziği'nin usta ismi Aşık Veysel Şatıroğlu'nun vefatının 49. yıldönümü anısına bir konser verdi. Konsere Aşık Veysel'i seven Kartallılar yoğun ilgi gösterdi. Etkinliğe Kartal Belediyesi başkan yardımcılığı, meclis üyeleri, birim müdürleri, sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri, yerel sanatçılar, muhtarlar ve vatandaşlar katıldı. Konserde, kısa bir süre önce elim bir trafik kazasında hayatını kaybeden SİDAD eski başkanı ve Kartal Belediyesi çalışanı Yusuf Er de unutulmadı. Dinleyenlere duygusal anlar yaşatan konserte Cengiz Özkan'a sanatçılar Güray Hafıftaş, Cebail Kalın ve Şeyhmus Fidan eşlik

Adana Büyükşehir Belediyesi, göçmen çocukları gündüz bakımevi öğrencileriyle buluştu.

Adana Büyükşehir Belediyesi Gündüz Bakımevleri Şube Müdürlüğü'nde eğitim alan 20 çocukla Sağlık ve Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı Göç ve Göçmen İşleri Şube Müdürlüğü danışmanlık hizmetlerinden yararlanan 10 göçmen çocuk, marakas müzik aleti yapımı ve ardından ritim çalışması etkinliğinde bir araya geldi. Çocuklar, etkinliğin son bölümünde müzik eşliğinde dans ederek eğlenceli bir gün geçirdi. Göç ve Göçmen İşleri Şube Müdürlüğü, çocuklara yönelik düzenlenen etkinlik kapsamında yerel ve göçmen çocukların kaynaşmasını, birlikte öğrenmesini, çocukların sosyo-kültürel yönlerinin güçlendirilmesini ve bunun sürdürülebilir kılınmasını amaçlıyor.

Aydın Büyükşehir Belediyesi, 18-24 Mart Yaşlılara Saygı Haftası nedeniyle Didim Huzurevi'nde etkinlik düzenledi.

Aydın Büyükşehir Belediyesi, 18-24 Mart Yaşlılara Saygı Haftası'nda Didim Huzurevi'nde düzenlediği etkinlikle huzurevi sakinlerine keyifli bir gün yaşattı. Etkinlikte Aydın Büyükşehir Belediyesi Konservatuar Orkestrası sahneye çıktı. Huzurevi sakinlerine birer siyah-beyaz fotoğrafları da hediye edildi. Aydın Büyükşehir Belediyesi'nin kültür merkezlerindeki kursiyer çocuklar, huzurevi sakinlerine karanfil hediye etti.

Tepebaşı Belediyesi bünyesindeki Down sendromlu bireyler, 21 Mart Dünya Down Sendromu Farkındalık Günü etkinliğine katıldı.

Tepebaşı Belediyesi Engelliler Koordinasyon Merkezi bünyesindeki Gökkuşuğu Kafe'de, Engelliler Sosyal Yaşam Merkezi'nde, Engelliler Montaj Atölyesi'nde eğitim alan Down sendromlu bireylere yönelik özel bir farkındalık etkinliği düzenlendi. Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Gençlik Merkezleri gönüllüleri, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Özel Eğitim Bölümü gönüllü öğrencileri işbirliğinde düzenlenen 21 Mart Dünya Down Sendromu Farkındalık Günü etkinliği, Tepebaşı Belediyesi Özdilek Sanat Merkezi'nde gerçekleştirildi. Etkinliğe Down sendromlu bireyler ve aileleri katıldı. "Şirinler Tiyatrosu" adlı oyunun gösterimiyle başlayan program, özel bireylerin şarkılarıyla, oyunlarıyla devam etti. Down sendromlu bireyler, mini golf etkinliğinde de oldukça keyifli anlar yaşadı.

Akhisar Belediye Başkanı Besim Dutlulu, 21 Mart Dünya Down Sendromu Farkındalık Günü'nde, Down sendromlu gençlerin eğitim gördüğü Akhisar Özel Eğitim Uygulama Merkezi'ni ziyaret etti.

Akhisar Belediye Başkanı Besim Dutlulu'yu ve Başkan Yardımcısı Ekrem Kayserili'yi çiçeklerle karşılayan Down sendromlu gençler, şarkılar eşliğinde devam eden eğlenceli sohbet ve etkinliklerle doyusya eğlendi. Hürriyet ve Efendi Mahallesi kreşlerinde eğitim gören çocuklar, Down sendromlu akranlarıyla bir araya geldi. Sevgiyle tüm engellerin aşılabileceğini vurgulayan Başkan Besim Dutlulu, "+1 farkla geleceğe umutla koşabilen çocuklar için bilinçlenmenin ve farkındalığın önemini biliyoruz. Sevgiyle bu bilincin artmasını diliyoruz, bu doğrultuda çalışmaya devam ediyoruz. Onların bizlerden hiçbir farkı olmadığını unutmamalım, onları hep sevgiyle kucaklayalım. Çünkü gerçek dostlar kromozom saymaz," dedi.

Kartal Belediyesi, 22 Mart Dünya Su Günü kapsamında etkinlik düzenledi.

Kartal Belediyesi, su kaynaklarının tasarruflu kullanımına dikkat çekmek ve küresel su kriziyle mücadele etmek için harekete geçilmesi gerektiğini vurgulamak amacıyla etkinlik düzenledi. 22 Mart Dünya Su Günü nedeniyle düzenlenen etkinlikte Muhammet Çakıral'ın yazıp yönettiği "Kırlangıçlar Susamışsa" adlı film gösterildi. Doğu Karadeniz Bölgesi'nde kurulması planlanan hidroelektrik santrallerine (HES) karşı yöre halkının mücadelesini anlatan film ilgiyle izlendi. 27. Tokyo Uluslararası Film Festivali'nde "Asya'nın En İyi Filmi" ve "Asya'nın Ruhü" ödülleri için yarışan belgesel ve kurgusal görüntülerin iç içe kullanıldığı film gösteriminin ardından Muhammet Çakıral ve filmin oyuncularından Hamit Demir'in katıldığı bir söyleşi gerçekleştirildi. Söyleşide filmin çekimleri sırasında ve sonrasında yaşananlar anlatıldı, hidroelektrik santrallerinin neden olduğu olumsuzluklar paylaşıldı.

Burhaniye Belediye Başkanı Ali Kemal Deveciler'in eşiyle birlikte katıldığı kahvaltıda Burhaniyeli kadınlar, muhtar eşleri ve kadın muhtarlar bir araya geldi.

Kahvaltıda kadınlara hitap eden Başkan Deveciler, sosyal belediyeçilik anlayışıyla kadınların haklarını korumak için öncü hizmetlere imza attıklarını belirtti. Kadının toplumsal açıdan önemini farkında olduklarını söyledi. Başkan Deveciler, hayata geçirecekleri projelerle Burhaniye'nin daha da gelişeceğini belirtti. Kadınların özellikle çocuk bakımındaki sorumluluğunu alan Çocuk Bakım Merkezleri'ni hayata geçirdiklerini belirten Başkan Deveciler, asgari ücretli ve tek maaşlı ailelerin çocuklarına devletin aldığı ücretlerden daha düşük ücretlerle bakan Çocuk Bakım Merkezleri'nin kadınların ekonomik yaşama katılması açısından önemli olduğunu ifade etti.

Çiğli Belediyesi, Kadın Buluşması'na ev sahipliği yaptı.

Çiğli Belediyesi'nin ev sahipliğinde düzenlenen Çiğli Kadın Buluşması'na TBMM Başkanlık Divanı Kâtip Üyesi ve CHP İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç, Cumhuriyet Halk Partisi İzmir İl Başkanı Deniz Yücel, CHP Çiğli İlçe Başkanı Mert Özcan, Demokrat Kadınlar Sosyal Yardımlaşma Derneği Başkanı Fatma Uğuz ve kadınlar katıldı. Etkinlikte İstanbul Sözleşmesi'nin yeniden yürürlüğe alınması, Aile Sigortası uygulamasının hayata geçirilmesi, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve kadınların maruz kaldığı ayrımcılığın ortadan kaldırılması için atılacak adımlarla ilgili bilgilendirme yapıldı. Başkan Utku Gümrükçü, "Kadınlar ne kadar güçlü olursa, Çiğli de o kadar güçlü olur," dedi.

Marmaris Belediyesi, musluklara takıldığında su israfını %50'ye kadar önleyerek tasarruf sağlayan "perlatör" adlı aparatın dağıtımını gerçekleştirdi.

Marmaris Belediyesi, 22 Mart Dünya Su Günü'nde vatandaşlara "perlatör" adı verilen su tasarruf aparatı dağıttı. Musluklara takılan, %50 oranında tasarruf sağlayan aparatın 19 Mayıs Gençlik Meydanı'ndaki dağıtımına Başkan Mehmet Oktay da katıldı. Vatandaşlara "perlatör" adı verilen aparatı dağıtan Başkan Oktay, su tasarrufunun önemine dikkat çekerek, "Özellikle son yıllarda artan kaynak sıkıntısına yönelik farkındalık oluşturmak için su tasarruf aparatlarını vatandaşlarımıza ücretsiz dağıtıyoruz. Amacımız, suyu tasarruflu kullanmak," dedi.

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi, 21 Mart Dünya Down Sendromu Farkındalık Günü kapsamında Zihinsel Yetersiz Çocukları Yetiştirme ve Koruma Vakfı (ZİÇEV) işbirliğiyle Down sendromlu çocuklar için "Pasta Atölyesi" düzenledi.

Pasta Atölyesi'ne Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Albayrak, ZİÇEV Tekirdağ Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Rükiye Güneş, Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanı İsa Karadağ ve ZİÇEV'de eğitim gören çocuklar katıldı. Çocuklarla yakından ilgilenen Başkan Kadir Albayrak, atölye sonunda çocuklara hediye verdi. Başkan Albayrak, "Down sendromu, bir eksiklik değil, artı bir fazlalıktır. ZİÇEV'le birlikte düzenlediğimiz etkinliğimizde sevgi dolu hatıralar biriktirip, çocuklarımızla keyifli bir atölye gerçekleştirdik. 21 Mart Dünya Down Sendromu Farkındalık Günü'nün toplumsal duyarlılığımızı güçlendirmesi ümidiyle tüm Down sendromlu bireyler için daha güzel bir yaşam diliyorum," dedi.

Kadıköy Belediyesi ve Uluslararası Sürdürülebilir Kentler Birliği (ICLEI) tarafından "Kadıköy Uluslararası Sürdürülebilir Kentler Zirvesi" düzenlendi.

Kadıköy Uluslararası Sürdürülebilir Kentler Zirvesi'ne İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, Edirne Belediye Başkanı Recep Gürkan, İstanbul Kartal Belediye Başkanı Gökhan Yüksel, Ankara Çankaya Belediye Başkanı Alper Taşdelen, İzmit Belediye Başkanı Fatma Hürriyet Kaplan, Burdur Belediye Başkanı Ali Orkun Ercengiz, Denizli Bozkurt Belediye Başkanı Birsen Çelik ve Kadıköy Belediye Başkanı Şerdil Dara Odabaşı katıldı. Etkinlikte konuşan CHP Yerel Yönetimlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Seyit Torun, "Sosyal demokrat belediyeler, hükümetin uygulamaları nedeniyle çeşitli zorluklarla karşılaşılıyor," dedi. Zirveye ev sahipliği de yapan Kadıköy Belediye Başkanı Şerdil Dara Odabaşı, fonların ve yardımların hükümetin baskısıyla iktidar partisi belediyelerine aktarıldığını söyledi. CHP'li belediye başkanları, iklim kriziyle mücadelede finans kaynaklarına ulaşırken yaşadıkları zorlukları anlattı.

Kırklareli Belediye Başkanı Mehmet Siyam Kesimoğlu, Kırklareli Üniversitesi öğrencileriyle bir araya geldi.

Dostluk Evi'ndeki buluşmaya eşi Sibel Kesimoğlu'yla birlikte gelen Başkan Kesimoğlu'na, CHP Kırklareli Merkez İlçe Başkanı Özgür Uygul ve CHP Kırklareli İl Gençlik Kolları Başkanı Vahit Balkan da eşlik etti. Yaklaşık iki saat süren kahvaltıda öğrencilerle samimi bir ortamda sohbet eden Başkan Kesimoğlu, gençlerin beklentilerini, görüş ve önerilerini dinledi. Çözüm bekleyen sorunları not aldı. Üniversite öğrencilerini misafir gibi değil, hemşeri olarak gördüklerini belirtti. Gençlerin Türkiye'nin yakın geleceğinin umudu ve mimarı olduğunu belirten Başkan Kesimoğlu, kahvaltı buluşmasına gelen öğrencilerin her biriyle ayrı ayrı ilgilendi.

Esenyurt Belediyesi bünyesindeki kreşlerde eğitim alan çocuklar, 18-24 Mart Yaşlılara Saygı Haftası nedeniyle Ulu Çınar Sosyal Yaşam Merkezi'ndeki yaşlıları ziyaret etti.

Esenyurt Belediyesi kreşlerindeki öğrenciler, 18-24 Mart Yaşlılara Saygı Haftası kapsamında Ulu Çınar Sosyal Yaşam Merkezi'ndeki yaşlılarla bir araya geldi. Esenyurt Belediye Başkan Yardımcısı Halis Şimşek'in de katıldığı etkinlikte çocuklar, yaşlılarla birlikte resimler çizdi, satranç oynadı ve sohbet etti. Merkezdən düzenli olarak faydalanan Esenyurtlu ulu çınarlar, etkinliğin kendileri için unutulmaz olduğunu söyledi. Etkinlikte yaşlı vatandaşlarla sohbet eden Esenyurt Belediye Başkan Yardımcısı Halis Şimşek, yaşlılara karşı duyarlılık ve farkındalığı artırmak istediklerini vurguladı.

Dazkırı Belediyesi, 18-24 Mart Yaşlılara Saygı Haftası'nı kutladı.

Dazkırı Belediye Başkanı İsmail Taylan, belediye kreşinin öğrencileri, nine ve dedeleriyle kahvaltıda bir araya geldi. Kaymakam Sercan Sakarya'nın da eşlik ettiği kahvaltıda Başkan İsmail Taylan, "Bizleri bugünlere hazırlayan büyüklerimize minnettarım. Büyüklerimizin ellerinden öpüyor, haftalarını kutluyorum," dedi.

Bandırma Belediyesi Meclis Salonu'nda "Bugünün ve Geleceğin Buluşması" yapıldı

Hürriyet İlköğretim Okulu'nun 3. sınıflarında okuyan 200 öğrenci, sınıf öğretmenleriyle birlikte Bandırma Belediyesi'ni ziyaret etti. Belediye binasının dışında yapılan kısa tanıtımın ardından, bugünü temsil eden belediye başkanı ve geleceği temsil eden öğrenciler bir araya geldi. Öğrencilere meyve suyu ve kek ikram edildi. Öğrenciler, Bandırma Belediye Başkanı Tolga Tosun'a sorular sordu. Başkan Tolga Tosun, tüm soruları yanıtladı.

Mezitli Belediyesi, 21 Mart Dünya Down Sendromu Farkındalık Günü'nü Türkiye Zihinsel Yetersiz Çocukları Yetiştirme ve Koruma Vakfı'nın (ZİÇEV) ortaklığındaki etkinlikle kutladı.

Down Kafe'de düzenlenen etkinlikte Başkan Neşet Tarhan, eşi Sembol Tarhan'la birlikte çocuklarla dans etti. Etkinliğe aileleriyle birlikte yoğun ilgi gösteren Down sendromlu gençler, yeteneklerini gösterme şansı da buldu. Başkan Tarhan, vatandaşların Down sendromlu gençlerin ve yeteneklerinin farkına varmaları için düzenlediklerini söyledi. Başkan Tarhan, "Down sendromlu bireyler, hayata karışmalarını zorlaştıran genetik farklılıklarına rağmen gerekli eğitim, sosyal farkındalık ve kabul bu durumu tersine çevirebiliyor. Down Kafe'de onların sosyal yaşamda daha fazla yer almasına imkân tanıyoruz, halkımızın da onların eksik değil, bizden fazla olduklarını fark etmesini istiyoruz," dedi.

ÇEVRE

Gemlik Belediyesi, ilçe genelinde on beş noktaya yerleştirdiği atık ilaç kutularında toplanacak son kullanım tarihi geçen ilaçları profesyonel ekiplere imha ettirecek.

Gemlik Belediyesi Sağlık İşleri Müdürlüğü, Gemlik Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğü ve Umurbey Celal Bayar Anadolu Teknik ve Meslek Lisesi, Sıfır Atık Projesi kapsamında ilçe genelinde on beş ayrı noktaya atık ilaç kutusu yerleştirdi. Gemlik'te çok sayıda noktaya yerleştirilen atık kutularında ilk ilaç atığını Gemlik Belediye Başkanı Mehmet Uğur Sertaslan ve öğrenciler topladı. Öğrencilere duyarlılığından dolayı teşekkür eden Başkan Sertaslan, "Bugün yaptığımız çalışmayla sadece atık kutusu yerleştirmiyoruz, toplumsal bilinci ve duyarlılığı artırmaya yönelik çalışmalar gerçekleştiriyoruz. Belirli noktalara dağıttığımız atık ilaç kutuları, Temizlik İşleri Müdürlüğü ekiplerimiz tarafından toplanacak ve profesyonel bir firma tarafından imha edilecek. Tüm vatandaşlardan tarihi geçen ilaçları bu kutulara atmasını bekliyoruz," dedi.

Avcılar Belediyesi, 22 Mart Dünya Su Günü kapsamında panel düzenledi.

Alanında uzman konuşmacıların katıldığı etkinlikte dünyada ve Türkiye'de su kaynaklarının mevcut durumu, iklim değişikliğinin su kaynaklarına etkisi, yanlış su yönetiminin Marmara Denizi ekosistemine etkileri, İstanbul'un içme suyu kaynaklarının değerlendirilmesi ve Kanal İstanbul Projesi'nin bölgeye etkileri konuşuldu. Etkinliğin açılış konuşmasını yapan Avcılar Belediye Başkanı Turan Hançerli, dünyadaki ve Türkiye'deki su sorunundan bahsetti. Ayrıca Kanal İstanbul Projesi'nin bölgede yol açacağı tehlikelere dikkat çekti. Başkan Hançerli, su kullanım bilincinin çok önemli olduğunu belirtti.

Kırklareli Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü ekipleri, 22 Mart Dünya Su Günü kapsamında su tasarrufuyla ilgili bilgilendirme yaptı, el ilanı dağıttı.

Kırklareli Belediyesi, 22 Mart Dünya Su Günü'nde öğrencilere yönelik bir sunum düzenledi. Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü tarafından yapılan sunumun açılış konuşmasını gerçekleştiren Belediye Başkan Yardımcısı Mehmet Gider, yeraltı ve yerüstü su kaynaklarının korunmasının gelecek nesillerin hayatı açısından önem taşıdığını ifade etti. Kırklareli Belediye Başkanı Mehmet Siyam Kesimoğlu, "Kırklareli Belediyesi olarak yılda 8 milyon metreküp suyu Kırklareli Barajı'ndan alıp, arıtıp, şebekeye veriyoruz. Toplamda 35.580 abonemize, ibadethanelerimize, sokak çeşmelerimize, park ve bahçelerimize su ulaştırıyoruz. Abonelerimizin önemli bir kısmı mesken vasfına sahip, yani evlerde kullanılıyor. Bu da demektir ki, herkes evinde kullandığı sudan %10 tasarruf etse, yılda yüz binlerce metreküp kurtarabiliyoruz, o ölçüde doğaya etkimizi azaltıyoruz. Dünya Su Günü'nde tüm halkımıza çağrı yapıyorum, lütfen kullandığınızı suya dikkat edin, hep birlikte kazanalım," dedi.

Kırşehir Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü'ne bağlı ekipler, peyzaj çalışmaları yapıyor.

Park ve Bahçeler Müdürlüğü'ne bağlı ekipler, havaların ısınması başlamasıyla birlikte kentteki güllerin budama işlemlerine hız verdi. Park ve Bahçeler Müdürlüğü'ne bağlı ekiplerin belirlenen program doğrultusunda çalışmalarını sürdürdüğünü ifade eden Başkan Selahattin Ekicioğlu, "Bu yıl peyzaj ve budama çalışmaları hava koşullarına göre ayarlandı. Soğukların etkisini yitirmeye başlamasıyla birlikte il merkezine estetik görüntü kazandırmak amacıyla düzenlemeler yapmaya devam ediyoruz," dedi.

DIĞER

Odunpazarı Belediye

Başkanı Kazım Kurt, 21 Mart Dünya Down Sendromu Farkındalık Günü'nde örnek bir davranışa imza attı.

Türkiye Down Sendromu Derneği (Down Türkiye), Türkiye'de Down sendromlu bireylerin haklarına dikkat çekmek ve farkındalık yaratmak amacıyla "Rengimiz Belli Olsun" kampanyası düzenledi. Kampanyaya Odunpazarı Belediye Başkanı Kazım Kurt da destek verdi. Ellere farklı renklerde çoraplar giyen Başkan Kurt, bu çoraplarla çektiği fotoğrafları sosyal medya hesaplarından paylaştı. Başkan Kazım Kurt, "Gerçek dostlar kromozom saymaz. Down sendromu eksiklik değil, bir fazlalıktır," dedi.

MERVE NUR GÖK

SODEMSEN Toplu İş Sözleşmesi Avukatı

EMEKLİLİK SEBEBİYLE İŞTEN AYRILAN İŞÇİLERİN TAZMİNAT HAKLARI

Bireyler, gençken başladıkları çalışma hayatından emeklilik aracılığıyla yaşlı olarak ayrılır. Emekliye ayrılma, doğal sürecin bir parçası olmasına rağmen kolay bir şekilde gerçekleşmeyebilir. Birey, uzun süre kendini özdeşleştirdiği mesleki yaşam rolünden rahatça kopamayabilir. Emeklilik kararını etkileyen en önemli faktör, ekonomik durumdur. İstihdam eksikliği, emeklilik sonrası düşük gelir düzeyi, yüksek enflasyon oranları ve paranın değer kaybetmesi, gelişmekte olan toplumlarda ister istemez emekliliği düşünen bireylerin kararlarını etkilemektedir.

İşçilerin emekliye ayrılırken elde edeceği hak veya tazminatlar, karımıza çıkan sorular arasındadır. Mülga İş Kanunu'nun 14. maddesinin 1. fıkrasının 5. bendinde belirtilen emeklilik için gerekli çalışma süresi ve prim gün sayısı, çalışanın sigorta kaydının başladığı tarihe göre farklılık göstermektedir.

Emeklilikte kıdem ve ihbar tazminatları bağlamında aşağıdaki değerlendirmeyi yapmak mümkündür:

Yargıtay'ın kabul ettiği görüşe göre, kıdem tazminatına hak kazandıran sebepler Mülga 1475 Sayılı İş Kanunu'nun 14. maddesinde mutlak emredici hükümlerle sayılmış olup emeklilik de bu sebeplerden biridir. Mülga 1475 sayılı İş Kanunu'nun 14. maddesinin 5. fıkrası, prim gün sayısını ve sigortalılık yılını doldurması hâlinde işçiye kendi isteğiyle işten ayrılma ve bunun neticesinde kıdem tazminatı alma hakkı tanımaktadır.

1475 sayılı yasaya 4447 sayılı yasayla eklenen 5. bentte, "506 sayılı kanunun 60. maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (a) ve (b) alt bentlerinde öngörülen yaşlar dışında kalan diğer şartları veya aynı kanunun geçici 81. maddesine göre yaşlılık aylığı bağlanması için öngörülen sigortalılık süresini ve prim ödeme gün sayısını tamamlayarak kendi istekleriyle işten ayrılmaları nedeniyle" işçilerin kıdem tazminatına hak kazanabileceği hükme bağlanmıştır.

Düzenlemenin amacı, prim ödeme ve sigortalılık süresi yönünden emeklilik hakkını kazanmış olsa da, diğer bir ölçüt olan emeklilik yaşını beklemek zorunda olan işçilerin çalışma olmaksızın işyerinden ayrılması hâlinde kıdem tazminatı alabilmesini sağlamaktır.

İşçi ayrıldığı tarihte sigortalılık süresini ve prim gün sayısını tamamlamışsa, kıdem tazminatına hak kazanacaktır. Hakkın kötüye kullanılmadığı sürece işçinin herhangi bir neden belirterek veya neden belirtmeden ayrılması, kıdem tazminatına hak kazanmasını etkilememelidir. İşçinin daha sonra bunu belgelendirmesi ve işverene sunması, kıdem tazminatına hak kazanması durumunu ortadan kaldırmaz. Davacının ayrıldıktan sonra yeni iş bulması, işçinin anayasal hakkı kapsamında değerlendirilmelidir. Bu hakkını kullanan işçinin ayrılmadan önce ve çalışırken iş bulduğu savunulmadığı ve/veya kanıtlanmadığı sürece bu hakkını kullanması, kanaatimce hakkın kötüye kullanılması olarak değerlendirilmemelidir.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 02.03.2016 tarihli E.: 2015/2669 K.: 2016/218 sayılı kararında, "...kanunun kendisine verdiği yasal hakkını kullanması nedeniyle işyerinden ayrıldıktan sonra başka bir firmada çalışması, hakkın kötü niyetli kullanılması olarak değerlendirilemez..." ibaresi yer almaktadır.

Yargıtay'ın yerleşik görüşleri doğrultusunda bir işçinin emeklilik nedeniyle iş sözleşmesini feshetmesi hâlinde ihbar tazminatı talep etme hakkı bulunmamaktadır. Bu durumda işçi emeklilik nedeniyle fesih hakkını kullandığında bildirim süresi tanıma yükümlülüğü bulunmamaktadır. İşveren, işçiyi ihbar süresinde zorlayamayacak, işçi de ihbar tazminatı talep edemeyecektir. Bu durum, Yargıtay 7. Hukuk Dairesi'nin 24.10.2016 tarihli örnek bir kararında, "İhbar tazminatı, iş sözleşmesini fesheden tarafın karşı tarafa ödemesi gereken bir tazminat olması nedeniyle iş sözleşmesini fesheden tarafın feshi haklı bir nedene dayansa dahi ihbar tazminatına hak kazanması mümkün olmaz.

İşçinin, 1475 sayılı kanunun 14. maddesi hükümleri uyarınca emeklilik, muvazzaf askerlik, evlilik gibi sebeplerle iş sözleşmesini feshetmesi durumunda ihbar tazminatı talep hakkı bulunmamaktadır. Anılan feshlerde işveren de ihbar tazminatı talep edemez," (2016/33861 E., 2016/17414 K.) şeklinde ifade edilmiştir.

“VATANDAŞLARIN GÖNLÜNDE YER EDİNMEK İSTİYORUZ”

Göreve geldiğinizde vaatleriniz nelerdi? Vaatlerinizin hangileri hayata geçti?

RAMİS UZUN: En önemli vaatlerimizden biri, imar planlarıyla, kentsel dönüşümle ilgili sorunların giderilmesiydi. Şeffaf ve açık belediyeçilik ilkeleri doğrultusunda düzenleme yaptık. Sosyal medya kanallarımız aracılığıyla yaptığımız düzenlemeleri vatandaşlarla paylaştık. Yetkilerin çoğu Trabzon Büyükşehir Belediyesi'nde. Altyapı hizmetlerini takip edeceğimize ve her bölgeye dağıtacağımıza dair vatandaşlara söz verdik. Bu sözümüzü büyük ölçüde tuttuk. “Deniz Derin Deşarji Projesi” tamamlandı. İçme suyu hatları birçok mahalleye ulaştı. Yetkimiz dışında olsa da, içme suyunun ulaşmadığı bölgelere, devam eden inşaatlara tankerlerle su taşıdık. Mahalle yollarında çalışmalara başladık. Bölgemizdeki yaylacılık faaliyetleri için de çalışmalar yapıyoruz. İlçemize “Halk Plajı” kazandırdık. Doğal plajların yıkılmasını engelledik. “Sahipsiz Hayvanlar Sağlık Kabini” oluşturduk. Kabinde, sokak hayvanlarının tedavi, kısırlaştırma ve küpeleme işlemlerini yapıyoruz. Kadın girişimcilere destek olacağımızı söylemiştik. Kadınların el emeği ürünlerini sergilemesi ve satması için bir alan tahsis ettik. Ayrıca geçen yıl 8 Mart'ta Kadın Emeği Pazarı'nı kurduk. Ata Tohum Takas Şenliği düzenledik, şenliği geleneksel hâle getirdik. Bu sayede yerli tohumları çoğaltmayı ve yaygınlaştırmayı hedefliyoruz. Beşikdüzü kültürünü geri getirmek için söz vermiştik. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'yle işbirliği yaptık, Eski Hükümet Konağı'nda modern ve kapsamlı bir projeye başladık. Proje, Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu'nun onayından geçti. Restorasyon çalışmaları başladı. Millî bayramları eskisi gibi coşkuyla kutlamaya başladık. İlçemizdeki amatör spor kulüplerine destek olduk. Beşikdüzü Yelken ve Kano Kulübü gurur kaynağımız oldu.

Belediyeniz stratejik hedeflerinde ve planlarında değişiklik yaptı mı? Hangi konularda değişiklik söz konusu oldu? Bu güncellemeye neden ihtiyaç duyuldu?

RAMİS UZUN: İller Bankası'na borçlu olduğumuz için kasamıza bir kuruş para girmiyor. Bu nedenle bazı projelerimizi hayata geçiremedik.

BEŞİKDÜZÜ BELEDİYESİ

KURUMSAL YAPI: İnsan Kaynakları ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü, Zabıta Amirliği Müdürlüğü, Beştel Turizm Ticaret Ltd. Şti.

MİSYON: Sosyal demokrasi kültürüne sahip olmak, bu kültürle hizmetlerimizi hayata geçirmek. Vatandaşların gönlünde yer edinmek.

VİZYON: CHP ilkelerini benimseyen sosyal demokrat belediye olmak.

STRATEJİK HEDEFLER: Beşikdüzü'nü yaşanabilir ve güzel bir ilçe yapmak.

ÇALIŞAN SAYISI: 95

BÜTÇE: 28.850.000,00 TL

Önümüzdeki dönem hedefleriniz ve bu görev döneminde hatırlanmasını istediğiniz projeleriniz nelerdir?

RAMİS UZUN: Beşikdüzü, eğitimin ve kültürün beşiği. İlçemizde organize sanayi ve 1.500 kişi kapasiteli yarı açık cezaevi bulunuyor. Merkezî yönetim tarafından ilçemize Adliye Sarayı yapılmalı, nitelikli bir fakülte kurulmalı. Deniz ve dağ turizmi teşvik edilmeli. Ayrıca ilçemizde yol çalışmaları yapılmalı, sosyal ve kültürel çalışmalara ağırlık verilmeli. Yaşlılar, engelliler, kadınlar, çocuklar ve gençler için yeni projelere yer verilmeli, bu projeler önceliklendirilmeli.

Belediyenizin büyükşehir belediyesiyle işbirliği yaptığı çalışma alanları nelerdir? Olumlu-olumsuz neler yaşanıyor?

RAMİS UZUN: Yetkili olduğumuz alanlar sınırlı. Trabzon Büyükşehir Belediyesi'nin yetkileri daha fazla. Farklı siyasi partiden olmamıza rağmen Trabzon Büyükşehir Belediyesi'yle iletişim kuruyoruz. Ancak bu durum bizi zorluyor.

BELEDİYELER ÇALIŞIYOR

RAMİS UZUN

Trabzon-Beşikdüzü Belediye Başkanı

Atatürk Üniversitesi'nden ziraat yüksek mühendisi olarak mezun oldu. Trabzon Köy Hizmetleri 11. Bölge Müdürlüğü'nde Planlama ve Proje Şube Müdürlüğü ve Ordu Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü görevlerinde bulundu. Trabzon İl Özel İdaresi Genel Sekreterliği'nde AB Genel Proje Koordinatörlüğü yaptı. 2009 ve 2019 yerel seçimlerinde Beşikdüzü Belediye Başkanı seçildi. Evli ve iki çocuk babasıdır.

İlçenizde STK'larla işbirliği çalışmalarınız var mı? Varsa nelerdir? Katılıma yönelik faaliyetleriniz neler? Kent konseyiniz var mı?

RAMİS UZUN: Sivil toplum kuruluşlarıyla fikir alışverişinde bulunuyoruz. Kent konseyini kurma aşamasındayız.

Kırılgan gruplara yönelik ne tür projeleriniz var?

RAMİS UZUN: Göreve geldiğimde "Herkesin belediye başkanıyım," dedim ve bu doğrultuda hareket ettim. Bu anlayışımız vatandaşların da takdirini topluyor.

Belediye hizmetlerini yerine getirirken ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

RAMİS UZUN: Bir önceki dönemde Teleferik Projesi nedeniyle İller Bankası'na teminat verdik ve kredi kullandık. Bu nedenle İller Bankası'ndan gelir elde edemiyoruz.

“VAATLERİMİZİ YERİNE GETİRECEĞİZ”

Göreve geldiğinizde vaatleriniz nelerdi? Vaatlerinizin hangileri hayata geçti?

OSMAN KESMEN: Yaşlı Bakım ve Köye Dönüş Yaşam Evleri'nin temelini attık, yakın zamanda inşaat çalışmalarına başlayacağız. Gönen Z Kuşağı Gençlik Merkezi'ni hizmete açtık. Köy Enstitüsü Festivali'yle müze ve sosyal donatı alanları için çalışmalara başladık. Gül turizmi faaliyetlerini başlattık. İlçemizi yurtdışından gelen turistler ziyaret etti. Güneş enerjisiyle ilgili çalışmalara başladık, proje devam ediyor. Pandemi sürecinde 15.000 adet maske temin ettik ve vatandaşlara dağıttık. İlçemizdeki içme suyu sıkıntısı nedeniyle sondaj kuyusu açtık, şebeke hatlarına bağlantı yapılmasını sağladık.

Belediyeniz stratejik hedeflerinde ve planlarında değişiklik yaptı mı? Hangi konularda değişiklik söz konusu oldu? Bu güncellemeye neden ihtiyaç duyuldu?

OSMAN KESMEN: Belediyemizin hedeflerinde ve planlarında değişikliğe gidilmedi.

Önümüzdeki dönem hedefleriniz ve bu görev döneminde hatırlanmasını istediğiniz projeleriniz nelerdir?

OSMAN KESMEN: İçme suyu sıkıntısını gidermek için çalışma yaptık. Ancak Orman Bölge Müdürlüğü 12.000 TL ceza kesti. Siyasi kaygılarla çalışmalarımız engelleniyor. İzmir Büyükşehir Belediyesi'yle yaptığımız işbirliği doğrultusunda Yaşlı Bakım ve Köye Dönüş Yaşam Evleri'ni tamamlayacağız. Atıl durumdaki sinema salonunda tadilat yapacağız ve salonu ilçemize kazandıracağız. Yine atıl durumdaki otobüsümüze trafiğe uygun hâle getireceğiz, otobüsümüze sanatsal ve turistik bir görünüm kazandırarak kullanılmasını sağlayacağız.

Belediyenizin il belediyesiyle işbirliği yaptığı çalışma alanları nelerdir? Olumlu-olumsuz neler yaşanıyor?

OSMAN KESMEN: İstanbul Büyükşehir, Şişli, Beylikdüzü ve Büyükçekmece Belediyesi'yle yaptığımız anlaşmaya istinaden gülsuyu, sıvı sabun, kolonya vb. ürünlerin üretim ve tüketim sürekliliğini artırmak istiyoruz. Bazı zorluklarla karşılaşıyoruz. Batı Antalya Kalkınma Ajansı hiçbir projemize destek vermiyor. Bizi temsil eden milletvekilimiz yok.

GÖNEN BELEDİYESİ

KURUMSAL YAPI: Fen İşleri Müdürlüğü, Yazı İşleri Müdürlüğü, Özel Kalem Müdürlüğü, Zabıta Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü, İtfaiye Çavuşluğu, Evlendirme Memurluğu, Emlak Memurluğu.

MİSYON: Şeffaf, güvenilir ve hizmete dayalı bir belediye anlayışı oluşturmak.

VİZYON: Vaatlerimizi yerine getirmek.

STRATEJİK HEDEFLER: İlçemizin kalkınma hedeflerini gerçekleştirmek, örnek bir belediye anlayışı oluşturmak.

ÇALIŞAN SAYISI: 44

BÜTÇE: 11.000.000,00 TL

Belediyemizin imkânları doğrultusunda çalışmaya devam ediyoruz.

İlçenizde STK'larla işbirliği çalışmalarınız var mı? Varsa nelerdir? Katılıma yönelik faaliyetleriniz neler? Kent konseyiniz var mı?

OSMAN KESMEN: Kentimiz muhafazakâr yapıda olduğu için sivil toplum kuruluşları bizimle yan yana gelmek istemiyor. İmkânlarımızı en iyi şekilde kullanarak, çalışmalarımızla örnek olarak belediye sayımızı çoğaltmamız gerekiyor. Kent konseyimiz yok.

Kırılgan gruplara yönelik ne tür projeleriniz var?

OSMAN KESMEN: Kırılgan gruplara yönelik projemiz bulunmamaktadır.

Belediye hizmetlerini yerine getirirken ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

OSMAN KESMEN: Ekonomik açıdan sıkıntı yaşıyoruz. Komşu CHP'li belediyelerden destek göremiyoruz. Kardeş belediyeceilikten faydalanamadık. Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun ve Sayın Seyit Torun'un talimatları doğrultusunda bazı eksiklerimiz giderildi. Her ikisine de teşekkür ediyorum.

BELEDİYELER ÇALIŞIYOR

OSMAN KESMEN

Isparta-Gönen
Belediye Başkanı

Gönen Öğretmen Lisesi'ni bitirdi. 1982 yılında çalışmaya başladığı Göltaş A.Ş.'den 2011 yılında emekli oldu. 2015 yılında CHP'de siyasi hayatına başladı. 2019 yerel seçimlerinde Gönen Belediye Başkanı seçildi. Evli ve iki çocuk babasıdır.

